

Bruxelles, 18. studenoga 2021.
(OR. en)

13203/21

Međuinstitucijski predmet:
2020/0361(COD)

COMPET 737
MI 772
JAI 1126
TELECOM 388
CT 132
PI 100
AUDIO 98
CONSOM 231
CODEC 1367
JUSTCIV 165
IA 176

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Vijeće
Br. preth. dok.:	13613/21
Br. dok. Kom.:	14124/20 + COR1 + ADD1
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o jedinственном tržištu digitalnih usluga (Akt o digitalnim uslugama) i izmjeni Direktive 2000/31/EZ – opći pristup

I. UVOD

1. Komisija je 15. prosinca 2020. podnijela Prijedlog uredbe Europskom parlamentu i Vijeću¹.
Prijedlog se temelji na članku 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

¹ Dokument 14124/20 + COR 1 + ADD 1.

2. Prijedlogom se nastoji doprinijeti pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta posredničkih usluga utvrđivanjem jedinstvenih pravila za sigurno, predvidljivo i pouzdano internetsko okruženje u kojem su temeljna prava sadržana u Povelji učinkovito zaštićena.
3. Europski gospodarski i socijalni odbor 27. travnja 2021. dao je mišljenje o Prijedlogu¹. Europski nadzornik za zaštitu podataka (EDPS) dao je svoje mišljenje 10. veljače 2021.²
4. U Europskom parlamentu Odbor za unutarnje tržište i zaštitu potrošača (IMCO) još nije glasovao o svojem izvješću.
5. Europsko vijeće u svojim je zaključcima sa sastanka održanog 21. i 22. listopada 2021. pozvalo suzakonodavce da postignu dogovor o prijedlogu Akta o digitalnim uslugama kako bi se što je prije moguće postigao ambiciozan dogovor.

¹ INT/929 – EESC-2021.

² Mišljenje 1/2021.

II. RAD U PRIPREMNIM TIJELIMA VIJEĆA

6. Razmatranje prijedloga u okviru Radne skupine za konkurentnost i rast započelo je 16. prosinca 2020. tijekom njemačkog predsjedanja te se od tada nastavilo i dodatno pojačalo tijekom portugalskog i slovenskog predsjedanja s ciljem postizanja dogovora o općem pristupu na sastanku Vijeća (konkurentnost) 25. studenoga 2021.
7. Radna skupina za konkurentnost i rast raspravljala je o prijedlogu tijekom 41 sastanka koji se održao tijekom njemačkog (jedan sastanak), portugalskog (23 sastanka) i slovenskog predsjedanja (17 sastanaka).
8. Procjena učinka priložena ovom prijedlogu detaljno je razmotrena tijekom dvaju sastanaka Radne skupine 6. i 12. siječnja 2021. Prilikom razmatranja pokazalo se da delegacije općenito podupiru cilj prijedloga te metode, kriterije i opcije politike koje je utvrdila Komisija.
9. Izvješće o napretku predstavljeno je Vijeću (konkurentnost) na sastanku 27. svibnja 2021. (dok. 8570/21).
10. Radna skupina usmjerila je svoje rasprave na područje primjene, obveze za internetska tržišta i obveze općenito te na izvršenje i izvršivost buduće Uredbe, posebno u pogledu obveza koje se primjenjuju na vrlo velike internetske platforme i vrlo velike internetske tražilice.

11. Na temelju rasprava na razini radne skupine među državama članicama utvrđena je snažna i opća potpora u pogledu razine ambicije prijedloga, njegovih općih ciljeva i potrebe za njegovim brzim donošenjem. Države članice posebno su snažno i široko poduprle očuvanje triju glavnih načela utvrđenih Direktivom o elektroničkoj trgovini: načelo zemlje porijekla, načelo uvjetnog izuzeća od odgovornosti i načelo zabrane općih obveza praćenja. Države članice usto su više puta potvrdile svoju potporu cjelokupnoj strukturi asimetričnih i razmjernih obveza dužne pažnje, prilagođenih rizicima koji se javljaju, te su ponovno potvrdile potrebu za djelotvornom prekograničnom suradnjom i izvršenjem.
12. Na sastanku 17. studenoga 2021. Odbor stalnih predstavnika (COREPER) raspravljao je o kompromisnom tekstu predsjedništva (dok. 13613/21) i dao suglasnost da se priloženi tekst proslijedi Vijeću (konkurentnost) s ciljem postizanja dogovora o općem pristupu na sastanku 25. studenoga 2021.
13. Izmjene u odnosu na prijedlog Komisije označene su **podebljanim i podcrtanim slovima** i/ili oznakom [...].

III. ZAKLJUČAK

14. Vijeće (konkurentnost) poziva se da potvrdi svoju suglasnost u vezi s tekstem (opći pristup) i ovlasti predsjedništvo da započne pregovore o tom predmetu s predstavnicima Europskog parlamenta i Komisije.

2020/0361 (COD)

Prijedlog

**UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga
(Akt o digitalnim uslugama) i izmjeni Direktive 2000/31/EZ**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora⁴,

[uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija⁵],

[...] ⁶,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

⁴ SL C , , str. .

⁵ SL C , , str. .

⁶ [...]

budući da:

- (1) Usluge informacijskog društva, a posebno posredničke usluge, postale su važan dio gospodarstva Unije i svakodnevnog života građana Unije. Dvadeset godina nakon donošenja postojećeg pravnog okvira koji se primjenjuje na takve usluge, kako je utvrđeno u Direktivi 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁷, novi i inovativni poslovni modeli i usluge, kao što su internetske društvene mreže i tržišta, omogućili su poslovnim korisnicima i potrošačima prenošenje informacija i pristup informacijama te obavljanje transakcija na nove načine. Većina građana Unije danas se svakodnevno koristi tim uslugama. Međutim, digitalna transformacija i sve veća upotreba tih usluga dovele su i do novih rizika i izazova za pojedinačne [...] **primatelje usluge** i za društvo u cjelini.
- (2) Države članice sve više uvode ili razmatraju uvođenje nacionalnih zakona o pitanjima obuhvaćenima ovom Uredbom, kojima se posebno uvode zahtjevi u pogledu dužne pažnje za pružatelje posredničkih usluga. Ti različiti nacionalni zakoni negativno utječu na unutarnje tržište koje, na temelju članka 26. Ugovora, obuhvaća područje bez unutarnjih granica na kojem su osigurani slobodno kretanje robe i usluga te sloboda poslovnog nastana, uzimajući u obzir urođeno prekograničnu prirodu interneta, koji se općenito upotrebljava za pružanje tih usluga. Trebalo bi uskladiti uvjete za pružanje posredničkih usluga na cijelom unutarnjem tržištu kako bi se poduzećima osigurao pristup novim tržištima i mogućnostima iskorištavanja prednosti unutarnjeg tržišta, a potrošačima i drugim primateljima usluga omogućio veći izbor. **Za potrebe ove Uredbe „primatelji usluge” mogu biti i poslovni korisnici, potrošači i drugi korisnici.**

⁷ Direktiva 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o elektroničkoj trgovini) (SL L 178, 17.7.2000., str. 1.).

- (3) Odgovorno i savjesno ponašanje pružatelja posredničkih usluga ključno je za sigurno, predvidljivo i pouzdano internetsko okruženje te za to da se građanima Unije i drugim osobama omogući da ostvare svoja temeljna prava zajamčena Poveljom Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”), osobito slobodu izražavanja i informiranja te slobodu poduzetništva i pravo na nediskriminaciju.
- (4) Stoga bi na razini Unije trebalo uspostaviti ciljani skup jedinstvenih, djelotvornih i razmjernih obveznih pravila kako bi se zaštitilo i poboljšalo funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Ovom se Uredbom utvrđuju uvjeti za pojavu i širenje inovativnih digitalnih usluga na unutarnjem tržištu. Usklađivanje nacionalnih regulatornih mjera na razini Unije u vezi sa zahtjevima za pružatelje posredničkih usluga potrebno je kako bi se izbjegla i okončala fragmentacija unutarnjeg tržišta i osigurala pravna sigurnost, čime bi se umanjila nesigurnost za razvojne programere i potaknula interoperabilnost. Primjenom tehnološki neutralnih zahtjeva ne bi trebalo ometati inovacije, već ih poticati.
- (5) Ova bi se Uredba trebala primjenjivati na pružatelje određenih usluga informacijskog društva kako su definirane u Direktivi (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća⁸, odnosno na sve usluge koje se obično pružaju uz naknadu, na daljinu, elektroničkim sredstvima i na pojedinačni zahtjev primatelja. Konkretno, ova bi se Uredba trebala primjenjivati na pružatelje posredničkih usluga, a posebno onih koje se sastoje od usluga poznatih kao „samo prijenos informacija”, „privremeni smještaj informacija”, **„internetska tražilica”** i „smještaj informacija na poslužitelju” s obzirom na to da je eksponencijalni rast korištenja tim uslugama, uglavnom u zakonite i društveno korisne svrhe svih vrsta, također povećao njihovu ulogu u posredovanju i širenju nezakonitih ili na druge načine štetnih informacija i aktivnosti.

⁸ Direktiva (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva (SL L 241, 17.9.2015., str.1.)

- (6) U praksi, određeni pružatelji posredničkih usluga posreduju u vezi s uslugama koje se mogu ili ne moraju pružati elektroničkim sredstvima, kao što su usluge informacijske tehnologije na daljinu, usluge prijevoza, smještaja ili dostave. Ova bi se Uredba trebala primjenjivati samo na posredničke usluge i ne bi trebala utjecati na zahtjeve utvrđene pravom Unije ili nacionalnim pravom u vezi s proizvodima i uslugama koje se pružaju putem posredničkih usluga. **Ova Uredba ne bi se trebala primjenjivati u situacijama u kojima je posredovanje neophodno za pružanje usluge koja se posreduje i pružatelj usluge ima odlučujući utjecaj na uvjete pod kojima se pruža usluga koja se posreduje, kako je utvrđeno u sudskoj praksi Suda Europske unije.[...]**
- (7) Kako bi se osigurala djelotvornost pravila utvrđenih ovom Uredbom i jednaki uvjeti na unutarnjem tržištu, ta bi se pravila trebala primjenjivati na pružatelje posredničkih usluga bez obzira na njihov poslovni nastan ili [...] **lokaciju**, pod uvjetom da usluge [...] **nude** u Uniji, što se dokazuje postojanjem bitne veze s Unijom.

- (8) Trebalo bi smatrati da takva bitna veza s Unijom postoji ako pružatelj usluga ima poslovni nastan u Uniji ili, ako to nije slučaj, na temelju postojanja znatnog broja **primatelja usluge** [...] u jednoj državi članici ili više njih **u odnosu na njihovo stanovništvo** ili usmjeravanja aktivnosti prema jednoj državi članici ili više njih. Usmjeravanje aktivnosti prema jednoj državi članici ili više njih može se utvrditi na temelju svih relevantnih okolnosti, uključujući čimbenike kao što su uporaba jezika ili valute koji se uobičajeno upotrebljavaju u toj državi članici, mogućnost naručivanja proizvoda ili usluga ili [...] **upotreba relevantne** [...] vršne domene. Usmjeravanje aktivnosti prema državi članici može se utvrditi i na temelju dostupnosti aplikacije u relevantnoj nacionalnoj trgovini aplikacija, na temelju oglašavanja na lokalnoj razini ili na jeziku koji se upotrebljava u toj državi članici ili na temelju odnosa s korisnicima kao što su pružanje korisničkih usluga na jeziku koji se uobičajeno upotrebljava u toj državi članici. Bitnu vezu trebalo bi pretpostaviti i ako pružatelj usluga svoje aktivnosti usmjerava prema jednoj državi članici ili više njih kako je utvrđeno u članku 17. stavku 1. točki (c) Uredbe (EU) 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća⁹. S druge strane, činjenica da je nekoj internetskoj stranici čisto tehnički moguće pristupiti iz Unije ne može se samim po sebi smatrati uspostavom bitne veze s Unijom.

⁹ Uredba (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL L 351, 20.12.2012., str. 1.).

(8a) Mjesto u kojem pružatelj usluge ima poslovni nastan u Uniji trebalo bi utvrditi u skladu s pravom Unije kako ga tumači Sud Europske unije prema kojem koncept poslovnog nastana uključuje stvarno obavljanje gospodarske djelatnosti preko trajnog poslovnog nastana na neodređeno vrijeme. Taj zahtjev ispunjen je i ako je poduzeće osnovano na određeno vrijeme. Mjesto poslovnog nastana poduzeća koje nudi usluge putem svojih internetskih stranica nije mjesto na kojem je smještena tehnologija koja podržava njegove internetske stranice niti mjesto na kojem se pristupa njegovim internetskim stranicama, već mjesto u kojem on obavlja svoju gospodarsku djelatnost. U slučajevima kad pružatelj usluge ima nekoliko mjesta poslovnog nastana važno je utvrditi iz kojeg se od tih poslovnih nastana dotična usluga nudi. U slučajevima kad je teško utvrditi iz kojeg se od nekoliko poslovnih nastana određena usluga nudi, tada je to mjesto u kojem pružatelj usluge ima središte svojih aktivnosti povezanih s tom određenom uslugom.

- (9) Ovom se Uredbom u potpunosti usklađuju pravila koja se primjenjuju na posredničke usluge na unutarnjem tržištu kako bi se osiguralo sigurno, predvidljivo i pouzdano internetsko okruženje u kojem su temeljna prava sadržana u Povelji djelotvorno zaštićena. U skladu s time, države članice ne bi trebale donijeti ili zadržati dodatne nacionalne zahtjeve o pitanjima obuhvaćenima područjem primjene ove Uredbe, osim ako je to izričito predviđeno u ovoj Uredbi, s obzirom na to da bi to utjecalo na izravnu i jedinstvenu primjenu potpuno usklađenih pravila koja se primjenjuju na pružatelje posredničkih usluga u skladu s ciljevima ove Uredbe. Time se ne isključuje mogućnost primjene drugog nacionalnog zakonodavstva koje se primjenjuje na pružatelje posredničkih usluga u skladu s pravom Unije, uključujući Direktivu 2000/31/EZ, posebice njezin članak 3., kojim se nastoje ostvariti drugi legitimni ciljevi od javnog interesa. [...]¹⁰ [...] ¹¹ [...].

¹⁰ [...]

¹¹ [...]

- (10) Ovom Uredbom ne bi se trebali dovoditi u pitanje drugi akti prava Unije kojima se uređuju pružanje usluga informacijskog društva općenito i drugi aspekti pružanja posredničkih usluga na unutarnjem tržištu ili određuju i nadopunjuju usklađena pravila utvrđena u ovoj Uredbi, kao što su Direktiva 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća [...], uključujući specifične ciljeve utvrđene u toj direktivi u pogledu platformi za razmjenu videozapisa¹², Uredba (EU) 2021/784 Europskog parlamenta i Vijeća¹³ [...], Uredba (EU) 2019/1148 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁴, Uredba (EU)..../.... [o europskom nalogu za dostavljanje i europskom nalogu za čuvanje elektroničkih dokaza u kaznenim stvarima], Direktiva (EU)/.... [o utvrđivanju usklađenih pravila za imenovanje pravnih zastupnika za potrebe prikupljanja dokaza u kaznenim postupcima] i Uredba (EU) 2019/1150 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁵,

¹² Direktiva 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2010. o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama) ([...]SL L 95, 15.4.2010., str. 1.) [...].

¹³ Uredba (EU) 2021[...]784[...] Europskog parlamenta i Vijeća od 29 travnja 2021. o borbi protiv širenja terorističkog sadržaja na internetu[...] (SL L 172, 17.5.2021., str. 79.).

¹⁴ Uredba (EU) 2019/1148 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o stavljanju na tržište i uporabi prekursora eksploziva te izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 98/2013 (SL L 186, 11.7.2019., str. 1.).

¹⁵ Uredba (EU) 2019/1150 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o promicanju pravednosti i transparentnosti za poslovne korisnike usluga internetskog posredovanja (SL L 186, 11.7.2019., str. 57.).

Direktiva 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁶ te Uredba (EU) br. 2021/1232 Europskog parlamenta i Vijeća[...]¹⁷. Slično tome, radi jasnoće, trebalo bi također istaknuti da se ovom Uredbom ne dovodi u pitanje pravo Unije o zaštiti potrošača, posebice Direktiva 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁸, Direktiva 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹⁹ i Direktiva 93/13/EEZ Europskog parlamenta i Vijeća²⁰[...]²¹, te pravo o zaštiti osobnih podataka, posebice Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća²².

-
- ¹⁶ Direktiva 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) ([...]SL L 201, 31.7.2002., str. 37.).
- ¹⁷ Uredba (EU)[...] 2021/1232 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. srpnja 2021. o privremenom odstupanju od određenih odredbi Direktive 2002/58/EZ u pogledu tehnologija koje pružatelji brojevno neovisnih interpersonalnih komunikacijskih usluga upotrebljavaju za obradu osobnih i drugih podataka u svrhu borbe protiv seksualnog zlostavljanja djece na internetu (SL L 274, 30.7.2021., str. 41.)[...].
- ¹⁸ Direktiva 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2005. o nepoštenoj poslovnoj praksi poslovnog subjekta u odnosu prema potrošaču na unutarnjem tržištu i o izmjeni Direktive Vijeća 84/450/EEZ, direktiva 97/7/EZ, 98/27/EZ i 2002/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kao i Uredbe (EZ) br. 2006/2004 Europskog parlamenta i Vijeća („Direktiva o nepoštenoj poslovnoj praksi”) (SL L 149, 11.6.2005., str. 22.).
- ¹⁹ Direktiva 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o pravima potrošača, izmjeni Direktive Vijeća 93/13/EEZ i Direktive 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 85/577/EEZ i Direktive 97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 304, 22.11.2011., str. 64.).
- ²⁰ Direktiva Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima (SL L 95, 21.4.1993., str. 29.) kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2019/2161 Europskog parlamenta i Vijeća.
- ²¹ [...]
- ²² Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

i Uredba (EU) 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima²³²⁴. Ovom se Uredbom stoga ne dovode u pitanje pravila Unije o međunarodnom privatnom pravu, a osobito pravila koja se odnose na nadležnost te priznavanje i izvršenje presuda u građanskim i trgovačkim stvarima te na pravila o pravu primjenjivom na ugovorne i izvanugovorne obveze. Zaštita pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka uređena je isključivo pravilima prava Unije o tom pitanju, posebno Uredbom (EU) 2016/679 i Direktivom 2002/58/EZ. Ovom se Uredbom također ne dovode u pitanje pravila prava Unije o radnim uvjetima i pravila prava Unije u području pravosudne suradnje u građanskim i kaznenim stvarima. Međutim, u mjeri u kojoj se tim pravilima nastoje ostvariti isti ciljevi kao i oni utvrđeni u ovoj Uredbi, pravila ove Uredbe primjenjuju se na pitanja koja nisu ili nisu u potpunosti obuhvaćena tim drugim aktima, kao i na pitanja u vezi s kojima ti drugi akti državama članicama ostavljaju mogućnost donošenja određenih mjera na nacionalnoj razini[...].²⁵[...] ²⁶[...] ²⁷

²³ Uredba (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL L 351, 20.12.2012., str. 1–32.).

²⁴ [...]

²⁵ [...]

²⁶ [...]

²⁷ [...]

[...] ²⁸[...] ²⁹[...] ³⁰[...] ³¹[...] ³²[...] ³³[...]

- (11) Trebalo bi pojasniti da se ovom Uredbom ne dovode u pitanje pravila prava Unije o autorskom pravu i srodnim pravima, **uključujući Direktivu 2001/29/EZ, Direktivu 2004/48/EZ i Direktivu 2019/790/EU; ovom se Uredbom osobito ne dovode u pitanje posebna pravila i postupci kojima se uređuje odgovornost pružatelja posredničkih usluga utvrđenih u tim direktivama.**[...]

28 [...]
29 [...]
30 [...]
31 [...]
32 [...]
33 [...]

- (12) Kako bi se ostvario cilj osiguravanja sigurnog, predvidljivog i pouzdanog internetskog okruženja, za potrebe ove Uredbe pojmom „nezakonit sadržaj” trebala bi se **poduprijeti opća ideja da bi ono što je nezakonito izvan interneta trebalo biti nezakonito i na internetu. Taj pojam trebalo bi** široko definirati kako bi se njime **obuhvatile**[...] informacije povezane s nezakonitim sadržajem, proizvodima, uslugama i aktivnostima. Osobito, taj pojam trebalo bi tumačiti tako da se odnosi na informacije, bez obzira na njihov oblik, koje su na temelju primjenjivog prava same po sebi nezakonite, kao što su nezakoniti govor mržnje ili teroristički sadržaj i nezakoniti diskriminirajući sadržaj, ili na nezakonite aktivnosti. **Ogledni primjeri uključuju** [...]dijeljenje slika koje prikazuju seksualno zlostavljanje djece, nezakonito dijeljenje privatnih slika bez pristanka, uhođenje na internetu, prodaju nesukladnih ili krivotvorenih proizvoda, **prodaju proizvoda ili pružanje usluga kojima se krši pravo o zaštiti potrošača,** neovlaštenu upotrebu materijala zaštićenog autorskim pravom, **nezakonitu ponudu usluga smještaja ili nezakonitu prodaju živih životinja** [...]. U tom smislu nebitno je proizlazi li nezakonitost informacija ili aktivnosti iz prava Unije ili nacionalnog prava koje je [...] **u skladu** s pravom Unije i koja je točna priroda ili predmet dotičnog prava.

- (13) S obzirom na posebna obilježja dotičnih usluga i odgovarajuću potrebu da se osigura da pružatelji tih usluga podliježu određenim posebnim obvezama, u okviru šire kategorije pružatelja usluga smještaja informacija na poslužitelju, kako je definirana u ovoj Uredbi, potrebno je razlikovati potkategoriju internetskih platformi. Internetske platforme, kao što su društvene mreže ili internetska tržišta, trebale bi se definirati kao pružatelji usluga smještaja informacija na poslužitelju koji ne samo da na zahtjev primatelja usluge pohranjuju informacije dobivene od njih, nego ih na njihov zahtjev i šire u javnosti. Međutim, kako bi se izbjeglo uvođenje preširokih obveza, pružatelje usluga smještaja informacija na poslužitelju ne bi trebalo smatrati internetskim platformama ako je širenje u javnosti tek neznatna i isključivo sporedna značajka **koja je neodvojivo povezana s** [...]nekom drugom uslugom i ta se značajka iz objektivnih tehničkih razloga ne može upotrebljavati bez te druge glavne usluge, a integracija te značajke nije sredstvo za zaobilaženje primjenjivosti pravila ove Uredbe koja se primjenjuju na internetske platforme. Na primjer, takvu značajku mogao bi predstavljati **smještaj** prostora predviđenog za komentare u internetskim novinama, gdje je jasno da se radi o sporednoj značajki glavne usluge, a to je objava vijesti pod uredničkom odgovornošću izdavača. **S druge strane, smještaj komentara na društvenoj mreži trebalo bi smatrati uslugom internetske platforme, gdje je jasno da je riječ o glavnoj značajki usluge koja se nudi, čak i ako je sporedna u odnosu na objavljivanje objava primatelja usluge.**

- (14) Pojam „širenje u javnosti”, kako se upotrebljava u ovoj Uredbi, trebao bi podrazumijevati stavljanje informacija na raspolaganje potencijalno neograničenom broju osoba, odnosno omogućavanje lakog pristupa informacijama [...] za **primatelje usluge** općenito, bez potrebe za daljnjim djelovanjem primatelja usluge koji je informaciju pružio, bez obzira na to pristupaju li te osobe stvarno informacijama o kojima je riječ. **U skladu s tim, ako pristup informacijama zahtijeva registraciju ili prijam u skupinu primatelja usluge, trebalo bi smatrati da se te informacije šire u javnosti samo ako su primatelji usluge koji žele pristupiti informacijama automatski registrirani ili primljeni bez ljudske odluke ili odabira osoba kojima se odobrava pristup.**[...] Interpersonalne komunikacijske usluge, kako su definirane u Direktivi (EU) 2018/1722 Europskog parlamenta i Vijeća³⁴, kao što su e-pošta ili usluge prijenosa privatnih poruka, nisu obuhvaćene područjem primjene **definicije internetskih platformi [...] jer se upotrebljavaju za interpersonalnu komunikaciju među ograničenim brojem osoba koji određuje pošiljatelj komunikacije. Međutim, obveze pružatelja internetskih platformi utvrđene u ovoj Uredbi mogu se primjenjivati na usluge kojima se omogućuje stavljanje informacija na raspolaganje potencijalno neograničenom broju primatelja koji pošiljatelj komunikacije nije odredio, na primjer putem javnih grupa ili otvorenih kanala.** Trebalo bi smatrati da se informacije šire u javnosti u smislu ove Uredbe samo ako do toga dođe na izravan zahtjev primatelja usluge koji je informacije pružio. **Stoga definicijom internetskih platformi ne bi trebali biti obuhvaćeni pružatelji usluga kao što je infrastruktura u oblaku, koje se pružaju na zahtjev strana koje nisu pružatelji sadržaja, i koji od toga imaju samo neizravnu korist.**

³⁴ Direktiva (EU) 2018/1722 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o Europskom zakoniku elektroničkih komunikacija[...] (SL L 321, 17.12.2018., str. 36.).

- (15) Ako su neke od usluga koje[...] **nudi** pružatelj obuhvaćene ovom Uredbom, dok druge nisu, ili ako su usluge koje [...] **nudi** pružatelj obuhvaćene različitim odjeljcima ove Uredbe, relevantne odredbe ove Uredbe trebale bi se primjenjivati samo na one usluge koje su obuhvaćene njihovim područjem primjene.
- (16) Pravna sigurnost koju pružateljima posredničkih usluga pruža horizontalni okvir uvjetnih izuzeća od odgovornosti, utvrđen Direktivom 2000/31/EZ, omogućila je pojavu i širenje mnogih novih usluga na unutarnjem tržištu. Taj bi okvir stoga trebalo sačuvati. Međutim, s obzirom na razlike u prenošenju i primjeni relevantnih pravila na nacionalnoj razini te radi jasnoće i usklađenosti, taj bi okvir trebalo uključiti u ovu Uredbu. Potrebno je pojasniti i određene elemente tog okvira, uzimajući u obzir sudsku praksu Suda Europske unije.
- (17) Relevantnim pravilima iz poglavlja II. trebalo bi utvrditi samo u kojim se slučajevima dotični pružatelj posredničkih usluga ne može smatrati odgovornim u pogledu nezakonitog sadržaja koji pružaju primatelji usluge. Ta se pravila ne bi trebala tumačiti kao pozitivna osnova za utvrđivanje slučajeva u kojima se pružatelj može smatrati odgovornim, što treba utvrditi primjenjivim pravilima prava Unije ili nacionalnog prava. Nadalje, izuzeća od odgovornosti utvrđena ovom Uredbom trebala bi se primjenjivati na sve vrste odgovornosti u pogledu svih vrsta nezakonitog sadržaja, bez obzira na točan predmet ili prirodu tih zakona.
- (18) Izuzeća od odgovornosti utvrđena ovom Uredbom ne bi se trebala primjenjivati ako pružatelj posredničkih usluga, umjesto da se ograniči na neutralno pružanje usluga isključivo tehničkom i automatskom obradom informacija dobivenih od primatelja usluge, ima aktivnu ulogu koja je takva da mu pruža spoznaje o tim informacijama ili nadzor nad njima. Ta izuzeća stoga ne bi trebala biti dostupna u pogledu odgovornosti koja se odnosi na informacije koje ne pruža primatelj usluge, nego sâm pružatelj posredničke usluge, uključujući slučajeve u kojima su informacije nastale pod uredničkom odgovornošću tog pružatelja.

- (19) S obzirom na različitu prirodu aktivnosti „samo prijenosa informacija”, „privremenog smještaja informacija” i „smještaja informacija na poslužitelju” te različit položaj i mogućnosti pružatelja dotičnih usluga, potrebno je razlikovati pravila koja se primjenjuju na te aktivnosti s obzirom na to da na temelju ove uredbe Uredbe podliježu različitim zahtjevima i uvjetima, a njihovo se područje primjene razlikuje, kako to tumači Sud Europske unije.
- (20) Pružatelj posredničkih usluga koji s primateljem usluga namjerno surađuje radi poduzimanja nezakonitih aktivnosti svoju uslugu ne pruža neutralno i stoga ne bi smio biti u mogućnosti iskoristiti izuzeća od odgovornosti predviđena ovom Uredbom. **To je, primjerice, slučaj kada nudi svoje usluge s glavnom svrhom olakšavanja nezakonitih aktivnosti, na primjer ako izričito navodi svoju svrhu olakšavanja kriminalnih aktivnosti i da su njegove usluge prikladne za tu svrhu. Sama činjenica da usluga nudi šifrirane prijenose ili bilo koji drugi sustav koji onemogućava identifikaciju korisnika ne bi se sama po sebi trebala smatrati namjernom suradnjom.**
- (21) Pružatelj usluga trebao bi biti u mogućnosti iskoristiti izuzeća od odgovornosti za usluge „samo prijenosa informacija” i „privremenog smještaja informacija” ako ni na koji način nije povezan s informacijama koje se prenose. To, među ostalim, zahtijeva da pružatelj usluga ne mijenja informacije koje prenosi. Međutim, taj zahtjev ne bi trebalo tumačiti tako da se odnosi na manipulacije tehničke naravi koje se odvijaju tijekom prijenosa [...] **sve dok te** manipulacije ne mijenjaju integritet informacija koje se prenose.

- (22) Kako bi iskoristio izuzeće od odgovornosti za usluge smještaja informacija na poslužitelju, pružatelj bi, nakon što stekne stvarne spoznaje ili saznanja o nezakonitom sadržaju, trebao žurno djelovati kako bi taj sadržaj uklonio ili onemogućio pristup tom sadržaju. Uklanjanje ili onemogućavanje pristupa trebalo bi provesti uz [...] poštovanje **prava na** slobodu izražavanja. Takve stvarne spoznaje ili saznanja pružatelj može steći, **među ostalim**, u okviru [...] istraga na vlastitu inicijativu ili putem prijave koje mu pojedinci ili subjekti dostave u skladu s ovom Uredbom, pod uvjetom da su te prijave dovoljno precizne i primjereno potkrijepljene kako bi gospodarski subjekt koji postupa s dužnom pažnjom mogao razumno utvrditi i procijeniti navodno nezakonit sadržaj i, prema potrebi, protiv njega djelovati. **Međutim, ne može se smatrati da su takve stvarne spoznaje stečene samo na temelju toga da je pružatelj općenito svjestan činjenice da se njegova usluga upotrebljava i za dijeljenje nezakonitog sadržaja i da stoga ima apstraktne spoznaje da se takav sadržaj stavlja na raspolaganje nezakonito putem njegove usluge. Nadalje, činjenica da pružatelj automatski indeksira sadržaj učitao na njegovu uslugu, da ima funkciju pretraživanja i da preporučuje sadržaj na temelju profila ili preferencija primatelja usluge nije dovoljan temelj da bi se zaključilo da pružatelj ima „specifične” spoznaje o nezakonitim aktivnostima koje se provode na toj platformi ili o nezakonitom sadržaju koji je na njoj pohranjen.**
- (22a) Izuzeće od odgovornosti ne bi se trebalo primjenjivati ako primatelj usluge djeluje na temelju ovlasti ili pod nadzorom pružatelja usluge smještaja informacija na poslužitelju. Na primjer, ako pružatelj internetskog tržišta određuje cijenu robe ili usluga koju nudi trgovac, može se smatrati da trgovac djeluje na temelju ovlasti ili pod nadzorom tog internetskog tržišta.**

- (23) Kako bi se osigurala djelotvorna zaštita potrošača pri obavljanju posredovanih komercijalnih transakcija na internetu, određeni pružatelji usluga smještaja informacija na poslužitelju, odnosno internetska [...] **tržišta**, ne bi trebali biti u mogućnosti iskoristiti izuzeće od odgovornosti za pružatelja usluga smještaja informacija na poslužitelju utvrđeno ovom Uredbom ako se na tim [...] **tržištima** relevantne informacije o dotičnim transakcijama prikazuju na način koji potrošače navodi na pomisao da su te informacije pružila sama internetska [...] **tržišta** ili primatelji usluge koji djeluju na temelju njihove ovlasti ili pod njihovim nadzorom te da ta internetska [...] **tržišta** stoga imaju spoznaje o tim informacijama ili nadzor nad njima, čak i ako to možda zapravo nije slučaj. **To bi, na primjer, mogao biti slučaj kada internetsko tržište ne prikazuje jasno identitet trgovca na temelju ove Uredbe, ako internetsko tržište ne otkriva takav identitet ili podatke za kontakt sve dok nije sklopljen ugovor između trgovca i potrošača ili ako stavlja proizvod ili uslugu na tržište u vlastito ime, umjesto da upotrebljava ime trgovca koji će ih isporučiti.** U tom smislu [...] trebalo bi objektivno i na temelju svih relevantnih okolnosti utvrditi može li prikazivanje informacija prosječnog **potrošača koji je uobičajeno dobro upućen i postupa s dužnom pažnjom i razboritošću** navesti na takvu pomisao[...].

- (24) Izuzeća od odgovornosti utvrđena ovom Uredbom ne bi trebala utjecati na mogućnost donošenja različitih vrsta pravnih mjera protiv pružatelja posredničkih usluga, čak i ako ispunjavaju uvjete utvrđene u okviru tih izuzeća. Takve pravne mjere mogu se osobito sastojati od sudskih naloga ili naloga upravnih tijela u kojima se zahtijeva okončanje ili sprečavanje neke povrede, uključujući uklanjanje nezakonitog sadržaja navedenog u takvim nalogima izdanim u skladu s pravom Unije ili onemogućavanje pristupa tom sadržaju.
- (25) Kako bi se stvorila pravna sigurnost i [...] kako bi se **potaknule** aktivnosti čiji je cilj otkrivanje, identificiranje i djelovanje protiv nezakonitog sadržaja, a koje pružatelji **svih kategorija** posredničkih usluga mogu poduzeti na dobrovoljnoj osnovi, trebalo bi pojasniti da sama činjenica da pružatelji poduzimaju takve aktivnosti ne znači da su izuzeća od odgovornosti utvrđenih u ovoj Uredbi nedostupna, pod uvjetom da se te aktivnosti provode u dobroj vjeri i s dužnom pažnjom. Osim toga, primjereno je pojasniti da sama činjenica da ti pružatelji usluga u dobroj vjeri poduzimaju mjere radi postupanja u skladu sa zahtjevima prava Unije, uključujući zahtjeve utvrđene ovom Uredbom u pogledu provedbe njihovih uvjeta poslovanja, ne bi trebala dovesti do toga da su ta izuzeća od odgovornosti nedostupna. Stoga se sve takve aktivnosti i mjere koje je određeni pružatelj možda poduzeo ne bi trebale uzeti u obzir pri utvrđivanju može li se pružatelj osloniti na izuzeće od odgovornosti, osobito u pogledu toga [...] **nudi** li svoje usluge neutralno i može li stoga biti obuhvaćen područjem primjene relevantne odredbe, s time da to pravilo, međutim, ne podrazumijeva da se pružatelj usluga na njega može nužno i osloniti. **Dobrovoljna djelovanja ne bi trebalo upotrebljavati za zaobilaženje obveza svih pružatelja posredničkih usluga na temelju ove Uredbe.**

- (26) Iako se u pravilima iz poglavlja II. ove Uredbe težište stavlja na izuzeće pružatelja posredničkih usluga od odgovornosti, važno je podsjetiti da se, unatoč općenito važnoj ulozi tih pružatelja, problem nezakonitog sadržaja i aktivnosti na internetu ne bi trebao rješavati isključivo stavljanjem naglaska na njihovu odgovornost i obveze. Ako je to moguće, treće strane na koje utječe nezakonit sadržaj koji se prenosi ili pohranjuje na internetu trebale bi pokušati riješiti sukobe povezane s takvim sadržajem bez uključivanja dotičnih pružatelja posredničkih usluga. Primatelje usluge trebalo bi smatrati odgovornima za nezakoniti sadržaj koji pružaju i koji mogu širiti putem posredničkih usluga ako je to predviđeno primjenjivim pravilima Unije i nacionalnim pravom kojima se utvrđuje takva odgovornost. Prema potrebi, i drugi akteri, kao što su moderatori grupa u zatvorenim internetskim okruženjima, posebno u slučaju velikih grupa, trebali bi doprinijeti sprečavanju širenja nezakonitog sadržaja na internetu, u skladu s primjenjivim pravom. Nadalje, ako je potrebno uključiti pružatelje usluga informacijskog društva, uključujući pružatelje posredničkih usluga, svi zahtjevi ili nalozi za takvo sudjelovanje trebali bi, u pravilu, biti upućeni **određenom pružatelju** [...] koji je tehnički i operativno sposoban djelovati protiv određenog nezakonitog sadržaja kako bi se spriječili ili umanjili mogući negativni učinci [...] na raspoloživost i dostupnost informacija koje nisu nezakonit sadržaj.

- (27) Od 2000. pojavile su se nove tehnologije kojima se poboljšavaju dostupnost, učinkovitost, brzina, pouzdanost, kapacitet i sigurnost sustava za prijenos i pohranu podataka na internetu, što je dovelo do sve složenijeg internetskog ekosustava. U tom bi pogledu trebalo podsjetiti da pružatelji usluga koji uspostavljaju i olakšavaju temeljnu logičku strukturu i pravilno funkcioniranje interneta, uključujući tehničke pomoćne funkcije, isto tako mogu imati koristi od izuzeća od odgovornosti utvrđenih u ovoj Uredbi, u mjeri u kojoj se njihove usluge smatraju uslugama „samo prijenosa informacija”, „privremenog smještaja informacija” ili smještaja informacija na poslužitelju. Takve usluge uključuju, ovisno o slučaju, bežične lokalne mreže, usluge sustava naziva domena (DNS), registre naziva vršnih domena, **registrare**, certifikacijska tijela koja izdaju digitalne certifikate ili mreže za isporuku sadržaja, kojima se omogućuju ili poboljšavaju funkcije drugih pružatelja posredničkih usluga. Isto tako, znatno su se razvile i usluge koje se upotrebljavaju u komunikacijske svrhe kao i tehnička sredstva njihove isporuke, što je dovelo do internetskih usluga kao što su govor putem IP-a, usluge slanja poruka i usluge elektroničke pošte na internetu, pri čemu se komunikacija odvija putem usluge pristupa internetu. Izuzeće od odgovornosti mogu iskoristiti i te usluge u mjeri u kojoj se mogu smatrati uslugama „samo prijenosa informacija”, „privremenog smještaja informacija” ili smještaja informacija na poslužitelju.

(27a) Posredničke usluge obuhvaćaju široki raspon gospodarskih djelatnosti koje se odvijaju na internetu i koje se neprekidno razvijaju kako bi se omogućio brz, siguran i zaštićen prijenos informacija te osigurala pogodnost za sve sudionike internetskog ekosustava. Na primjer, posredničke usluge „samo prijenosa informacija” obuhvaćaju generičke kategorije usluga kao što su središta za razmjenu internetskog prometa, bežične pristupne točke, virtualne privatne mreže, usluge sustava naziva domena (DNS) i funkcije za pretvaranje imena domene, registri naziva vršnih domena, registrari, certifikacijska tijela koja izdaju digitalne certifikate, govor putem IP-a i druge interpersonalne komunikacijske usluge, dok generički primjeri posredničkih usluga „privremenog smještaja informacija” obuhvaćaju isključivo pružanje mreža za isporuku sadržaja, obrnute proxy poslužitelje i proxy poslužitelje za prilagodbu sadržaja. Takve usluge ključne su kako bi se osigurao neometan i učinkovit prijenos informacija koje se dostavljaju na internetu. Isto se primjenjuje i na internetske tražilice s obzirom na njihovu važnu ulogu u pronalasku informacija na internetu. Primjeri „usluga smještaja informacija na poslužitelju” obuhvaćaju kategorije usluga kao što su računalstvo u oblaku, internetsko udomljavanje, usluge plaćenog referenciranja ili usluge kojima se omogućuje razmjena informacija i sadržaja na internetu, uključujući pohranu i dijeljenje datoteka. Posredničke usluge mogu se pružati zasebno, kao dio druge vrste posredničke usluge ili istodobno s drugim posredničkim uslugama. Predstavlja li određena usluga uslugu samo prijenosa informacija, privremenog smještaja informacija, smještaja na informacija poslužitelju ili uslugu internetske tražilice ovisi isključivo o njezinim tehničkim funkcijama, koje se mogu razvijati tijekom vremena, i trebalo bi ih procjenjivati na pojedinačnoj osnovi.

- (28) Pružatelji posredničkih usluga ne bi trebali podlijevati obvezi praćenja u odnosu na opće obveze. Na primjer, svaka obveza praćenja koja zahtijeva od pružatelja posredničkih usluga da obavljaju opće pretraživanje svih sadržaja kako bi pronašli bilo kakav potencijalno nezakonit sadržaj, ili kojom se prekomjerno opterećuju pružatelji posredničkih usluga ili od njih zahtijevaju nerazumna ili prekomjerna sredstva i mjere trebala bi se smatrati općom mjerom praćenja. To ne bi trebalo spriječiti specifične obveze praćenja, pod uvjetom da ispunjavaju načela proporcionalnosti i nužnosti, da su u skladu s uvjetima utvrđenima u bilo kojem relevantnom pravu Unije, uključujući Povelju, kako to tumači Sud Europske unije, i da je nezakonitost dotičnog sadržaja utvrdio sud ili je očita, ako to ne prisiljava pružatelja posredničke usluge da provede neovisnu procjenu tog određenog sadržaja. [...]Zabrana opće obveze praćenja ne utječe na naloge nacionalnih tijela u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, u skladu s uvjetima utvrđenima u ovoj Uredbi. Takvi nalozi ne bi trebali obuhvaćati to da se od pružatelja usluga zahtijeva da uvede, isključivo o vlastitom trošku, sustav provjere koji podrazumijeva opće i trajno praćenje kako bi se spriječile sve buduće povrede. Međutim, takvim nalogima može se od pružatelja usluga smještaja informacija na poslužitelju zahtijevati da ukloni informacije koje pohranjuje, a čiji je sadržaj jednak ili jednakovrijedan sadržaju informacija koje su prethodno proglašene nezakonitima, ili da blokira pristup tim informacijama, neovisno o tome tko je zatražio pohranjivanje tih informacija, pod uvjetom da su praćenje i pretraživanje dotičnih informacija ograničeni na informacije koje su pravilno utvrđene u nalogu, kao što je ime osobe na koju se odnosi prethodno utvrđena povreda, okolnosti u kojima je ta povreda utvrđena i sadržaj jednakovrijedan onome koji je proglašen nezakonitim, i njima se ne zahtijeva od pružatelja usluga smještaja informacija na poslužitelju da provede neovisnu procjenu tog sadržaja, kako to tumači Sud Europske unije. Ništa se iz ove Uredbe ne bi trebalo tumačiti kao uvođenje opće obveze praćenja ili opće obveze aktivnog traženja činjenica odnosno kao opću obvezu pružatelja da poduzmu proaktivne mjere u vezi s nezakonitim sadržajem.

- (29) Ovisno o pravnom sustavu svake države članice i dotičnom području prava, nacionalna pravosudna ili upravna tijela, **uključujući tijela za izvršavanje zakonodavstva**, mogu naložiti pružateljima posredničkih usluga da djeluju protiv određenog nezakonitog sadržaja **ili više njih**[...] ili da pruže određene konkretne [...] informacije. Nacionalni zakoni na temelju kojih se izdaju takvi nalozi znatno se razlikuju, a pitanje naloga sve se češće rješava u prekograničnim situacijama. Kako bi se osiguralo djelotvorno i učinkovito izvršavanje tih naloga, **osobito u prekograničnom kontekstu**, potrebno je utvrditi određene uvjete koje bi ti nalozi trebali ispunjavati kao i određene dodatne zahtjeve koji se odnose na obradu tih naloga kako bi se omogućilo da dotična javna tijela mogu izvršavati svoje zadaće, spriječilo da pružatelji budu izloženi nerazmjernim opterećenjima i pritom izbjegao neopravdan učinak na prava i legitimne interese trećih strana. **Ovom Uredbom usklađuju se samo određeni posebni minimalni uvjeti koje bi takvi nalozi trebali ispunjavati kako bi se obveza pružatelja da obavješćuju o učinku tih naloga počela primjenjivati u skladu s ovom Uredbom. Stoga se ovom Uredbom ne pruža pravna osnova za izdavanje takvih naloga ni za njihovo teritorijalno područje primjene ili prekogranično izvršenje. Primjenjivim pravom Unije ili nacionalnim pravom na temelju kojeg se ti nalozi izdaju mogu se zahtijevati dodatni uvjeti i ono bi ujedno trebalo biti temelj za izvršenje dotičnih naloga. U slučaju neispunjavanja u skladu s takvim nalogima, država članica koja ih izdaje trebala bi ih moći izvršiti u skladu s nacionalnim pravom. Primjenjivi nacionalni zakoni trebali bi biti u skladu s pravom Unije, uključujući Povelju i odredbe Ugovora o slobodi poslovnog nastana i o pružanju usluga unutar Unije, posebice u pogledu usluga internetskih igara na sreću i kladenja. Primjenom tih nacionalnih zakona za izvršenje dotičnih naloga ne dovode se u pitanje primjenjivi pravni akti Unije ili međunarodni sporazumi koje su sklopile Unija ili države članice u vezi s prekograničnim priznavanjem, provedbom ili izvršenjem tih naloga, posebice u građanskim i kaznenim stvarima. Zahtjevi koji se odnose na obvezu izvješćivanja o obradi tih naloga, koji su utvrđeni u ovoj Uredbi, trebali bi podlijegati pravilima iz poglavlja IV. Pružatelj posredničkih usluga trebao bi bez nepotrebne odgode obavijestiti tijelo koje je izdalo nalog o učinku naloga nakon izvršenja zatraženih djelovanja u skladu s rokovima utvrđenima u relevantnom pravu Unije ili nacionalnom pravu.**

U iznimnim slučajevima, ako pružatelj posredničkih usluga ne može postupiti u skladu s nalogom, takve informacije trebale bi biti popraćene razlozima za nepostupanje u skladu s nalogom, uključujući razloge zašto uvjeti naloga nisu ispunjeni ili, ako je primjenjivo, objektivno opravdanim tehničkim i operativnim razlozima za neizvršenje te zahtjevom za dodatne informacije i pojašnjenje. Zahtjevi za pružanje informacija o pravnoj zaštiti dostupnoj pružatelju usluge i primatelju usluge koji je pružio sadržaj obuhvaćaju zahtjev za pružanje informacija o administrativnim mehanizmima za rješavanje pritužbi i pravnoj zaštiti, uključujući žalbe protiv naloga koje izdaju pravosudna tijela.

- (30) Relevantna nacionalna tijela trebala bi moći izdavati takve naloge za sadržaj koji se smatra nezakonitim ili naloge za pružanje informacija na temelju prava Unije ili nacionalnih zakona, u skladu s pravom Unije, i uputiti iz pružateljima posredničkih usluga, uključujući one koji imaju poslovni nastan u drugoj državi članici. Naloge za djelovanje protiv nezakonitog sadržaja ili za pružanje informacija trebalo bi izdavati u skladu s pravom Unije, osobito Poveljom. Međutim, time se bi trebalo dovoditi u pitanje pravo Unije u području pravosudne suradnje u građanskim ili kaznenim stvarima, uključujući Uredbu (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima i Uredbu (EU) .../... o europskom nalogu za dostavljanje i europskom nalogu za čuvanje elektroničkih dokaza u kaznenim stvarima, kao i nacionalno kazneno ili građansko postupovno pravo. Stoga, ako se navedenim pravom u kontekstu kaznenog ili građanskog postupka predviđaju dodatni ili nekompatibilni uvjeti u odnosu na one predviđene ovom Uredbom u pogledu naloga za djelovanje protiv nezakonitog sadržaja ili za pružanje informacija, uvjeti predviđeni ovom Uredbom mogu se ne primjenjivati ili se mogu prilagoditi. Osobito, obveza koordinatora za digitalne usluge iz države članice tijela koje izdaje nalog da dostavi primjerak naloga svim drugim koordinatorima za digitalne usluge može se ne primjenjivati u kontekstu kaznenog postupka ili se može prilagoditi, ako je tako predviđeno primjenjivim nacionalnim kaznenim postupovnim pravom. Nadalje, obveza da nalozi sadrže obrazloženje u kojem se objašnjava zašto su informacije nezakonit sadržaj, može se prema potrebi prilagoditi u skladu s primjenjivim nacionalnim kaznenim postupovnim pravom radi sprečavanja, istrage, otkrivanja i progona kaznenih djela. Naposljetku, obveza pružatelja posredničkih usluga da obavijeste primatelja usluge može se odgoditi u skladu s primjenjivim zakonima, posebice u kontekstu kaznenih, građanskih ili upravnih postupaka. Osim toga, naloge bi trebalo izdavati u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 i zabranom općih obveza praćenja informacija ili aktivnog traženja činjenica ili okolnosti koje bi ukazivale na nezakonite aktivnosti utvrđene u ovoj Uredbi.

Uvjetima i zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi koji se primjenjuju na naloge za djelovanje protiv nezakonitog sadržaja ne dovode se u pitanje drugi akti Unije kojima se predviđaju slični sustavi za djelovanje protiv određenih vrsta nezakonitog sadržaja, kao što su Uredba (EU) **2021[...]/784[...]**, **Uredba (EU) 2019/1020 ili[...]** Uredba (EU) 2017/2394 kojom se tijelima država članica odgovornima za izvršavanje propisa o zaštiti potrošača dodjeljuju posebne ovlasti za izdavanje naloga za pružanje informacija, dok se uvjetima i zahtjevima koji se primjenjuju na naloge za pružanje informacija ne dovode u pitanje drugi akti Unije kojima se predviđaju slična relevantna pravila za određene sektore. Tim se uvjetima i zahtjevima ne bi trebala dovoditi u pitanje pravila o zadržavanju i očuvanju na temelju primjenjivog nacionalnog prava, u[...] **skladu s** pravom Unije i zahtjevima za povjerljivost koja podnose tijela za izvršavanje zakonodavstva u pogledu neotkrivanja informacija. **Uvjeti i zahtjevi za naloge za djelovanje protiv nezakonitog sadržaja na temelju ove Uredbe ne bi trebali utjecati na mogućnost država članica da zahtijevaju od pružatelja posredničkih usluga da spriječi povredu, u skladu s ovom Uredbom, posebice zabranom općih obveza praćenja, i s pravom Unije kako ga tumači Sud Europske unije. Takve uvjete i zahtjeve trebalo bi ispuniti najkasnije prilikom dostave naloga dotičnom pružatelju. Nalog se može donijeti na jednom od službenih jezika tijela države članice koje je izdalo nalog. Ako je taj jezik različit od jezika koji je naveo pružatelj posredničkih usluga ili od drugog službenog jezika Unije, o čemu su tijelo koje je izdalo nalog i pružatelj posredničkih usluga postigli bilateralni dogovor, dostava naloga trebala bi biti popraćena prijevodom barem elemenata naloga koji su utvrđeni u ovoj Uredbi. Ako je pružatelj posredničkih usluga bilateralno dogovorio da će upotrebljavati određeni jezik s tijelima određene države članice, potiče ga se da prihvati naloge na istom jeziku koje izdaju tijela u drugim državama članicama.**

- (31) Teritorijalno područje primjene takvih naloga za djelovanje protiv nezakonitog sadržaja trebalo bi jasno utvrditi na temelju primjenjivog prava Unije ili nacionalnog prava kojima se omogućuje izdavanje naloga te ne bi trebalo prelaziti okvire onoga što je najnužnije za ostvarivanje ciljeva naloga. U tom pogledu, nacionalno pravosudno ili upravno tijelo, **uključujući tijelo za izvršavanje zakonodavstva**, koje je izdalo nalog trebalo bi postići ravnotežu između cilja koji se nalogom nastoji postići, u skladu s pravnom osnovom koja omogućuje njegovo izdavanje, i prava i legitimnih interesa svih trećih strana na koje nalog može utjecati, osobito njihovih temeljnih prava na temelju Povelje. **Osobito u prekograničnom kontekstu, učinak naloga trebao bi biti ograničen na državno područje države članice koja je izdala nalog, osim ako nezakonitost sadržaja proizlazi izravno iz prava Unije ili ako tijelo koje je izdalo nalog smatra da dotična prava zahtijevaju šire teritorijalno područje primjene, u skladu s pravom Unije i međunarodnim pravom, uključujući interese međunarodne kurtoazije.** [...]
- (32) Nalozi za pružanje informacija uređeni ovom Uredbom odnose se na prednošenje određenih informacija o pojedinačnim primateljima dotične posredničke usluge koji su u tim nalogima identificirani kako bi se utvrdilo postupaju li oni u skladu s primjenjivim pravilima Unije ili nacionalnim pravilima. **Takvim nalogima mogle bi se zahtijevati informacije čiji je cilj omogućiti identifikaciju primatelja dotične usluge.** Stoga pravila ove Uredbe o pružanju informacija ne bi trebala utjecati na naloge za informacije o skupini primatelja usluge koji nisu posebno identificirani, uključujući naloge za pružanje agregiranih informacija potrebnih u statističke svrhe ili za oblikovanje politika na temelju dokaza.

- (33) Nalozi za djelovanje protiv nezakonitog sadržaja i za pružanje informacija podliježu pravilima kojima se štiti nadležnost države članice u kojoj primatelj usluga kojem je upućen nalog ima poslovni nastan i utvrđuju moguća odstupanja od te nadležnosti u određenim slučajevima utvrđenima u članku 3. Direktive 2000/31/EZ, samo ako su ispunjeni uvjeti iz tog članka. Budući da se dotični nalozi odnose na određene nezakonite sadržaje i informacije, oni u slučaju da su upućeni pružateljima posredničkih usluga s poslovnim nastanom u drugoj državi članici u načelu ne ograničavaju njihovu slobodu pružanja usluga preko granica. Stoga se na te naloge ne primjenjuju pravila utvrđena u članku 3. Direktive 2000/31/EZ, uključujući pravila o potrebi opravdavanja mjera kojima se odstupa od nadležnosti države članice u kojoj pružatelj usluga ima poslovni nastan na određenim utvrđenim osnovama i pravila o obavješćivanju o tim mjerama.

(33a) Ovom Uredbom ne sprečavaju se relevantna nacionalna pravosudna i upravna tijela da na temelju nacionalnog prava ili prava Unije izdaju naloge za ponovnu uspostavu jednog ili više određenih elemenata pravnog sadržaja koji su u skladu s uvjetima poslovanja određenog pružatelja posredničkih usluga, ali su uklonjeni.

- (34) Kako bi se ostvarili ciljevi ove Uredbe, a posebno kako bi se poboljšalo funkcioniranje unutarnjeg tržišta i osiguralo sigurno i transparentno internetsko okruženje, potrebno je uspostaviti jasan i uravnotežen skup usklađenih obveza dužne pažnje za pružatelje posredničkih usluga. Tim bi se obvezama posebno trebali nastojati zajamčiti različiti ciljevi javne politike, kao što su sigurnost i povjerenje primatelja usluge, uključujući maloljetnike [...] i korisnike **koji su posebno izloženi riziku od govora mržnje, seksualnog zlostavljanja i drugih diskriminirajućih djelovanja**, zaštita relevantnih temeljnih prava sadržanih u Povelji, osiguravanje smislene odgovornosti tih pružatelja usluga i osnaživanje primatelja i drugih uključenih strana, olakšavajući istodobno potreban nadzor koji provode nadležna tijela.

- (35) U tom je pogledu važno da se obveze dužne pažnje prilagode vrsti, **veličini** i prirodi dotične posredničke usluge. Ovom se Uredbom stoga utvrđuju osnovne obveze primjenjive na sve pružatelje posredničkih usluga kao i dodatne obveze za pružatelje usluga smještaja informacija na poslužitelju te, konkretnije, na **pružatelje** internetskih platformi i vrlo velikih internetskih platformi. Pružatelji posredničkih usluga trebali bi, u mjeri u kojoj pripadaju različitim kategorijama s obzirom na prirodu svojih usluga i svoju veličinu, postupati u skladu sa svim odgovarajućim obvezama iz ove Uredbe. Te usklađene obveze dužne pažnje, koje bi trebale biti razumne i neproizvoljne, potrebne su za ostvarenje utvrđenih ciljeva od javnog interesa, kao što su zaštita legitimnih interesa primatelja usluge, rješavanje pitanja nezakonitih praksi i zaštita na internetu temeljnih prava **sadržanih u Povelji. Obveze dužne pažnje u skladu su s pitanjem odgovornosti posrednika, ali i neovisne od tog pitanja, te ih stoga treba zasebno procijeniti. Kao takvi, pružatelji posredničkih usluga mogli bi biti izuzeti od odgovornosti za sadržaje ili aktivnosti trećih strana neovisno o tome smatra li se da postupaju u skladu sa svojim obvezama dužne pažnje.**
- (36) Kako bi se olakšala neometana i učinkovita **dvosmjerna** komunikacija, **među ostalim, prema potrebi, potvrđivanjem primitka takve komunikacije,** povezana s pitanjima obuhvaćenima ovom Uredbom, od pružatelja posredničkih usluga trebalo bi zahtijevati da [...] **imenuju** jedinstvenu **elektroničku** kontaktnu točku i objave relevantne informacije koje se odnose na **tu** [...] kontaktnu točku, uključujući jezike koje treba upotrebljavati pri takvoj komunikaciji. **Elektroničku** kontaktnu točku mogu upotrebljavati i provjereni označivači nezakonitog i lažnog sadržaja i profesionalni subjekti koji imaju poseban odnos s pružateljem posredničkih usluga. Za razliku od pravnog zastupnika, **elektronička** kontaktna točka trebala bi služiti operativnim svrhama i ne bi trebala **biti obvezna** [...] imati fizičku lokaciju. **Pri određivanju jezika komunikacije, pružatelji posredničkih usluga potiču se da osiguraju da odabrani jezici sami po sebi ne predstavljaju prepreku komunikaciji. Ako je to potrebno, pružatelji posredničkih usluga i tijela država članica mogu postići zaseban dogovor o jeziku komunikacije ili nastojati pronaći alternativne načine za prevladavanje jezične prepreke, među ostalim upotrebom svih raspoloživih tehnoloških sredstava ili unutarnjih i vanjskih ljudskih resursa.**

- (37) Pružatelji posredničkih usluga s poslovnim nastanom u trećoj zemlji koji nude usluge u Uniji trebali bi imenovati pravnog zastupnika u Uniji s dostatnim ovlaštenjima i pružiti informacije o svojim pravnim zastupnicima. **Nadalje, kako bi postupili u skladu s tom obvezom, pružatelji posredničkih usluga trebali bi osigurati da imenovani pravni zastupnik ima potrebne ovlasti i resurse za suradnju s relevantnim tijelima. To bi, na primjer, mogao biti slučaj kad pružatelj posredničkih usluga imenuje društvo kćer iz iste grupe kojoj pripada pružatelj, ili a fortiori svoje matično društvo, ako imaju poslovni nastan u Uniji. Međutim, to možda nije slučaj ako je, na primjer, za pravnog zastupnika u tijeku postupak obnove, stečaj, osobni stečaj ili nesolventnost poduzeća. Time bi se Odboru, Komisiji i nacionalnim nadležnim tijelima ili bilo kojem drugom tijelu koje primjenjuje izvršne ovlasti na temelju ove Uredbe trebao omogućiti djelotvoran nadzor i, prema potrebi, izvršenje ove Uredbe[...].** Pravnom zastupniku trebalo bi omogućiti da djeluje i kao **elektronička** kontaktna točka, pod uvjetom da su ispunjeni odgovarajući zahtjevi ove Uredbe.

- (38) Iako bi se u načelu trebala poštovati sloboda ugovaranja pružatelja posredničkih usluga, primjereno je utvrditi određena pravila o sadržaju, primjeni i provedbi njihovih uvjeta poslovanja u interesu transparentnosti, zaštite primatelja usluge i izbjegavanja nepoštenih ili proizvoljnih ishoda. **Pružatelji posredničkih usluga trebali bi u svojim uvjetima poslovanja jasno navesti i ažurirati razloge na temelju kojih mogu ograničiti pružanje svojih usluga. Pri osmišljavanju, primjeni i provedbi tih ograničenja pružatelji posredničkih usluga trebali bi uzeti u obzir prava i legitimne interese primatelja usluge, uključujući temeljna prava kako su sadržana u Povelji. Na primjer, pružatelji vrlo velikih internetskih platformi trebali bi osobito posvećivati dužnu pažnju slobodi izražavanja i informiranja, uključujući slobodu medija i pluralizam. Svi pružatelji posredničkih usluga trebali bi uzeti u obzir međunarodne standarde za zaštitu ljudskih prava, kao što su vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, kojima se mogu pružiti smjernice za poštovanje primjenjivih temeljnih prava. Pružatelji posredničkih usluga koje su prvenstveno usmjerene na maloljetnike mlađe od 18 godina, primjerice osmišljavanjem ili stavljanjem na tržište usluge, ili kojima se uglavnom koristi velik broj maloljetnika, trebali bi uložiti posebne napore kako bi objašnjenje svojih uvjeta poslovanja učinili lako razumljivim maloljetnicima.**

- (39) Kako bi se osigurala odgovarajuća razina transparentnosti i odgovornosti, pružatelji posredničkih usluga trebali bi svake godine, u skladu s usklađenim zahtjevima sadržanima u ovoj Uredbi, izvješćivati o moderiranju sadržaja koje obavljaju, uključujući mjere poduzete kao rezultat primjene i provedbe svojih uvjeta poslovanja. Međutim, kako bi se izbjeglo nerazmjerno opterećenje, te obveze izvješćivanja radi transparentnosti ne bi se trebale primjenjivati na pružatelje koji su mikropoduzeća ili mala poduzeća kako su definirana u Preporuci Komisije 2003/361/EZ³⁵ **i koji nisu vrlo velike internetske platforme u skladu s ovom Uredbom.**
- (40) Pružatelji usluga smještaja informacija na poslužitelju imaju posebno važnu ulogu u borbi protiv nezakonitog sadržaja na internetu jer pohranjuju informacije dobivene od primatelja usluge na njihov zahtjev i obično omogućuju drugim primateljima pristup tim informacijama, ponekad velikih razmjera. Važno je da svi pružatelji usluga smještaja informacija na poslužitelju, bez obzira na njihovu veličinu, uspostave mehanizme prijavljivanja i djelovanja prilagođene korisnicima kojima se olakšava prijavljivanje dotičnom pružatelju usluga smještaja informacija na poslužitelju određenih informacija koje podnositelj prijave smatra nezakonitim sadržajem („prijava”) na temelju čega pružatelj može odlučiti slaže li se s tom ocjenom i želi li ukloniti taj sadržaj ili onemogućiti pristup tom sadržaju („djelovanje”). **Takvi mehanizmi trebali bi biti barem jednako jednostavni za pronalaženje i upotrebu kao i mehanizmi prijavljivanja za sadržaj kojim se krše uvjeti poslovanja pružatelja usluge smještaja informacija na poslužitelju.** Pod uvjetom da su ispunjeni zahtjevi u pogledu prijave, pojedincima ili subjektima trebalo bi omogućiti da u jednoj prijavi prijave više navodno nezakonitih sadržaja. Obveza uspostave mehanizama prijavljivanja i djelovanja trebala bi se primjenjivati, primjerice, na usluge pohrane i dijeljenja datoteka, usluge internetskog udomljavanja, reklamne poslužitelje i internetske stranice za pohranu teksta (engl. „paste bins”), u mjeri u kojoj se smatraju pružateljima usluga smještaja informacija na poslužitelju obuhvaćenima ovom Uredbom.

³⁵ Preporuka Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).

- (41) Pravila o takvim mehanizmima prijavljivanja i djelovanja trebalo bi uskladiti na razini Unije kako bi se omogućila pravodobna, savjesna i objektivna obrada prijava na temelju ujednačenih, transparentnih i jasnih pravila kojima se osiguravaju snažne zaštitne mjere za zaštitu prava i legitimnih interesa svih uključenih strana, posebno njihovih temeljnih prava zajamčenih Poveljom, neovisno o tome u kojoj državi članici te strane imaju poslovni nastan ili boravište te neovisno o dotičnom području prava. Temeljna prava uključuju, **ali nisu ograničena na**, ovisno o slučaju, pravo na slobodu izražavanja i informiranja, pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života, pravo na zaštitu osobnih podataka, pravo na nediskriminaciju i pravo primatelja usluge na djelotvoran pravni lijek; slobodu poduzetništva za pružatelje usluga, uključujući slobodu ugovaranja; kao i pravo na ljudsko dostojanstvo, prava djeteta, pravo na zaštitu vlasništva, uključujući intelektualno vlasništvo, i pravo na nediskriminaciju strana na koje utječe nezakoniti sadržaj. **Pružatelji usluga smještaja informacija na poslužitelju trebali bi pravodobno djelovati na temelju prijava, posebice uzimajući u obzir vrstu prijavljenog nezakonitog sadržaja i hitnost poduzimanja djelovanja. Na primjer, od pružatelja se može očekivati da djeluju bez odgode kada se prijavljuje navodno nezakonit sadržaj koji uključuje neposrednu prijetnju životu ili sigurnosti osoba. Pružatelj usluga smještaja informacija na poslužitelju trebao bi pojedinca ili subjekt koji prijavljuje određeni sadržaj obavijestiti bez nepotrebne odgode nakon što donese odluku o tome hoće li djelovati na osnovi prijave.**

(41a) Tim bi se mehanizmima trebalo omogućiti podnošenje prijava koje su dovoljno precizne i odgovarajuće obrazložene kako bi se dotičnom pružatelju usluga smještaja informacija na poslužitelju omogućilo da donese informiranu i savjesnu odluku o sadržaju na koji se prijava odnosi, posebice o tome treba li taj sadržaj smatrati nezakonitim sadržajem te treba li ga ukloniti ili mu onemogućiti pristup. Ti bi mehanizmi trebali biti takvi da se njima olakšava podnošenje prijava koje sadrže obrazloženje zašto pošiljatelj prijave smatra da je taj sadržaj nezakonit sadržaj i jasno navođenje lokacije tog sadržaja. Prijava bi trebala sadržavati dovoljno informacija kako bi se pružatelju posredničkih usluga omogućilo da bez detaljnog pravnog ispitivanja utvrdi da je sadržaj nezakonit i da je odluka o njegovu uklanjanju ili onemogućivanju pristupa tom sadržaju u skladu sa slobodom izražavanja i informiranja. Osim za podnošenje prijava o kaznenim dijelima iz članaka od 3. do 7. Direktive 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća³⁶, potrebno je znati identitet podnositelja prijave, primjerice kako bi se izbjegle zlouporabe ili utvrdile navodne povrede prava osobnosti ili prava intelektualnog vlasništva.

³⁶ Direktiva 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije, te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2004/68/PUP (SL L 335, 17.12.2011., str. 1.).

- (42) Ako **pružatelj** usluga smještaja informacija na poslužitelju [...] odluči ukloniti ili onemogućiti informacije dobivene od primatelja usluge **ili na drugi način ograničiti njihovu vidljivost ili monetizaciju**, na primjer nakon primitka prijave ili djelovanjem na vlastitu inicijativu, među ostalim **isključivo** [...] uporabom automatiziranih sredstava, pružatelj bi trebao **na jasan i lako razumljiv način** obavijestiti primatelja o svojoj odluci, razlozima za nju i dostupnim mogućnostima pravne zaštite za osporavanje odluke, s obzirom na negativne posljedice koje takve odluke mogu imati za primatelja, među ostalim u pogledu ostvarivanja njegova temeljnog prava na slobodu izražavanja. Ta bi se obveza trebala primjenjivati neovisno o razlozima za odluku, posebno neovisno o tome je li djelovanje poduzeto zbog toga što se smatra da je prijavljena informacija nezakonit sadržaj ili neusklađena s primjenjivim uvjetima poslovanja. **Ograničavanje vidljivosti može obuhvaćati degradiranje u rangiranju ili sustavima za preporučivanje, kao i ograničavanje pristupačnosti jednom primatelju usluge ili više njih ili blokiranje korisnika iz internetske zajednice bez znanja tog korisnika („pokriveno zabranjivanje”). Monetizacija sadržaja koji pruža primatelj usluge putem prihoda od oglašavanja može se ograničiti suspendiranjem ili prekidom novčane isplate ili prihoda povezanih s tim sadržajem. Neovisno o** [...] dostupnim pravnim sredstvima za osporavanje odluke **pružatelja usluga smještaja informacija na poslužitelju, [...] primatelj usluge** trebao bi uvijek **imati pravo pokrenuti postupak pred sudom [...] u skladu s nacionalnim zakonima**.

(42a) /Prijašnja uvodna izjava 48./ Pružatelj usluga smještaja informacija na poslužitelju [...]

može u nekim slučajevima, primjerice na temelju obavijesti podnositelja prijave ili vlastitih dobrovoljnih mjera, doznati informacije koje se odnose na određenu aktivnost primatelja usluge, kao što je pružanje određenih vrsta nezakonitog sadržaja, zahvaljujući kojima se, uzimajući u obzir sve relevantne okolnosti poznate [...] **pružatelju usluga smještaja informacija na poslužitelju**, razumno opravdava sumnja da je primatelj možda počinio [...], čini ili će vjerojatno počiniti teško kazneno djelo prijetnje životu ili sigurnosti osobe **ili osoba**, kao što su kaznena djela navedena u **Direktivi 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća**,³⁷ **Direktivi 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća**³⁸ **ili Direktivi (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća**³⁹. **Na primjer, određeni sadržaj, kao što je poticanje na terorizam u smislu članka 21. Direktive (EU) 2017/541, mogao bi izazvati sumnju da predstavlja prijetnju za javnost.** U takvim bi slučajevima [...] **pružatelj usluga smještaja informacija na poslužitelju** o takvoj sumnji trebao bez odgode obavijestiti nadležna tijela za izvršavanje zakonodavstva. **Pružatelj usluga smještaja informacija na poslužitelju trebao bi dostaviti** sve relevantne informacije koje su mu dostupne, uključujući, prema potrebi, dotični sadržaj i, **ako je dostupno, vrijeme objave sadržaja, kao i određenu vremensku zonu**, obrazloženje sumnje **i informacije potrebne za pronalaženje i utvrđivanje relevantnog primatelja usluge**. Ovom se Uredbom ne pruža pravna osnova za izradu profila primatelja usluga kako bi **pružatelji usluga smještaja informacija na poslužitelju** mogli utvrđivati kaznena djela [...]. **Pružatelji usluga smještaja informacija na poslužitelju** [...] pri obavješćivanju tijela za izvršavanje zakonodavstva trebali bi poštovati i druga primjenjiva pravila prava Unije ili nacionalnog prava o zaštiti prava i sloboda pojedinaca.

³⁷ **Direktiva 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njegovih žrtava te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/629/PUP (SL L 101, 15.4.2011., str. 1.)**.

³⁸ Direktiva 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije, te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2004/68/PUP (SL L 335, 17.12.2011., str. 1.).

³⁹ **Direktiva (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP (SL L 88, 31.3.2017., str. 6.)**.

- (43) Kako bi se izbjeglo nerazmjerno opterećenje, dodatne obveze uvedene **pružateljima** internetskih platformi u skladu s ovom Uredbom ne bi se trebale primjenjivati na mikropoduzeća ili mala poduzeća kako su definirana u Preporuci Komisije 2003/361/EZ⁴⁰, osim [...]ako [...]ispunjavaju uvjete za vrlo velike internetske platforme u skladu s ovom Uredbom. Pravilima o konsolidaciji iz te preporuke doprinosi se sprečavanju bilo kakvog izbjegavanja tih dodatnih obveza. Izuzeće mikropoduzeća i malih poduzeća od tih dodatnih obveza ne bi trebalo tumačiti na način da se time utječe na njihovu sposobnost da na dobrovoljnoj osnovi uspostave sustav koji je u skladu s jednom od tih obveza ili više njih.

⁴⁰ Preporuka Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).

- (44) Primatelji usluge, **uključujući pojedince ili subjekte koji su podnijeli prijavu**, trebali bi moći jednostavno i djelotvorno osporiti određene odluke **pružatelja** internetskih platformi koje na njih negativno utječu. Stoga bi **pružatelji** internetskih platformi trebali biti obvezni osigurati interne sustave za rješavanje pritužbi koji ispunjavaju određene uvjete kojima je cilj osigurati da su sustavi lako dostupni, da dovode do brzih i pravednih ishoda **te da podliježu preispitivanju koje provodi čovjek**. **Takvim bi sustavima svim primateljima usluge, uključujući pojedince ili subjekte koji su podnijeli prijavu, trebalo omogućiti da podnesu pritužbe i ne bi trebalo uspostaviti formalne zahtjeve poput upućivanja na određene, relevantne zakonske odredbe ili opširna pravna objašnjenja. Mogućnost podnošenja pritužbe za poništenje osporenih odluka trebala bi biti dostupna najmanje šest mjeseci od trenutka u kojem se primatelj usluge, uključujući pojedinca ili subjekt, obavješćuje o odluci.** Osim toga, trebalo bi predvidjeti mogućnost da sporove, uključujući one koji se ne mogu riješiti na zadovoljavajući način u okviru internih sustava za rješavanje pritužbi, **u dobroj vjeri** izvansudski rješavaju [...] **certificirana** tijela koja posjeduju potrebna sredstva i stručnost za obavljanje svojih aktivnosti na pravedan, brz i troškovno učinkovit način. **Naknade koje naplaćuju tijela za rješavanje sporova trebale bi biti razumne, dostupne, privlačne, jeftine za potrošača i razmjerne te procijenjene na pojedinačnoj osnovi. Pružatelji internetskih platformi trebali bi moći odbiti sudjelovati u postupku za rješavanje sporova u slučaju kada je isti spor u vezi s istim sadržajem već riješen ili ga preispituje drugo tijelo za rješavanje sporova pod uvjetom da su dosljedno u skladu s postojećim ili budućim ishodom postupka za rješavanje sporova. Primatelji usluge, uključujući pojedince ili subjekte koji su podnijeli prijave, trebali bi moći birati između internog mehanizma za podnošenje pritužbi, izvansudskog rješavanja sporova ili sudske zaštite.** Takve mogućnosti osporavanja odluka **pružatelja** internetskih platformi trebale bi dopunjavati mogućnost traženja sudske zaštite u skladu sa zakonima dotične države članice, ali ne bi trebale utjecati na nju ni u kom pogledu, **čime bi se ostvarilo njihovo pravo na djelotvoran pravni lijek iz članka 47. Povelje. Odredbe ove Uredbe o izvansudskom rješavanju sporova ne bi trebale rezultirati obvezom za države članice da osnivaju takva tijela za izvansudsko rješavanje sporova.**

- (45) Kad je riječ o ugovornim sporovima između potrošača i poduzeća povezanim s kupnjom robe ili usluga, Direktivom 2013/11/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁴¹ osigurava se da potrošači i poduzeća u Uniji imaju pristup tijelima za alternativno rješavanje sporova koja posjeduju potvrdu kvalitete. U tom pogledu trebalo bi pojasniti da se pravilima ove Uredbe o izvansudskom rješavanju sporova ta direktiva ne dovodi u pitanje, uključujući pravo potrošača iz te direktive da se povuku iz postupka u bilo kojoj fazi ako nisu zadovoljni provedbom ili funkcioniranjem postupka.

⁴¹ Direktiva 2013/11/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o alternativnom rješavanju potrošačkih sporova i izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004 i Direktive 2009/22/EZ (SL L 165, 18.6.2013., str. 63.).

- (46) Djelovanje protiv nezakonitog sadržaja mogu se provesti brže i pouzdanije ako **pružatelji** internetskih platformi poduzmu potrebne mjere kako bi osigurali prioritetno postupanje s prijavama koje podnesu provjereni označivači nezakonitog i lažnog sadržaja putem mehanizama prijavljivanja i djelovanja propisanih ovom Uredbom, ne dovodeći u pitanje zahtjev da se sve prijave podnesene u okviru tih mehanizama obrađuju i da se o njima odlučuje pravodobno, savjesno i objektivno. **Takav status provjerenog označivača trebao bi dodijeliti koordinator za digitalne usluge iz države članice u kojoj podnositelj zahtjeva ima poslovni nastan te bi ga trebali priznati svi pružatelji internetskih platformi obuhvaćeni područjem primjene ove Uredbe.** Takav status provjerenog označivača trebao bi se dodijeliti samo subjektima, a ne pojedincima, koji su dokazali, među ostalim, da posjeduju posebno stručno znanje i kompetencije potrebne za borbu protiv nezakonitog sadržaja[...] te da rade savjesno i objektivno. **Kako bi se izbjeglo smanjenje dodane vrijednosti takvog mehanizma, trebalo bi ograničiti ukupan broj provjerenih označivača kojima je dodijeljen takav status u skladu s ovom Uredbom. Osobito, industrijska udruženja koja zastupaju interese svojih članova trebala bi podnijeti zahtjev za dodjelu statusa pouzdanih označivača, ne dovodeći u pitanje pravo privatnih subjekata ili pojedinaca na sklapanje bilateralnih sporazuma s pružateljima internetskih platformi.** Takvi subjekti mogu biti javni, kao što su, kad je riječ o terorističkom sadržaju, jedinice za prijavljivanje neprihvatljivog internetskog sadržaja u okviru nacionalnih tijela za izvršavanje zakonodavstva ili Agencije Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva („Europol”) odnosno nevladine organizacije i **privatna ili** polujavna tijela [...], kao što su organizacije koje su dio INHOPE-a, mreže dežurnih telefonskih linija za prijavljivanje materijala povezanog sa seksualnim zlostavljanjem djece, i organizacije koje su se posvetile prijavljivanju nezakonitog rasističkog i ksenofobnog izražavanja na internetu. [...] **S obzirom na to da su provjereni označivači dokazali stručno znanje i kompetencije, može se očekivati da će obrada prijava provjerenih označivača biti manje zahtjevnja i stoga brža u usporedbi s prijavama koje podnesu drugi primatelji usluge. Međutim, prosječno vrijeme potrebno za obradu može se razlikovati ovisno o čimbenicima kao što su vrsta nezakonitog sadržaja, kvaliteta prijava i konkretni tehnički postupci uspostavljeni za podnošenje takvih prijava. Kodeksom postupanja za borbu protiv nezakonitog govora mržnje na internetu iz 2016., koji služi kao trenutačno okvirno referentno mjerilo, pružatelje usluga koji sudjeluju obvezalo se na to da u roku kraćem od 24 sata preispitaju većinu valjanih prijava provjerenih označivača za uklanjanje nezakonitog govora mržnje. Za druge vrste nezakonitog sadržaja mogu biti potrebni znatno različiti rokovi za obradu, ovisno o konkretnim činjenicama i okolnostima te vrstama nezakonitog sadržaja o kojima je riječ.**

Pravila ove Uredbe o provjerenim označivačima ne bi se trebala tumačiti na način da sprečavaju **pružatelje** internetskih platformi da na sličan način postupaju s prijavama koje su podnijeli subjekti ili pojedinci kojima nije dodijeljen status provjerenog označivača na temelju ove Uredbe odnosno da ih sprečavaju da na drugi način surađuju s drugim subjektima, u skladu s primjenjivim pravom, uključujući ovu Uredbu i Uredbu (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća⁴². **Pravilima ove Uredbe ne bi se trebalo spriječiti pružatelje internetskih platformi da se koriste mehanizmom provjerenih označivača ili sličnim mehanizmima za brzo i pouzdano djelovanje protiv sadržaja koji nije u skladu s njihovim uvjetima poslovanja, a posebice protiv sadržaja koji je štetan za osjetljive korisnike usluge, kao što su maloljetnici.**

⁴² Uredba (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) te zamjeni i stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2009/371/PUP, 2009/934/PUP, 2009/935/PUP, 2009/936/PUP i 2009/968/PUP (SL L 135, 24.5.2016., str. 53.).

- (47) Zlouporabom[...] internetskih platformi do koje dolazi zbog čestog pružanja očito nezakonitog sadržaja ili čestog podnošenja očito neutemeljenih prijava ili pritužbi u okviru mehanizama i sustava uspostavljenih ovom Uredbom potkopava se povjerenje i nanosi šteta pravima i legitimnim interesima uključenih strana. Stoga je potrebno uspostaviti primjerene i razmjerne zaštitne mjere protiv takve zlouporabe. Informacije bi se trebale smatrati očito nezakonitim sadržajem, a prijave ili pritužbe očito neutemeljenima ako je i laiku, bez ikakve sadržajne analize, očito da je sadržaj nezakonit odnosno da su obavijesti ili pritužbe neutemeljene. **Pružatelji** internetskih platformi trebali bi pod određenim uvjetima privremeno suspendirati svoje relevantne aktivnosti u odnosu na osobu koja počinu zlouporabu. Time se ne dovodi u pitanje sloboda **pružatelja** internetskih platformi da odrede svoje uvjete poslovanja i uspostave strože mjere u slučaju očito nezakonitog sadržaja povezanog s teškim kaznenim djelima **poput materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece**. Radi transparentnosti tu bi mogućnost trebalo jasno i dovoljno detaljno utvrditi u uvjetima poslovanja internetskih platformi. Pravna zaštita trebala bi uvijek biti dostupna u odnosu na odluke koje u tom pogledu donesu **pružatelji** internetskih platformi, a oni bi trebali podlijevati nadzoru nadležnog koordinadora za digitalne usluge. **Prije donošenja odluke o suspenziji pružatelji internetskih platformi trebali bi poslati prethodno upozorenje koje bi trebalo uključivati razloge za moguću suspenziju i pravne lijekove protiv odluke pružatelja internetske platforme. Pri donošenju odluke o suspenziji pružatelji internetskih platformi trebali bi poslati obrazloženje u skladu s pravilima iz ove Uredbe.** Pravilima ove Uredbe o zlouporabi ne bi se trebalo sprečavati **pružatelje** internetskih platformi da poduzmu druge mjere za rješavanje pitanja nezakonitog sadržaja dobivenoga od primatelja njihove usluge ili ostalih zlouporaba njihovih usluga, **među ostalim kršenjem njihovih uvjeta poslovanja**, u skladu s primjenjivim pravom Unije i nacionalnim pravom. Tim se pravilima ne dovodi u pitanje mogućnost da se osobe koje počine zlouporabu smatraju odgovornima, među ostalim za naknadu štete, kako je predviđeno pravom Unije ili nacionalnim pravom.

[...] ⁴³[...] *[Premješteno u uvodnu izjavu 42.a]*

43

[...]

- (49) Kako bi se doprinijelo sigurnom, pouzdanom i transparentnom internetskom okruženju za potrošače kao i za druge zainteresirane strane, kao što su konkurentni trgovci i nositelji prava intelektualnog vlasništva, te kako bi se trgovce odvratilo od prodaje proizvoda ili usluga kojima se krše primjenjiva pravila, internetska[...] **tržišta** trebala bi osigurati sljedivost takvih trgovaca. Od trgovca bi se stoga trebalo zahtijevati da **pružatelju** internetskog [...] **tržišta** pruži određene bitne informacije, među ostalim u svrhu promicanja poruka o proizvodima ili nudi proizvoda. Taj bi se zahtjev trebao primjenjivati i na trgovce koji promiču poruke o proizvodima ili uslugama u ime robnih marki na osnovu temeljnih ugovora. [...] **Pružatelji** internetskih [...] **tržišta** trebali bi pohraniti sve informacije na siguran način tijekom **trajanja ugovornog odnosa s trgovcem i šest mjeseci nakon toga, kako bi se omogućilo podnošenje zahtjeva protiv trgovca ili postupanje u skladu s nalogima povezanim s trgovcem. To je potrebno i razmjerno** [...] kako bi [...] **informacijama**, u skladu s primjenjivim pravom, među ostalim onim o zaštiti osobnih podataka, mogla pristupiti javna tijela i privatne strane s legitimnim interesom, među ostalim na temelju nalogâ za pružanje informacija iz ove Uredbe. **Ta obveza ne utječe na potencijalne obveze čuvanja određenog sadržaja tijekom duljeg razdoblja, na temelju drugog prava Unije ili nacionalnih prava, u skladu s pravom Unije. Ne dovodeći u pitanje definiciju iz ove Uredbe, svaki trgovac, neovisno o tome radi li se o fizičkoj ili pravnoj osobi, utvrđen na temelju članka 6.a stavka 1. točke (b) Direktive 2011/83/EU i članka 7. stavka 4. točke (f) Direktive 2005/29/EZ trebao bi biti sljediv kada nudi proizvod ili uslugu putem internetske platforme. Slično tome, sljedivost nositelja naziva domene u svrhu doprinošenja sigurnosti, stabilnosti i otpornosti sustava naziva domene, čime se pak doprinosi visokoj zajedničkoj razini kibersigurnosti u Uniji, jamči se Direktivom .../... [predložena Direktiva o mjerama za visoku zajedničku razinu kibersigurnosti širom Unije i stavljanju izvan snage Direktive (EU) 2016/1148] kojom se za registre naziva vršnih domena i subjekte koji pružaju usluge registracije naziva domena za vršnu domenu (tzv. registrari), uvodi obveza prikupljanja i održavanja točnih i potpunih podataka o registraciji naziva domene u bazi podataka i omogućivanja da im se pristupi na zakonit način.**

Direktivom 2000/31/EZ sve pružatelje usluga informacijskog društva obvezuje se da primateljima usluge i nadležnim tijelima omogućuje jednostavan, izravan i trajan pristup određenim informacijama kojima se omogućuje utvrđivanje svih pružatelja usluga. Zahtjevi u pogledu sljedivosti za pružatelje internetskih tržišta utvrđeni u ovoj Uredbi ne utječu na primjenu pravila koja proizlaze iz Direktive Vijeća (EU) 2021/514 od 22. ožujka 2021. o izmjeni Direktive 2011/16/EU o administrativnoj suradnji u području oporezivanja⁴⁴, kojom se nastoje ostvariti drugi legitimni ciljevi od javnog interesa.

⁴⁴ Molimo umetnuti u tekst broj, datum i upućivanje na SL za ovu Uredbu.

- (50) Kako bi se osigurala učinkovita i odgovarajuća primjena te obveze, bez nametanja nerazmjernog opterećenja, pružatelji internetskih [...] tržišta trebali bi uložiti [...] sve napore kako bi, prije upotrebe njihove usluge, provjerili pouzdanost informacija dobivenih od dotičnih trgovaca. [...] Posebno, pružatelji internetskih tržišta trebali bi upotrebljavati slobodno dostupne službene internetske baze podataka i internetska sučelja, kao što su nacionalni trgovački registri i sustav razmjene informacija o PDV-u⁴⁵, ili [...] zahtijevati od dotičnih trgovaca da dostave pouzdane popratne dokumente, kao što su preslike identifikacijskih isprava, ovjerene izjave o [...] računima za plaćanje, certifikati trgovačkih društava i potvrde iz trgovačkog registra. Mogu se koristiti i drugim izvorima koji su dostupni za uporabu na daljinu i koji pružaju sličan stupanj pouzdanosti u svrhu ispunjavanja te obveze. Međutim, od pružatelja internetskih [...] tržišta ne bi se trebalo zahtijevati provođenje suvišnih ili skupih postupaka provjere činjenica na internetu ili provjere na licu mjesta. Takve pružatelje [...], koji su uložili razumne napore u skladu s ovom Uredbom, također ne bi trebalo smatrati pružateljima koji potrošačima ili drugim zainteresiranim stranama jamče pouzdanost informacija. [...] ⁴⁶[...] ⁴⁷[...] ⁴⁸

⁴⁵ [...]
⁴⁶ [...]
⁴⁷ [...]
⁴⁸ [...]

Pružatelji internetskih tržišta trebali bi uložiti sve napore kako bi osigurali da trgovci pružaju potpune informacije i da se proizvodi ili usluge ne pružaju sve dok su informacije nepotpune. To ne bi trebalo rezultirati općom obvezom praćenja ili obvezom za pružatelja internetskih tržišta da procijeni je li pruženi sadržaj doista u skladu s pravom Unije.

(50a) Pružatelji internetskih tržišta pri osmišljavanju svojih internetskih sučelja ne bi se trebali oslanjati na takozvane tamne obrasce. Tamni obrasci tehnike su oblikovanja kojima se potrošače obmanjuje ili potiče na neželjene odluke koje za njih imaju negativne posljedice. Te manipulativne tehnike mogu se upotrebljavati kako bi se primatelje usluge navelo da se počnu neželjeno ponašati, među ostalim nerazumnim otežavanjem prekida kupnje ili odjavljivanja s određenog tržišta, zavaravanjem primatelja usluge nagovarajući ih da donesu odluke o transakcijama, ili zadanim postavkama koje je vrlo teško promijeniti, i time bi se nerazumno utjecalo na primatelja usluge na način na koji se potkopava i narušava njegova neovisnost, donošenje odluka i izbor. Za zajedničke i legitimne prakse oglašavanja koje su u skladu s pravom Unije ne bi se trebalo smatrati da predstavljaju tamne obrasce. Pružatelji internetskih platformi trebali bi osmisliti i organizirati svoje internetsko sučelje tako da se trgovcima omogućiti da postupaju u skladu s obvezama na temelju relevantnog prava Unije, posebno sa zahtjevima utvrđenima u člancima 6. i 8. Direktive 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁹, članku 7. Direktive 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁵⁰, člancima 5. i 6. Direktive 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te članku 3. Direktive 98/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁵¹. U tu bi svrhu pružatelji internetskih tržišta trebali uložiti sve napore kako bi procijenili jesu li trgovci koji upotrebljavaju njihove usluge učitali informacije na svoja internetska sučelja u skladu s relevantnim primjenjivim pravom Unije.

⁴⁹ Direktiva 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o pravima potrošača, izmjeni Direktive Vijeća 93/13/EEZ i Direktive 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 85/577/EEZ i Direktive 97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća.

⁵⁰ Direktiva 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2005. o nepoštenoj poslovnoj praksi poslovnog subjekta u odnosu prema potrošaču na unutarnjem tržištu i o izmjeni Direktive Vijeća 84/450/EEZ, direktiva 97/7/EZ, 98/27/EZ i 2002/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kao i Uredbe (EZ) br. 2006/2004 Europskog parlamenta i Vijeća („Direktiva o nepoštenoj poslovnoj praksi”).

⁵¹ Direktiva 98/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 1998. o zaštiti potrošača prilikom isticanja cijena proizvoda ponuđenih potrošačima.

To ne bi trebalo rezultirati obvezom za pružatelje internetskih tržišta da općenito prate proizvode ili usluge koje trgovci nude putem svojih usluga ni općom obvezom utvrđivanja činjenica, posebno za procjenjivanje točnosti informacija koje pružaju trgovci. Internetska sučelja trebala bi biti jednostavna za korištenje i lako dostupna trgovcima i potrošačima.

- (51) S obzirom na posebne odgovornosti i obveze **pružatelja** internetskih platformi, oni bi trebali podlijegati obvezama izvješćivanja radi transparentnosti koje se primjenjuju uz obveze izvješćivanja radi transparentnosti primjenjive na sve pružatelje posredničkih usluga na temelju ove Uredbe. Za potrebe utvrđivanja činjenice mogu li internetske platforme ili **internetske tražilice** biti vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice** na koje se primjenjuju određene dodatne obveze na temelju ove Uredbe, obveze izvješćivanja radi transparentnosti za **pružatelje** internetskih platformi **i internetskih tražilica** trebale bi uključivati određene obveze povezane s objavljivanjem i priopćivanjem informacija o prosječnom mjesečnom broju aktivnih primatelja usluge u Uniji. **Kako bi se osigurala transparentnost i omogućio nadzor nad odlukama o moderiranju sadržaja internetskih platformi te praćenje širenja nezakonitog sadržaja na internetu, Komisija bi trebala održavati i ažurirati bazu podataka koja sadržava odluke i obrazloženja pružatelja pružatelja internetskih platformi ako uklone sadržaj ili na drugi način ograniče vidljivost i pristup sadržaju. Kako bi se Komisiji omogućilo da ažurira bazu podataka, pružatelji internetskih platformi bez nepotrebne bi odgode, nakon što donesu odluku, trebali dostaviti odluke i obrazloženja. Baza podataka trebala bi biti dostupna provjerenim istraživačima i koordinatorima za digitalne usluge, koji pristup bazi podataka mogu odobriti i nacionalnim tijelima ako je to relevantno za obavljanje njihovih zadaća. Strukturiranom bazom podataka trebali bi se omogućiti pristup relevantnim informacijama i upiti o njima, posebno u pogledu vrste navodnog nezakonitog sadržaja o kojoj je riječ.**

- (52) Internetsko **oglašavanje** [...] ima važnu ulogu u internetskom okruženju, među ostalim u pogledu pružanja usluga [...] internetskih platformi, **kada pružatelj internetske platforme prima naknadu u obliku financijske naknade za postavljanje određenog oglasa na internetsko sučelje platforme, primjerice kao izravno plaćanje ili proviziju za veću prodaju proizvoda.** Međutim, **oglašavanje** [...] na internetu može doprinijeti znatnim rizicima, od [...] **oglasa koji su sami** po sebi nezakonit sadržaj do doprinosa financijskim poticajima za objavljivanje ili umnožavanje nezakonitog ili na drugi način štetnog sadržaja i aktivnosti na internetu, ili diskriminirajućem **prikazu** [...] oglašavanja koji utječe na jednako postupanje prema građanima i njihove jednake mogućnosti. Osim zahtjeva koji proizlaze iz članka 6. Direktive 2000/31/EZ, **pružatelji** internetskih platformi trebali bi stoga biti obvezni osigurati da primatelji usluge imaju određene individualizirane informacije koje su im potrebne kako bi razumjeli kada i u čije ime se oglas [...] **prikazuje. Trebali bi osigurati to da su informacije važne, među ostalim putem standardiziranih vizualnih ili zvučnih oznaka, jasno prepoznatljive i nedvosmislene za prosječnog korisnika te bi trebale biti prilagođene prirodi internetskog sučelja pojedinačne usluge.** Nadalje, primatelji usluge trebali bi imati informacije o glavnim parametrima koji se upotrebljavaju kako bi se utvrdilo da im se konkretan **oglas** [...] **prikazuje** i koji daju smisljena objašnjenja logike koja se upotrebljava u tu svrhu, među ostalim kada se to temelji na izradi profila. **Takva objašnjenja trebala bi uključivati informacije o metodi upotrijebljenoj za prikazivanje oglasa, na primjer radi li se o kontekstualnoj, bihevioralnoj ili nekoj drugoj vrsti oglašavanja i, prema potrebi, o glavnim kriterijima za profiliranje.** Zahtjevima iz ove Uredbe o pružanju informacija povezanih s oglašavanjem ne dovodi se u pitanje primjena relevantnih odredaba Uredbe (EU) 2016/679, posebno onih koje se odnose na pravo na prigovor, automatizirano pojedinačno donošenje odluka, uključujući izradu profila, a osobito na potrebu za dobivanjem privole ispitanika prije obrade osobnih podataka za ciljano oglašavanje. Isto tako, njome se ne dovode u pitanje odredbe utvrđene u Direktivi 2002/58/EZ, posebno one koje se odnose na pohranu informacija na terminalnoj opremi i pristup informacijama koje su u njoj pohranjene. **Naposljetku, ovom se Uredbom dopunjuje primjena Direktive 2010/13/EU kojom se uvode mjere kojima se korisnicima omogućuje prijavljivanje audiovizualnih komercijalnih komunikacija u videozapisima koje su izradili korisnici. Njome se nadopunjuju i obveze trgovaca u pogledu objavljivanja komercijalne komunikacije koja proizlazi iz Direktive 2005/29/EZ.**

- (53) S obzirom na važnu ulogu koju, zbog njihova dosega posebno izraženog brojem primatelja usluge, vrlo velike internetske platforme imaju pri olakšavanju javne rasprave, gospodarskih transakcija i širenja informacija, mišljenja i ideja te utjecanju na način na koji primatelji dobivaju i priopćavaju informacije na internetu, potrebno je **pružateljima** tih platformi uvesti posebne obveze uz one koje se primjenjuju na sve internetske platforme. **Uz obveze koje se primjenjuju na sve pružatelje posredničkih usluga te je obveze, u mjeri u kojoj su primjenjive, potrebno uvesti i pružateljima vrlo velikih internetskih tražilica, i to zbog njihove ključne uloge u pronalasku i omogućivanju pristupa informacijama na internetu.** Te dodatne obveze **pružatelja** vrlo velikih internetskih platformi i **vrlo velikih internetskih tražilica** nužne su za rješavanje tih pitanja od javnog interesa jer ne postoje alternativne i manje ograničavajuće mjere kojima bi se djelotvorno postigao isti rezultat.

- (54) Vrlo velike internetske platforme i vrlo velike internetske tražilice mogu uzrokovati društvene rizike koji se po opsegu i učinku razlikuju od onih koje uzrokuju manje platforme. Pružatelji tih velikih internetskih platformi i vrlo velikih internetskih tražilica stoga bi trebali imati najviši standard obveza dužne pažnje, razmjerno njihovu društvenom učinku i sredstvima. Nakon što broj primatelja platforme ili tražilice dosegne znatan udio stanovništva Unije, sistemski rizici koje platforma ili tražilica predstavljaju mogu imati nerazmjernan [...] učinak za Uniju. Trebalo bi smatrati da je takav znatan doseg postignut kada broj primatelja premaši operativni prag od 45 milijuna, odnosno broj koji odgovara 10 % stanovništva Unije. Kako bi se utvrdio doseg određene internetske platforme ili internetske tražilice, potrebno je utvrditi prosječan broj aktivnih primatelja takve usluge, koje predstavlja bilo koji primatelj koji se stvarno koristi uslugom barem jednom u određenom razdoblju. Primjeri takvog angažmana uključuju gledanje sadržaja kliznim pomicanjem internetskog sučelja ili učitavanje sadržaja na internetsku platformu, uključujući internetsko tržište, a ne samo interakciju sa sadržajem putem klika, komentiranja, povezivanja, dijeljenja, kupnje ili izvršavanja transakcija na internetskoj platformi, kao što je internetsko tržište. Slijedom toga, koncept aktivnog primatelja usluge nužno se ne podudara s konceptom registriranog korisnika usluge te kumulativno obuhvaća primatelje usluge koji pružaju sadržaj, poput trgovaca na internetskom tržištu, i one koji gledaju sadržaj. Kad je riječ o internetskim tražilicama, koncept aktivnih primatelja usluge trebao bi obuhvaćati primatelje koji gledaju sadržaj na svojem internetskom sučelju, ali ne, na primjer, i vlasnike internetskih stranica indeksiranih putem internetske tražilice jer se oni ne koriste aktivno tom uslugom. Broj aktivnih primatelja usluge trebao bi uključivati sve jedinstvene primatelje usluge koji se koriste određenom uslugom neovisno o potencijalno različitim sučeljima koja su stavljena na raspolaganje, kao što su internetske stranice ili aplikacije, među ostalim ako se sučeljima pristupa putem različitih URL-ova ili naziva domena. Međutim, to ne bi trebalo uključivati primatelje drugih usluga trećih strana koji putem vlastitih internetskih sučelja na raspolaganje stavljaju sadržaj koji udomljuje pružatelj internetske platforme ili ga indeksira pružatelj internetske tražilice. Ovom se Uredbom od pružatelja internetskih platformi ili internetskih tražilica ne zahtijeva da na poseban način prate pojedince na internetu niti da obeshrabre automatizirane korisnike poput botova.

Operativni prag **i metodologija za utvrđivanje aktivnih primatelja internetske platforme ili internetske tražilice** trebali bi se, prema potrebi, ažurirati izmjenama donesenima delegiranim aktima **te odražavati prirodu usluge i način na koji primatelji usluge na nju utječu**. [...]

- (55) S obzirom na mrežne učinke koji karakteriziraju ekonomiju platformi, korisnička baza internetske platforme mogla bi se brzo proširiti i doseći dimenziju vrlo velike internetske platforme s povezanim učinkom na unutarnje tržište. To se može dogoditi u slučaju eksponencijalnog rasta u kratkim vremenskim razdobljima ili zbog velike globalne prisutnosti i prihoda koji internetskoj platformi omogućuju da u potpunosti iskoristi učinke mreže te ekonomije razmjera i opsega. Velik godišnji prihod ili tržišna kapitalizacija mogu posebno upućivati na brzu prilagodljivost u pogledu dosega korisnika. U tim bi slučajevima koordinator za digitalne usluge **u državi poslovnog nastana i Komisija** trebali moći zatražiti od **pružatelja internetske** platforme da češće izvješćuje o korisničkoj bazi kako bi mogli pravodobno utvrditi trenutak u kojem bi tu platformu trebalo proglasiti vrlo velikom internetskom platformom za potrebe ove Uredbe.

- (56) Vrlo velike internetske platforme **i vrlo velike internetske tražilice** [...] **mogu se** upotrebljavati se na način koji snažno utječe na sigurnost na internetu, oblikovanje javnog mnijenja i diskursa kao i na internetsku trgovinu. Način na koji osmišljavaju svoje usluge općenito je optimiziran kako bi koristio njihovim poslovnim modelima koji se često temelje na oglašavanju i može izazvati zabrinutost u društvu. [...] **Djelotvorna regulativa i izvršenje utemeljeni na temeljnim pravima potrebni su kako bi se** [...djelotvorno utvrdili[... i ublažili rizici te društvena i gospodarska šteta **koja se može pojaviti**[.... Na temelju ove Uredbe, **pružatelji** vrlo velikih internetskih platformi **i vrlo velikih internetskih tražilica** trebali bi stoga procijeniti sistemske rizike koji proizlaze iz funkcioniranja i upotrebe njihovih usluga kao i potencijalnih zlouporaba od strane primatelja usluge, te poduzeti primjerene mjere za ublažavanje posljedica.

- (57) Tri kategorije sistemskih rizika trebalo bi detaljno procijeniti. Prva se kategorija odnosi na rizike povezane sa zlouporabom njihove usluge širenjem nezakonitog sadržaja, kao što su širenje materijala o seksualnom zlostavljanju djece, ili nezakonitog govora mržnje **ili druge vrste zlouporabe njihovih usluga za kaznena djela**, i provođenjem nezakonitih aktivnosti, kao što je prodaja proizvoda ili usluga zabranjenih pravom Unije ili nacionalnim pravom, uključujući krivotvorene proizvode. Na primjer, i ne dovodeći u pitanje osobnu odgovornost primatelja usluge vrlo velikih internetskih platformi **i vrlo velikih internetskih tražilica** za moguću nezakonitost njegove aktivnosti u skladu s primjenjivim pravom, takvo širenje ili aktivnosti mogu predstavljati znatan sistemski rizik ako se pristup takvom sadržaju može povećati s pomoću računa osobito širokog dosega. Druga kategorija odnosi se na učinak usluge na ostvarivanje temeljnih prava zaštićenih Poveljom[...], uključujući slobodu izražavanja i informiranja, zaštitu potrošača, pravo na privatni život, pravo na nediskriminaciju i prava djeteta. Takvi rizici mogu nastati, na primjer, u vezi s dizajnom algoritamskih sustava koje upotrebljava vrlo velika internetska platforma **ili vrlo velika internetska tražilica**, ili zlouporabom njihove usluge podnošenjem zlonamjernih prijava ili drugih metoda za ušutkavanje govora ili ometanje tržišnog natjecanja. **Pri procjeni rizika za prava djeteta, pružatelji bi trebali razmotriti u kojoj mjeri maloljetnici mogu jednostavno razumjeti dizajn i funkcioniranje usluge, kao i način na koji maloljetnici putem njihove usluge mogu biti izloženi sadržaju koji bi mogao ugroziti njihovo zdravlje te fizički, psihički i moralni razvoj. Takvi rizici mogu nastati, na primjer, u vezi s dizajnom internetskih sučelja kojima se namjerno ili nenamjerno iskorištavaju slabosti i neiskustvo maloljetnika ili koja mogu izazvati ovisnost.** Treća kategorija rizika odnosi se na namjerno i često koordinirano manipuliranje uslugama platforme **ili tražilice**, s predvidljivim učinkom na zdravlje, građanski diskurs, izborne postupke, javnu sigurnost i zaštitu maloljetnika, uzimajući u obzir potrebu za zaštitom javnog poretka, zaštitom privatnosti i borbom protiv prijevarne i obmanjujuće poslovne prakse. Takvi rizici mogu nastati, na primjer **nevjerodostojnim korištenjem uslugom, kao što su**, stvaranje lažnih korisničkih računa, upotreba botova **ili zavaravajuća upotreba usluge** i drugim automatiziranim ili djelomično automatiziranim ponašanjem, što može dovesti do brzog i velikog širenja informacija koje su nezakoniti sadržaj ili nisu u skladu s uvjetima poslovanja internetske platforme **ili internetske tražilice**.

- (58) **Pružatelji** [...] vrlo velikih internetskih platformi **i vrlo velikih internetskih tražilica** trebali bi upotrijebiti potrebna sredstva kako bi s dužnom pažnjom ublažili sistemske rizike utvrđene procjenom rizika. **Oni** [...] bi u okviru takvih mjera za ublažavanje posljedica trebali razmotriti, na primjer, poboljšanje ili drukčije prilagođavanje dizajna i funkcioniranja moderiranja sadržaja, algoritamskih sustava za preporučivanje i internetskih sučelja kako bi odvratili od širenja nezakonitog sadržaja i ograničili njegovo širenje, te prilagođavanje svojih postupaka donošenja odluka ili prilagođavanje svojih uvjeta poslovanja. **To se posebno odnosi na brzinu i kvalitetu obrade prijava, koja bi općenito trebala nadilaziti referentne vrijednosti ustanovljene putem utvrđenih najboljih praksi. To posebno uključuje obvezu da se u skladu s Kodeksom postupanja za borbu protiv nezakonitog govora mržnje na internetu iz 2016. većina valjanih prijava za uklanjanje nezakonitog govora mržnje obradi u roku kraćem od 24 sata. Druge vrste nezakonitog sadržaja mogu zahtijevati dulje ili kraće rokove za obradu prijava, što će ovisiti o činjenicama, okolnostima i vrstama nezakonitog sadržaja. Pri oblikovanju i internetskom sučelju usluga koje su prvenstveno usmjerene na maloljetnike ili se oni njome u većoj mjeri koriste u obzir bi se trebao uzeti njihov najbolji interes i osigurati da su usluge pružatelja organizirane tako da maloljetnici mogu lako pristupiti mehanizmima u okviru ove Uredbe, uključujući mehanizam prijavljivanja i djelovanja te mehanizam za podnošenje pritužbi. Pružatelji vrlo velikih internetskih platformi koji omogućuju pristup sadržaju koji bi mogao ugroziti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika trebali bi poduzeti primjerene mjere i osigurati alate kojima se omogućuje uvjetovan pristup sadržaju.** One mogu uključivati i korektivne mjere, kao što je ukidanje prihoda od oglašavanja za određeni sadržaj, ili druga djelovanja, kao što je poboljšanje vidljivosti mjerodavnih izvora informacija. **Pružatelji** [...] vrlo velikih internetskih platformi **i vrlo velikih internetskih tražilica** mogu ojačati svoje unutarnje postupke ili nadzor nad bilo kojom od svojih aktivnosti, posebno u pogledu otkrivanja sistemskih rizika. Isto tako, mogu potaknuti ili pojačati suradnju s provjerenim označivačima, organizirati tečajeve osposobljavanja i razmjene s organizacijama provjerenih označivača te surađivati s drugim pružateljima usluga, među ostalim pokretanjem kodeksa ponašanja ili drugih samoregulatornih mehanizama odnosno pristupanjem postojećim kodeksima ili mjerama. **Pri odabiru primjerenih mjera ublažavanja pružatelji usluga mogu, prema potrebi, uzeti u obzir najbolje prakse industrije, uključujući one utvrđene samoregulatornom suradnjom, kodeksima ponašanja i smjernicama Komisije.**

Sve donesene mjere trebale bi poštovati zahtjeve u pogledu dužne pažnje iz ove Uredbe te biti djelotvorne i primjerene za ublažavanje utvrđenih specifičnih rizika u interesu zaštite javnog poretka, zaštite privatnosti i borbe protiv prijevarne i obmanjujuće poslovne prakse te bi trebale biti razmjerne s obzirom na [...] gospodarski kapacitet **pružatelja vrlo velike internetske platforme ili vrlo velikih internetskih tražilica** i potrebu za izbjegavanjem nepotrebnih ograničenja upotrebe njihovih usluga, uzimajući u obzir moguće negativne učinke na temeljna prava primatelja usluge.

- (59) **Pružatelji** [...] vrlo velikih internetskih platformi **i vrlo velikih internetskih tražilica** trebali bi, prema potrebi, procjenjivati rizik i osmišljavati mjere za ublažavanje rizika uz sudjelovanje predstavnika primatelja usluge, predstavnika skupina na koje bi njihove usluge mogle utjecati, neovisnih stručnjaka i organizacija civilnog društva. **U procjeni je li mjera razumna, razmjerna i djelotvorna u obzir bi posebice trebalo uzeti pravo na slobodu izražavanja.**
- (60) S obzirom na potrebu da se osigura provjera koju provode neovisni stručnjaci, **pružatelji** vrlo velikih internetskih platformi **i vrlo velikih internetskih tražilica** trebali bi putem neovisne revizije biti odgovorni za usklađenost s obvezama utvrđenim ovom Uredbom i, prema potrebi, svim dodatnim obvezama preuzetim na temelju kodeksa ponašanja i protokola za krizne situacije. Revizoru bi trebali omogućiti pristup svim relevantnim podacima potrebnima za pravilnu provedbu revizije, **među ostalim, prema potrebi, podacima koji se odnose na algoritamske sustave.** Isto tako, revizorima bi trebalo omogućiti korištenje drugim izvorima objektivnih informacija, uključujući studije koje su proveli provjereni istraživači. **Revizije bi se trebale provoditi u skladu s najboljim praksama industrije, vodeći računa, prema potrebi, o revizijskim standardima i smjernicama.** Revizori bi trebali jamčiti povjerljivost, sigurnost i cjelovitost informacija, kao što su poslovne tajne, koje dobiju pri obavljanju svojih zadaća te posjedovati potrebno stručno znanje u području upravljanja rizicima i tehničke sposobnosti za reviziju algoritama. Revizori bi trebali biti neovisni kako bi svoje zadaće mogli obavljati primjereno i pouzdano. Ako njihova neovisnost **i tehnička sposobnost** nisu neupitne, trebali bi podnijeti ostavku ili se suzdržati od revizijskog angažmana.

- (61) Revizorsko izvješće trebalo bi biti obrazloženo kako bi se pružio smislen pregled poduzetih aktivnosti i donesenih zaključaka. Trebalo bi doprinijeti informiranju i, prema potrebi, predložiti poboljšanje mjera koje poduzimaju **pružatelji** vrlo velike internetske platforme i **vrlo velike internetske tražilice** kako bi postupali u skladu s obvezama iz ove Uredbe. Izvješće bi trebalo proslijediti koordinatoru za digitalne usluge u državi poslovnog nastana i Odboru [...] **u roku od 30 dana od donošenja izvješća o provedbi revizijskih preporuka,** zajedno s procjenom rizika i mjerama za ublažavanje rizika kao i **planovima pružatelja vrlo velike internetske platforme ili vrlo velike internetske tražilice** [...] za provedbu preporuka revizije. U izvješće bi trebalo uvrstiti revizorsko mišljenje koje se temelji na zaključcima donesenima na temelju prikupljenih revizijskih dokaza. Pozitivno mišljenje trebalo bi dati ako svi dokazi potvrde da vrlo velika internetska platforma **ili vrlo velika internetska tražilica** postupaju u skladu s obvezama utvrđenim ovom Uredbom ili, prema potrebi, svim obvezama koje su preuzele na temelju kodeksa ponašanja ili kriznog protokola, posebno utvrđivanjem, ocjenjivanjem i ublažavanjem sistemskih rizika koje predstavljaju njihov sustav i usluge. Revizor bi pozitivno mišljenje trebao popratiti primjedbama ako želi uvrstiti napomene koje nemaju bitan učinak na ishod revizije. Revizor bi trebao dati negativno mišljenje ako smatra da vrlo velika internetska platforma **ili vrlo velika internetska tražilica** ne postupaju u skladu s ovom Uredbom ili preuzetim obvezama.

- (62) Osnovni dio poslovanja vrlo velike internetske platforme **i vrlo velike internetske tražilice** jest način na koji se određuje prioritet informacijama i na koji se one predstavljaju na njezinu internetskom sučelju kako bi se primateljima usluge olakšao i optimizirao pristup informacijama. To se, na primjer, čini algoritamskim sugeriranjem, rangiranjem i određivanjem prioriteta informacija, razlikovanjem s pomoću teksta ili drugih vizualnih prikaza ili drukčijim odabirom informacija dobivenih od primatelja. Takvi sustavi za preporučivanje mogu znatno utjecati na primateljevu sposobnost prikupljanja informacija i interakcije s njima na internetu. One također imaju važnu ulogu u umnožavanju određenih poruka, viralnom širenju informacija i poticanju ponašanja na internetu. **Obveze u pogledu procjene i ublažavanja rizika na pojedinačnoj bi osnovi trebale dovesti do potrebe da pružatelji vrlo velikih internetskih platformi i vrlo velikih internetskih tražilica procijene i prilagode dizajn svojih sustava za preporučivanje, primjerice poduzimanjem mjera za sprečavanje ili umanjivanje pristranosti koja dovodi do diskriminacije osoba u ranjivom položaju, posebice ako je to u skladu s pravom o zaštiti podataka i kada su informacije personalizirane na temelju posebnih kategorija osobnih podataka u smislu članka 9. Uredbe (EU) 2016/679. Osim toga,[...] pružatelji vrlo velikih internetskih platformi i vrlo velikih internetskih tražilica dosljedno** trebali bi osiguravati da primatelji **usluge** budu primjereno obaviješteni i da mogu utjecati na informacije koje su im predstavljene. Trebali bi jasno i razumljivo predstaviti glavne parametre za takve sustave za preporučivanje kako bi se osiguralo da primatelji **usluge** razumiju na koji se način određuje prioritet informacijama koje su im namijenjene. Isto tako, trebali bi osigurati da primatelji **usluge** imaju alternativne opcije za glavne parametre, uključujući opcije koje se ne temelje na izradi profila primatelja.

- (63) Sustavi oglašavanja koje upotrebljavaju vrlo velike internetske platforme **i vrlo velike internetske tražilice** predstavljaju posebne rizike i zahtijevaju daljnji javni i regulatorni nadzor zbog njihove veličine i sposobnosti da ciljano dopru do primatelja usluge na temelju njihova ponašanja unutar i izvan internetskog sučelja te platforme **ili tražilice**. **Pružatelji** [...] vrlo velikih internetskih platformi **i vrlo velikih internetskih tražilica** trebali bi javnosti osigurati pristup repozitorijima oglasa [...] **prikazanih** na njihovim internetskim sučeljima kako bi se olakšao nadzor i istraživanje novih rizika nastalih zbog distribucije oglašavanja na internetu, primjerice povezano s nezakonitim oglasima ili manipulativnim tehnikama i dezinformacijama sa stvarnim i predvidljivim negativnim učinkom na javno zdravlje, javnu sigurnost, građanski [...] diskurs, političko sudjelovanje i ravnopravnost. U repozitorijima bi trebalo navesti sadržaj oglasa i povezanih podataka o oglašivaču i dostavi oglasa, posebno kada je riječ o ciljanom oglašavanju. **Te bi informacije trebale uključivati informacije o ciljnim kriterijima i kriterijima dostave, posebno kada se oglasi dostavljaju osobama u ranjivom položaju poput maloljetnika.**

- (64) Kako bi se na primjeren način [...] **pratilo i ocijenilo** postupaju li vrlo velike internetske platforme **i vrlo velike internetske tražilice** u skladu s obvezama utvrđenim ovom Uredbom, koordinator za digitalne usluge u državi poslovnog nastana ili Komisija mogu zahtijevati pristup određenim podacima ili izvješćivanje o njima. Takav zahtjev može obuhvaćati, na primjer, podatke potrebne za procjenu rizika i mogućih šteta koje su uzrokovali sustavi platforme **ili tražilice**, podatke o točnosti, funkcioniranju i ispitivanju algoritamskih sustava za moderiranje sadržaja, sustave za preporučivanje ili sustave oglašavanja, **uključujući, prema potrebi, podatke i algoritme u pogledu osposobljavanja** ili podatke o procesima i ishodima moderacije sadržaja ili internih sustava za rješavanje pritužbi u smislu ove Uredbe. **Takvi zahtjevi za pristup podacima ne uključuju zahtjeve za izradu posebnih informacija o pojedinačnim primateljima usluge u svrhu utvrđivanja usklađenosti primatelja s drugim primjenjivim pravom Unije ili nacionalnim pravom.** Istrage o razvoju i ozbiljnosti sistemskih rizika na internetu koje provode istraživači posebno su važne za premošćivanje asimetričnosti informacija i uspostavu otpornog sustava za ublažavanje rizika, informiranje internetskih platformi, **internetskih tražilica**, koordinatora za digitalne usluge, drugih nadležnih tijela, Komisije i javnosti. Ovom se Uredbom stoga osigurava okvir na temelju kojeg se od vrlo velikih internetskih platformi **i vrlo velikih internetskih tražilica** traži da istraživačima [...] **koje provjerava koordinator za digitalne usluge u državi poslovnog nastana pružatelja vrlo velike internetske platforme ili Komisija** omoguće utemeljeni pristup podacima. Svi [...] **zahtjevi** za pristup podacima na temelju tog okvira trebali bi biti razmjerni i na primjeren način štititi prava i legitimne interese, uključujući poslovne tajne i druge povjerljive informacije, platforme **ili tražilice** i svih drugih uključenih strana, uključujući i primatelje usluge. **Osim toga, ako su podaci javno dostupni, pružatelji vrlo velikih internetskih platformi ne bi trebali sprečavati istraživače koji ispunjavaju primjeren podskup kriterija da upotrebljavaju te podatke u istraživačke svrhe kojima se doprinosi otkrivanju, utvrđivanju i razumijevanju sistemskih rizika. Pružatelji i istražitelji trebali bi ujedno obratiti posebnu pozornost na zaštitu osobnih podataka. Pružatelji bi trebali anonimizirati ili pseudonimizirati osobne podatke, osim u slučajevima zbog kojih bi svrha istraživanja bila onemogućena.**

(65) S obzirom na složenost funkcioniranja uvedenih sustava i sistemske rizike koje oni predstavljaju za društvo, **pružatelji** vrlo velikih internetskih platformi **i vrlo velikih internetskih tražilica** trebali bi [...] **uspostaviti funkciju** [...] praćenja usklađenosti, koja bi trebala **biti neovisna o operativnim funkcijama pružatelja. Voditelj funkcije praćenja usklađenosti trebao bi izravno odgovarati upravi pružatelja, među ostalim u slučaju neusklađenosti s ovom Uredbom. Službenici za praćenje usklađenosti koji su dio funkcije praćenja usklađenosti** trebali bi imati potrebne kvalifikacije, **znanje, iskustvo i sposobnosti** za operacionalizaciju mjera i praćenje usklađenosti s ovom Uredbom unutar **organizacije pružatelja vrlo velike internetske platforme ili vrlo velike internetske tražilice**[...]. **Pružatelji** [...] vrlo velikih internetskih platformi **i vrlo velikih internetskih tražilica** trebali bi osigurati da [...] **funkcija** praćenja usklađenosti bude primjereno i pravodobno uključena u rješavanje svih pitanja povezanih s ovom Uredbom, **uključujući u strategiju procjene i ublažavanja rizika i posebne mjere, kao i, prema potrebi, u procjenu sukladnosti, zajedno s obvezama pružatelja vrlo velikih internetskih platformi i vrlo velikih internetskih tražilica na temelju kodeksa ponašanja na koje se obvežu.**

(65a) S obzirom na dodatne rizike povezane s njihovim aktivnostima i dodatnim obvezama na temelju ove Uredbe, [...] dodatne zahtjeve u pogledu transparentnosti [...] posebno bi **trebalo primjenjivati** na vrlo velike internetske platforme **i vrlo velike internetske tražilice**, ponajprije kako bi se **sveobuhvatno** izvješćivalo o provedenim procjenama rizika i naknadnim mjerama donesenima u skladu s ovom Uredbom.

- (66) Kako bi se olakšalo djelotvorno i dosljedno postupanje u skladu s obvezama iz ove Uredbe koje bi moglo zahtijevati provedbu tehnološkim sredstvima, važno je promicati dobrovoljne norme industrije koje obuhvaćaju određene tehničke postupke i kojima industrija može doprinijeti razvoju standardiziranih sredstava za **potporu pružateljima posredničkih usluga da se usklade** s [...] ovom Uredbom, kao što je omogućavanje podnošenja prijava, među ostalim s pomoću aplikacijskog programskog sučelja, **standarda koji se odnose na revizije, ili** u vezi s interoperabilnošću repozitorija oglasa. **Pružatelji posredničkih usluga mogu donijeti standarde, ali to donošenje ne pretpostavlja usklađenost s ovom Uredbom. Istodobno, osiguravanjem najboljih praksi** [...] takvi bi standardi mogli biti posebno korisni relativno malim pružateljima posredničkih usluga. Standardima bi se, prema potrebi, mogle razlikovati različite vrste nezakonitog sadržaja ili posredničkih usluga.
- (67) Komisija i Odbor trebali bi poticati izradu kodeksa ponašanja kako bi doprinijeli primjeni ove Uredbe. Iako bi provedba kodeksa ponašanja trebala biti mjerljiva i podložna javnom nadzoru, to ne bi trebalo narušavati dobrovoljnu prirodu takvih kodeksa i slobodu zainteresiranih strana da odluče hoće li sudjelovati. U određenim okolnostima važno je da **pružatelji** vrlo velikih internetskih platformi **i vrlo velikih internetskih tražilica** surađuju u izradi posebnih kodeksa ponašanja i da ih poštuju. Ničim se u ovoj Uredbi ne sprečavaju drugi pružatelji usluga da se pridržavaju istih standarda dužne pažnje, preuzmu najbolju praksu i iskoriste prednosti pridržavanja smjernica Komisije i Odbora sudjelovanjem u istim kodeksima ponašanja.

- (68) Primjereno je da se ovom Uredbom utvrde određena područja razmatranja za takve kodekse ponašanja. Osobito, mjere za ublažavanje rizika u odnosu na određene vrste nezakonitog sadržaja trebalo bi istražiti sporazumima o samoregulaciji i zajedničkoj regulaciji. Drugo područje koje treba razmotriti jesu mogući negativni učinci sistemskih rizika na društvo i demokraciju, kao što su dezinformacije ili manipulacije i zlouporabe **ili svi negativni učinci na maloljetnike**. Time su obuhvaćene koordinirane operacije čiji je cilj umnožavanje informacija, uključujući dezinformacije, kao što je upotreba botova ili lažnih korisničkih računa za stvaranje [...] **netočnih** ili obmanjujućih informacija, ponekad s ciljem ostvarivanja gospodarske koristi, što je posebno štetno za osjetljive korisnike usluge, kao što su [...] **maloljetnici**. U odnosu na takva područja, ako se vrlo velika internetska platforma **ili vrlo velika internetska tražilica** pridržavaju primjerenog kodeksa ponašanja i usklađene su s njim, to se može smatrati primjerenom mjerom za ublažavanje rizika. Ako **pružatelji** internetske platforme **ili internetske tražilice** odbije poziv Komisije na primjenu takvog kodeksa ponašanja bez odgovarajućeg objašnjenja, to bi se moglo, prema potrebi, uzeti u obzir pri utvrđivanju jesu li internetska platforma **ili internetska tražilica** prekršile obveze utvrđene ovom Uredbom. **Činjenica da se sudjeluje u određenom kodeksu ponašanja sama po sebi ne bi trebala podrazumijevati usklađenost s ovom Uredbom.**
- (69) Pravila o kodeksima ponašanja iz ove Uredbe mogla bi poslužiti kao osnova za već utvrđena nastojanja na razini Unije u pogledu samoregulacije, uključujući prisegu o sigurnosti proizvoda, memorandum o razumijevanju usmjeren na borbu protiv krivotvorene robe, Kodeks postupanja protiv nezakonitog govora mržnje i Kodeks dobre prakse u suzbijanju dezinformacija. Komisija će posebno izdati smjernice za jačanje Kodeksa dobre prakse u suzbijanju dezinformacija, kako je najavljeno u akcijskom planu za europsku demokraciju.

- (70) Pružanje internetskog oglašavanja općenito uključuje nekoliko aktera, uključujući posredničke usluge koje povezuju izdavače oglasa s oglašivačima. Kodeksima ponašanja trebalo bi podupirati i nadopunjavati obveze transparentnosti internetskih platformi, [...] vrlo velikih internetskih platformi **i vrlo velikih internetskih tražilica** koje se odnose na oglašavanje, a utvrđene su u ovoj Uredbi kako bi se osigurali fleksibilni i djelotvorni mehanizmi za lakše i bolje ipostupanje u skladu s tim obvezama, posebno u pogledu načina prijenosa relevantnih informacija. Uključivanjem širokog raspona dionika trebalo bi se osigurati da ti kodeksi ponašanja imaju široku potporu, da budu tehnički pouzdani i djelotvorni te da nude najvišu razinu pristupačnosti korisnicima kako bi se osiguralo da se s pomoću obveza transparentnosti ostvare njihovi ciljevi.
- (71) U slučaju izvanrednih okolnosti koje utječu na javnu sigurnost ili javno zdravlje, Komisija može pokrenuti izradu kriznih protokola radi koordinacije brzog, zajedničkog i prekograničnog odgovora u internetskom okruženju. Izvanredne okolnosti mogu uključivati bilo koji nepredvidivi događaj, kao što su potresi, uragani, pandemije i druge ozbiljne prekogranične prijetnje javnom zdravlju, rat i teroristička djela, pri čemu se, na primjer, internetske platforme mogu zloupotrijebiti za brzo širenje nezakonitog sadržaja ili dezinformacija odnosno, ako se ukaže potreba, za brzo širenje pouzdanih informacija. S obzirom na važnu ulogu vrlo velikih internetskih platformi u širenju informacija u našim društvima i preko granica, **pružatelje** takvih platformi trebalo bi poticati da izrađuju i primjenjuju posebne krizne protokole. Takvi krizni protokoli trebali bi se aktivirati samo na ograničeno vrijeme, a donesene bi mjere također trebale biti ograničene na ono što je prijeko potrebno za suočavanje s izvanrednim okolnostima. Te bi mjere trebale biti usklađene s ovom Uredbom i ne bi se trebale tumačiti kao opća obveza uključenih **pružatelja** vrlo velikih internetskih platformi **i vrlo velikih internetskih tražilica** da prate informacije koje prenose ili pohranjuju, niti da aktivno traže činjenice ili okolnosti koje upućuju na nezakoniti sadržaj.

- (72) [...] **Kako bi se osigurali** odgovarajući nadzor i izvršenje obveza utvrđenih ovom Uredbom, države članice [...] trebale bi [...] **imenovati** barem jedno tijelo čija će zadaća biti [...] **nadzor** ove Uredbe i njezino izvršenje, **ne dovodeći u pitanje mogućnost imenovanja postojećeg tijela i njegov pravni oblik u skladu s nacionalnim pravom**. Međutim, posebne nadzorne ili izvršne zadaće i nadležnosti povezane s primjenom ove Uredbe države članice trebale bi moći povjeriti više nadležnih tijela, na primjer za određene sektore, kao što su regulatori elektroničkih komunikacija, regulatori medija ili tijela za zaštitu potrošača, u skladu s ustavnom, organizacijskom i administrativnom strukturom tih država članica, **a te bi se zadaće također mogle povjeriti postojećim tijelima. Pri obavljanju svojih zadaća sva nadležna tijela trebala bi doprinijeti postizanju ciljeva ove Uredbe, odnosno pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta za posredničke usluge ako se uskladena pravila za sigurno, predvidljivo i pouzdano internetsko okruženje utvrđena u ovoj Uredbi, a posebice obveze dužne pažnje koje se primjenjuju na različite kategorije pružatelja posredničkih usluga, djelotvorno nadziru i provode, s ciljem osiguravanja učinkovite zaštite temeljnih prava utvrđenih u Povelji. S druge strane, ovom se Uredbom od država članica ne zahtijeva da nadležnim tijelima dodijele zadaću odlučivanja o zakonitosti pojedinih dijelova sadržaja.**

- (73) S obzirom na prekograničnu prirodu dotičnih usluga i horizontalni raspon obveza uvedenih ovom Uredbom, [...] **jedno** tijelo imenovano za nadzor primjene i, prema potrebi, izvršenja ove Uredbe trebalo bi utvrditi kao koordinatora za digitalne usluge u svakoj državi članici. Ako je za **nadzor** i izvršenje ove Uredbe imenovano [...] više od jednog nadležnog tijela, koordinatorska tijela za digitalne usluge u toj državi članici trebala bi biti samo jedno tijelo. Koordinator za digitalne usluge trebao bi djelovati kao jedinstvena kontaktna točka za Komisiju, Odbor, koordinate za digitalne usluge drugih država članica kao i za druga nadležna tijela dotične države članice u odnosu na sva pitanja povezana s primjenom ove Uredbe. Osobito, ako se zadaće na temelju ove Uredbe povjere većem broju nadležnih tijela u određenoj državi članici, koordinatorska tijela za digitalne usluge trebala bi koordinirati ta tijela i surađivati s njima u skladu s nacionalnim pravom kojim se utvrđuju njihove zadaće, **ne dovodeći u pitanje neovisnu procjenu drugih nadležnih tijela. Koordinator** [...] za digitalne usluge trebao bi osigurati djelotvorno sudjelovanje svih relevantnih **nadležnih** tijela **i pravodobno izvješćivati o njihovoj procjeni** u kontekstu suradnje u području nadzora i izvršenja na razini Unije, **a da to ne podrazumijeva hijerarhijsku nadređenost u odnosu na druga nadležna tijela u obavljanju njihovih zadaća. Nadalje, uz posebne mehanizme predviđene ovom Uredbom u pogledu suradnje na europskoj razini, države članice trebale bi, prema potrebi, osigurati i suradnju među koordinatorima za digitalne usluge i drugim nadležnim tijelima određenima na nacionalnoj razini, i to putem odgovarajućih alata, kao što su udruživanje resursa, zajedničke radne skupine, zajedničke istrage i mehanizmi uzajamne pomoći.**

- (74) Koordinator za digitalne usluge, kao i druga nadležna tijela određena u skladu s ovom Uredbom, imaju ključnu ulogu u osiguravanju djelotvornosti prava i obveza utvrđenih u ovoj Uredbi i postizanju njezinih ciljeva. U skladu s time, potrebno je osigurati da ta tijela, **u interesu svih građana Unije, imaju potrebna sredstva za nadzor svih pružatelja posredničkih usluga koji su u njihovoj nadležnosti. S obzirom na raznolikost pružatelja posredničkih usluga i njihovu upotrebu napredne tehnologije u pružanju svojih usluga, također je ključno da koordinator za digitalne usluge i relevantna nadležna tijela za obavljanje svojih zadaća na raspolaganju imaju potreban broj osoblja i stručnjaka sa specijaliziranim vještinama, napredna tehnička sredstva te da samostalno upravljaju financijskim sredstvima. Nadalje, pri određivanju razine resursa u obzir bi trebalo uzeti veličinu, složenost i potencijalni društveni učinak pružatelja koji su u njihovoj nadležnosti, kao i doseg njihovih usluga diljem Unije. Ta bi tijela također trebala** djelovati potpuno neovisno od privatnih i javnih tijela, bez obveze ili mogućnosti traženja ili primanja uputa, među ostalim od vlade, ne dovodeći u pitanje posebne dužnosti u pogledu suradnje s drugim nadležnim tijelima, koordinatorima za digitalne usluge, Odborom i Komisijom. S druge strane, neovisnost tih tijela ne bi trebala značiti da, prema potrebi, ne mogu biti podvrgnuta, u skladu s nacionalnim ustavima i ne ugrožavajući ostvarivanje ciljeva ove Uredbe, [...] mehanizmima **razmjerne odgovornosti** u vezi s **općim aktivnostima koordinatora za digitalne usluge, kao što su** njihovi financijski rashodi [...] **ili izvješćivanje nacionalnim parlamentima. Time se također ne bi trebalo sprečavati obavljanje sudskog preispitivanja ili mogućnost savjetovanja ili redovite razmjene mišljenja s** drugim nacionalnim tijelima, uključujući, prema potrebi, tijela za izvršavanje zakonodavstva[...], tijela za upravljanje krizom ili **tijela za zaštitu potrošača, kao što je međusobno obavješćivanje o istragama koje su u tijeku, a da se pritom ne utječe na izvršavanje njihovih ovlasti.**

- (75) Države članice mogu imenovati postojeće nacionalno tijelo koordinatorom za digitalne usluge ili mu povjeriti posebne zadaće [...] **nadzora** i izvršenja ove Uredbe, pod uvjetom da svako takvo imenovano tijelo ispunjava zahtjeve utvrđene u ovoj Uredbi, primjerice u pogledu neovisnosti. Nadalje, države članice se u načelu ne sprječava da spajaju funkcije u okviru postojećeg tijela u skladu s pravom Unije. Mjere poduzete u tu svrhu mogu uključivati, među ostalim, zabranu razrješenja predsjednika ili člana odbora kolegijalnog tijela postojećeg tijela prije isteka njihova mandata samo zato što je provedena institucionalna reforma koja uključuje spajanje različitih funkcija u okviru jednog tijela, ako ne postoje pravila kojima se jamči da takva razrješenja ne ugrožavaju neovisnost i nepristranost tih članova.

[...]/Izmijenjeno i premješteno u uvodnu izjavu 84.-a)/[...]

- (77) Države članice trebale bi koordinatoru za digitalne usluge i svim drugim nadležnim tijelima imenovanima na temelju ove Uredbe dodijeliti dostatne ovlasti i sredstva kako bi se, u skladu sa zadaćama koje su im povjerene, osigurala djelotvorna istraga i izvršenje. To uključuje ovlast nadležnih tijela za donošenje privremenih mjera u skladu s nacionalnim pravom u slučaju opasnosti od ozbiljne štete. Takve privremene mjere, koje mogu uključivati naloge za okončanje ili ispravljanje određene navodne povrede, ne bi trebale prelaziti ono što je potrebno kako bi se do donošenja konačne odluke osiguralo sprečavanje ozbiljne štete. Koordinator za digitalne usluge posebno bi trebali moći tražiti i dobivati informacije koje se nalaze na njihovu državnom području, među ostalim u kontekstu zajedničkih istraga, uzimajući u obzir činjenicu da bi mjere nadzora i izvršenja koje se odnose na pružatelja usluga koji je u nadležnosti druge države članice ili Komisije trebao donijeti koordinator za digitalne usluge te druge države članice, ako bude potrebno, u skladu s postupcima koji se odnose na prekograničnu suradnju, ili ako je primjenjivo, Komisija.

- (78) Države članice trebale bi u svojem nacionalnom pravu, u skladu s pravom Unije, a posebno s ovom Uredbom i Poveljom, utvrditi detaljne uvjete i ograničenja za provedbu istražnih i izvršnih ovlasti svojih koordinatora za digitalne usluge i, prema potrebi, drugih nadležnih tijela u skladu s ovom Uredbom.

- (79) Tijekom izvršavanja tih ovlasti nadležna tijela trebala bi postupati u skladu s primjenjivim nacionalnim pravilima o postupcima i pitanjima kao što su potreba za prethodnim sudskim odobrenjem za ulazak u određene prostore i čuvanje odvjetničke tajne. Tim bi se odredbama posebno trebalo osigurati poštovanje temeljnih prava na djelotvoran pravni lijek i pravedno suđenje, uključujući pravo na obranu te pravo na poštovanje privatnog života. U tom pogledu, jamstva predviđena u vezi s postupcima Komisije na temelju ove Uredbe mogla bi poslužiti kao primjerena referentna točka. Prije donošenja bilo kakve konačne odluke trebalo bi zajamčiti prethodni pravedan i nepristran postupak, uključujući pravo dotičnih osoba na saslušanje i pravo na uvid u spis, uz poštovanje povjerljivosti te profesionalne i poslovne tajne, kao i obvezu navođenja smislenih razloga za odluke. Međutim, to ne bi trebalo spriječiti poduzimanje mjera u propisno obrazloženim hitnim slučajevima i podložno primjerenim uvjetima i postupovnim aranžmanima. Izvršavanje ovlasti trebalo bi isto tako biti razmjerno, među ostalim, prirodi i ukupnoj stvarnoj ili potencijalnoj šteti uzrokovanoj povredom ili povredom na koju se sumnja. Nadležna tijela trebala bi u načelu uzeti u obzir sve relevantne činjenice i okolnosti slučaja, uključujući informacije koje su prikupila nadležna tijela u drugim državama članicama.

- (80) Države članice trebale bi osigurati da se kršenja obveza utvrđenih u ovoj Uredbi mogu sankcionirati na učinkovit, proporcionalan i odvraćajući način, uzimajući u obzir prirodu, težinu, ponavljanje i trajanje kršenja s obzirom na javni interes koji se nastoji ostvariti, opseg i vrstu provedenih aktivnosti kao i gospodarski kapacitet počinitelja povrede. Osobito, u sankcijama bi trebalo uzeti u obzir činjenicu izbjegava li dotični pružatelj posredničkih usluga postupanje u skladu sa svojim obvezama koje proizlaze iz ove Uredbe sustavno ili opetovano te, prema potrebi, je li aktivan u nekoliko država članica. **Ako se ovom Uredbom predviđa maksimalni iznos novčanih kazni ili periodičnih penala, taj bi se maksimalni iznos trebao primjenjivati po povredi ove Uredbe ne dovodeći u pitanje prilagodbu novčanih kazni ili periodičnih penala za određene povrede. Države članice trebale bi osigurati da izricanje novčanih kazni ili periodičnih penala u vezi s povredama u svakom pojedinačnom slučaju bude djelotvorno, proporcionalno i odvraćajuće, i to utvrđivanjem nacionalnih pravila i postupaka u skladu s ovom Uredbom, uzimajući u obzir sve navedene kriterije koji se odnose na opće kriterije izricanja novčanih kazni ili periodičnih penala.**

- (81) Kako bi se osiguralo djelotvorno izvršenje ove Uredbe, pojedinci ili predstavničke organizacije trebali bi moći podnijeti bilo koju pritužbu povezanu s usklađenošću s **obvezama utvrđenima u** ovoj Uredbi koordinatoru za digitalne usluge na državnom području na kojem su primili uslugu, ne dovodeći u pitanje pravila o nadležnosti iz ove Uredbe **i primjenjiva pravila o rješavanju pritužbi u skladu s nacionalnim načelima dobrog upravljanja.** U pritužbama bi se mogao [...] pružiti vjerodostojan pregled pitanja koja izazivaju zabrinutost u pogledu usklađenosti određenog pružatelja posredničkih usluga, a koordinator za digitalne usluge mogao bi se na temelju pritužbi informirati o svim drugim međusektorskim pitanjima. Koordinator za digitalne usluge trebao bi uključiti druga nacionalna nadležna tijela i koordinatora za digitalne usluge iz druge države članice, a posebno koordinatora za digitalne usluge u državi članici u kojoj dotični pružatelj posredničkih usluga ima poslovni nastan, ako to pitanje zahtijeva prekograničnu suradnju.
- (82) Države članice trebale bi osigurati da koordinatori za digitalne usluge mogu poduzeti mjere koje su učinkovite i proporcionalne u pogledu rješavanja problema određenih posebno teških i trajnih povreda **ove Uredbe.** Ako se tim mjerama može utjecati na prava i interese trećih strana, primjerice, posebno ako je pristup internetskim sučeljima ograničen, primjereno je zahtijevati da mjere [...] podliježu dodatnim zaštitnim mjerama. Osobito bi treće strane koje bi mogle biti pogođene trebale dobiti priliku za saslušanje, a takvi bi se nalozi trebali izdavati samo kada ovlasti za poduzimanje takvih mjera kako je predviđeno drugim aktima prava Unije ili nacionalnim pravom, na primjer radi zaštite kolektivnih interesa potrošača, osiguravanja brzog uklanjanja internetskih stranica koje sadržavaju ili šire dječju pornografiju ili za onemogućavanje pristupa uslugama kojima se koristi treća strana kako bi kršila pravo intelektualnog vlasništva, nisu razumno dostupne.

- (83) Takav nalog za ograničavanje pristupa ne bi trebao prelaziti okvire onoga što je potrebno za ostvarivanje njegova cilja. U tu bi svrhu trebao biti privremen i u načelu upućen pružatelju posredničkih usluga, kao što su relevantni pružatelj usluga smještaja informacija na poslužitelju, pružatelj internetskih usluga ili registar za domene odnosno voditelj registra za domene, koji ima mogućnosti za postizanje tog cilja bez neopravdanog ograničavanja pristupa zakonitim informacijama.
- (84) Koordinator za digitalne usluge trebao bi redovito objavljivati, **na primjer na svojim internetskim stranicama,** izvješće o aktivnostima koje se provode u skladu s ovom Uredbom. **Osobito, izvješće bi trebalo sadržavati pregled zaprimljenih pritužbi i daljnjeg postupanja nakon njih, kao na primjer broj zaprimljenih pritužbi, broj pritužbi koje su dovele do pokretanja službene istrage ili prijenosa drugim koordinatorima za digitalne usluge, bez upućivanja na osobne podatke.** S obzirom na to da je koordinator za digitalne usluge upoznat i s nalogima za djelovanje protiv nezakonitog sadržaja ili za pružanje informacija uređenih ovom Uredbom putem [...] sustava za razmjenu informacija, trebao bi u svojem godišnjem izvješću navesti broj i kategorije tih naloga upućenih pružateljima posredničkih usluga koje su izdala pravosudna i upravna tijela u njegovoj državi članici.

(84-a) Ako ne postoji opći zahtjev prema kojem pružatelji posredničkih usluga osiguravaju fizičku prisutnost na državnom području jedne od država članica, potrebno je osigurati jasnoću u pogledu toga u čijoj su [...] **nadležnosti** ti pružatelji usluga kako bi [...] nacionalna nadležna tijela ili **Komisija nadzirali** i izvršavali **obveze utvrđene u ovoj Uredbi, uključujući pravne lijekove protiv njihovih odluka, u skladu s poglavljem IV. ove Uredbe. Tom se nadležnošću stoga ne dovode u pitanje pravila međunarodnog privatnog prava o sukobu nadležnosti i prava koja se primjenjuju na sudske postupke na temelju ove Uredbe i koja pokreću fizičke ili pravne osobe koje nisu nacionalna nadležna tijela, kao što su postupci koje u skladu s pravom Unije u području pravosudne suradnje u građanskim stvarima pokreću potrošači pred sudovima države članice u kojoj imaju boravište. Njome se ne dovode u pitanje ni druga pravila o nadležnosti koja se primjenjuju na obveze pružatelja posredničkih usluga na temelju drugog prava Unije ili nacionalnog prava koje je u skladu s pravom Unije, kao što je nadležnost u području primjene i provedbe prava o zaštiti potrošača ili nadležnost u području sporova o određenim elementima sadržaja. Ona se usto primjenjuje samo na obveze pružatelja posredničkih usluga na temelju ove Uredbe da tijelo koje je izdalo nalog obavijeste o učinku naloga za djelovanje protiv nezakonitog sadržaja i naloga za pružanje informacija donesenih u skladu s ovom Uredbom, ali ne i o samom nalogu.** Pružatelj usluga trebao bi biti u [...] **nadležnosti** države članice u kojoj se nalazi njegov glavni poslovni nastan odnosno u kojoj ima sjedište ili registrirano sjedište u kojima se provode glavne financijske funkcije i operativna kontrola. U slučaju pružatelja usluga koji nemaju poslovni nastan u Uniji, ali nude usluge u Uniji i stoga su obuhvaćeni područjem primjene ove Uredbe, **nadležnost** bi trebala imati država članica u kojoj su imenovali svojega pravnog zastupnika [...], uzimajući u obzir funkciju pravnih zastupnika u skladu s ovom Uredbom. Međutim, u interesu djelotvorne primjene ove Uredbe sve države članice **ili, prema potrebi, Komisija** trebale bi biti [...] **nadležne** za pružatelje usluga koji nisu imenovali svojega pravnog zastupnika, pod uvjetom da **druga država članica ili Komisija zbog istih činjenica ne vode postupak izvršenja protiv pružatelja usluga**[...].

U tu svrhu, svaka država članica koja ima [...] **nadležnost** nad takvim pružateljima usluga trebala bi bez nepotrebne odgode obavijestiti sve ostale države članice o mjerama poduzetima u ostvarivanju te [...] **nadležnosti, i to putem sustava za razmjenu informacija koji na temelju ove Uredbe treba upotrebljavati za svu komunikaciju među tijelima. U takvim slučajevima prednost bi trebalo dati najranijem među tim postupcima i svi postojeći postupci u drugim državama članicama u vezi s istim postupanjem trebali bi biti suspendirani.**

(84-b) Kako bi se ostvarili ciljevi ove Uredbe, potrebno je osigurati njezino djelotvorno javno izvršenje i predvidjeti jasna pravila o raspodjeli zadaće praćenja i izvršenja između nacionalnih nadležnih tijela i Komisije. Komisija bi uz potporu nacionalnih nadležnih tijela trebala biti odgovorna za nadzor i javno izvršenje sistemskih pitanja, kao što su pitanja sa širokim učinkom na kolektivne interese primatelja usluge, koja su posebice povezana s posredničkim uslugama koje pružaju vrlo velike internetske platforme ili vrlo velike internetske tražilice. Stoga bi Komisiju trebalo ovlastiti za nadzor i izvršenje svih obveza dužne pažnje u odnosu na pružatelje vrlo velikih internetskih platformi ili vrlo velikih internetskih tražilica. Komisija bi trebala biti isključivo odgovorna za obveze tih pružatelja da upravljaju sistemskim rizicima iz odjeljka 4. poglavlja III. ove Uredbe. U slučaju pojedinačnog pitanja poput pojedinačne pritužbe ili pojedinačne nepravilnosti sustava prijavljivanja i djelovanja u kojem se ne upućuje na sustavnu povredu, nadležna tijela u državi članici u kojoj pružatelji takvih usluga imaju poslovni nastan trebala bi i dalje biti ovlaštena, u mjeri u kojoj Komisija nije pokrenula nikakav postupak u vezi s tim pitanjem, za nadzor i izvršenje obveza dužne pažnje u odnosu na te pružatelje, jer ta nacionalna nadležna tijela poslovnog nastana mogu često biti najprimjerenija za rješavanje takvih slučajeva. Sustavna povreda mogla bi uključivati osobito teška ili rizična pitanja, kao što su pitanja koja utječu na više država članica ili ozbiljno ponavljane povrede, ili nedostatak funkcionalnih sustava kako se zahtijeva ovom Uredbom. Time se također ne bi trebale dovoditi u pitanje administrativne zadaće dodijeljene nacionalnim nadležnim tijelima države članice poslovnog nastana, kao što je provjera istraživača.

(84a) S obzirom na prekograničnu i međusektorsku važnost posredničkih usluga, potrebna je visoka razina suradnje kako bi se osigurala dosljedna primjena ove Uredbe i dostupnost relevantnih informacija za provedbu zadaća u pogledu izvršenja putem sustava za razmjenu informacija. Suradnja može biti u različitim oblicima ovisno o tome o kakvim je pitanjima riječ, ne dovodeći u pitanje određene zajedničke istrage. U svakom je slučaju potrebno da koordinator za digitalne usluge u državi poslovnog nastana pružatelja posredničkih usluga obavijesti druge koordinate za digitalne usluge o pitanjima, istragama i djelovanjima koji će se poduzeti u odnosu na tog pružatelja. Nadalje, ako nadležno tijelo u državi članici posjeduje informacije relevantne za istragu koju provode nadležna tijela u državi članici poslovnog nastana, ili može prikupljati takve informacije koje se nalaze na njegovu državnom području kojem nadležna tijela u državi članici poslovnog nastana nemaju pristup, koordinator za digitalne usluge u državi pružanja usluga trebao bi pravodobno pružati pomoć koordinatoru za digitalne usluge u državi poslovnog nastana, među ostalim izvršavanjem svojih istražnih ovlasti u skladu s primjenjivim nacionalnim postupcima i Poveljom. Adresat tih istražnih mjera trebao bi postupati u skladu s tim mjerama i biti odgovoran u slučaju nepostupanja, a nadležna tijela u državi članici poslovnog nastana trebala bi se moći osloniti na informacije prikupljene u okviru uzajamne pomoći kako bi se osigurala usklađenost s ovom Uredbom.

- (85) [...] Koordinator za digitalne usluge u državi pružanja usluga, posebice na temelju zaprimljenih pritužbi ili, prema potrebi, doprinosa drugih nacionalnih nadležnih tijela, ili Odbor u slučaju pitanja koja uključuju najmanje tri države članice, trebali bi moći [...] zatražiti [...] [...] od koordinatora za digitalne usluge u državi poslovnog nastana da poduzme istražna ili izvršna djelovanja u pogledu pružatelja usluga u njegovoj nadležnosti. Ako jedan koordinator za digitalne usluge zatraži takvo djelovanje, ono bi se trebalo temeljiti na dobro potkrijepljenim dokazima koji ukazuju na postojanje navodne povrede koja ima negativan učinak na kolektivne interese primatelja usluge u njegovoj državi članici ili ima negativan društveni učinak. Koordinator za digitalne usluge u državi poslovnog nastana trebao bi se moći osloniti na uzajamnu pomoć ili pozvati koordinatora za digitalne usluge koji je uputio zahtjev na provedbu zajedničke istrage u slučaju da su za donošenje odluke potrebne dodatne informacije. [...] Odbor bi trebao moći uputiti predmet Komisiji u slučaju svakog neslaganja oko procjena ili poduzetih ili predloženih mjera odnosno u slučaju nedonošenja bilo kakvih mjera u skladu s ovom Uredbom. Ako [...] Komisija, na temelju informacija koje su stavila na raspolaganje dotična tijela, smatra da predložene mjere, uključujući predložene razine novčanih kazni, ne mogu osigurati djelotvorno izvršenje obveza utvrđenih u ovoj Uredbi, ona bi slijedom toga trebala moći izraziti ozbiljne sumnje i zatražiti od nadležnog koordinatora za digitalne usluge da u zadanom roku ponovno procijeni predmet i poduzme potrebne mjere za osiguranje usklađenosti s ovom Uredbom. Tom se mogućnošću ne dovodi u pitanje opća dužnost Komisije da nadzire primjenu prava Unije i da ga, prema potrebi, provodi pod nadzorom Suda Europske unije u skladu s Ugovorima. [...]

- (86) Kako bi se olakšao prekogranični nadzor i istrage obveza utvrđenih u ovoj Uredbi koje obuhvaćaju nekoliko država članica, koordinatori za digitalne usluge u državi poslovnog nastana trebali bi moći, putem sustava za razmjenu informacija, pozvati ostale koordinate za digitalne usluge da se pridruže istrazi koja se odnosi na navodnu povredu [...] ove Uredbe. Ostali koordinatori digitalnih usluga i, prema potrebi, druga nadležna tijela trebali bi se moći pridružiti istrazi koju je predložio koordinator za digitalne usluge u državi poslovnog nastana, osim ako on smatra da bi prevelik broj uključenih tijela mogao utjecati na djelotvornost istrage uzimajući u obzir značajke navodne povrede i nepostojanje izravnih učinaka na primatelje usluge u tim državama članicama. Zajedničke aktivnosti [...] istrage mogu obuhvaćati [...] niz djelovanja koja koordinator za digitalne usluge u državi poslovnog nastana treba koordinirati u skladu s raspoloživošću uključenih tijela, kao što su [...] koordinirano prikupljanje podataka, udruživanje resursa, radne skupine, koordinirani [...] zahtjevi za informacije ili zajedničke inspekcije prostora. Sva nadležna tijela koja su uključena u zajedničku istragu trebala bi surađivati s koordinatorom za digitalne usluge u državi poslovnog nastana, među ostalim izvršavanjem svojih istražnih ovlasti na svojem državnom području, u skladu s primjenjivim nacionalnim postupcima. Zajednička istraga trebala bi se dovršiti u određenom roku uz završno izvješće, uzimajući u obzir doprinos svih uključenih nadležnih tijela. Na temelju tog završnog izvješća koordinator za digitalne usluge u državi poslovnog nastana trebao bi priopćiti preliminarno stajalište o povredi, uključujući mjere koje namjerava donijeti ili, ako je to primjenjivo, mjere koje druga nadležna tijela u toj državi članici namjeravaju donijeti. Odbor također, ako to zatraži barem troje koordinatora za digitalne usluge u državi pružanja usluga, može preporučiti koordinatoru za digitalne usluge u državi poslovnog nastana da pokrene takvu zajedničku istragu i da smjernice o njezinoj organizaciji.

U takvom slučaju Odbor može uputiti predmet Komisiji i ako koordinator za digitalne usluge u državi poslovnog nastana odbije pokrenuti istragu, a Odbor se ne slaže s danim obrazloženjem.[...]

[...]

- (88) Kako bi se osigurala dosljedna primjena ove Uredbe, potrebno je osnovati neovisnu savjetodavnu skupinu na razini Unije koja bi trebala pružati potporu Komisiji i pomagati u koordinaciji djelovanja koje poduzima koordinator za digitalne usluge. Taj bi se Europski odbor za digitalne usluge („**Odbor**”) trebao sastojati od koordinatora za digitalne usluge, ne dovodeći pritom u pitanje mogućnost da koordinatori za digitalne usluge na svoje sastanke pozovu ili imenuju *ad hoc* izaslanike iz drugih nadležnih tijela kojima su povjerene posebne zadaće na temelju ove Uredbe, ako je to potrebno u skladu s njihovom nacionalnom raspodjelom zadaća i nadležnosti. Ako iz jedne države članice dolazi više sudionika, pravo glasa trebalo bi ostati ograničeno na jednog predstavnika svake države članice.
- (89) Odbor bi trebao doprinijeti ostvarivanju zajedničke perspektive Unije o dosljednoj primjeni ove Uredbe i suradnji među nadležnim tijelima, među ostalim savjetovanjem Komisije i koordinatora za digitalne usluge o primjerenim istražnim i izvršnim mjerama, posebno u odnosu na **pružatelje** vrlo velikih internetskih platformi **ili vrlo velikih internetskih tražilica**. Odbor bi isto tako trebao sudjelovati u izradi relevantnih predložaka i kodeksa ponašanja te analizirati nove opće trendove u razvoju digitalnih usluga u Uniji.
- (90) U tu bi svrhu Odbor trebao moći donositi mišljenja, zahtjeve i preporuke upućene koordinatorima za digitalne usluge ili drugim nadležnim nacionalnim tijelima. Iako oni nisu pravno obvezujući, odluku o odstupanju od upućenih mišljenja, zahtjeva i preporuka Odbora trebalo bi propisno obrazložiti, a Komisija bi je mogla uzeti u obzir pri procjeni usklađenosti dotične države članice s ovom Uredbom.

- (91) Odbor bi trebao okupiti predstavnike koordinatora za digitalne usluge i moguća druga nadležna tijela pod predsjedanjem Komisije kako bi se osigurala procjena pitanja koja su mu podnesena u potpuno europskoj dimenziji. S obzirom na moguće međusektorske elemente koji bi mogli biti važni za druge regulatorne okvire na razini Unije, Odboru bi trebalo omogućiti suradnju s drugim tijelima, uredima, agencijama i savjetodavnim skupinama Unije nadležnima za područja kao što su ravnopravnost, uključujući **rodnu** ravnopravnost[...], i nediskriminacija, zaštita podataka, elektroničke komunikacije, audiovizualne usluge, otkrivanje i istraga prijevara na štetu [...] proračuna **Unije** u pogledu carina, [...] zaštita potrošača **ili pravo o tržišnom natjecanju**, ako je to potrebno za izvršavanje njegovih zadaća.
- (92) Komisija bi preko predsjednika trebala sudjelovati u radu Odbora bez prava glasa. Komisija bi preko predsjednika trebala osigurati da se dnevni red sastanaka utvrdi u skladu sa zahtjevima članova Odbora kako je utvrđeno poslovníkom i u skladu s dužnostima Odbora utvrđenima ovom Uredbom.
- (93) S obzirom na potrebu da se osigura potpora radu Odbora, Odbor bi se trebao moći oslanjati na stručnost i ljudske resurse Komisije i nadležnih nacionalnih tijela. Posebne operativne aranžmane za unutarnje funkcioniranje Odbora trebalo bi dodatno utvrditi u poslovníku Odbora.

- (94) S obzirom na važnost vrlo velikih internetskih platformi **ili vrlo velikih internetskih tražilica**, zbog njihova dosega i učinka, ako one ne postupaju u skladu s posebnim obvezama koje se primjenjuju na njih to nepostupanje može utjecati na znatan broj primatelja usluga u različitim državama članicama i uzrokovati veliku društvenu štetu, a utvrđivanje i rješavanje takvih propusta može također biti posebno složeno. **Stoga bi Komisija, u suradnji s koordinatorima za digitalne usluge i Odborom, trebala razvijati stručno znanje i kapacitete Unije u pogledu vrlo velikih internetskih platformi ili vrlo velikih internetskih tražilica. Komisija bi stoga trebala moći koordinirati i oslanjati se na stručno znanje i resurse tih tijela, primjerice stalnom ili privremenom analizom određenih trendova ili pitanja koja se pojavljuju u vezi s jednom vrlo velikom internetskom platformom ili vrlo velikom internetskom tražilicom ili više njih. Kako bi se razvijali stručno znanje i kapaciteti Unije, Komisija može iskoristiti i stručno znanje i kapacitete Promatračnice ekonomije internetskih platformi, kako je uspostavljena Odlukom Komisije od 26. travnja 2018. (C(2018) 2393), relevantnih stručnih tijela te centara izvrsnosti. Komisija može pozvati stručnjake s posebnim stručnim znanjem, uključujući posebice provjerene istraživače u smislu članka 31., predstavnike tijela i agencija Unije, predstavnike industrije, udruženja koja predstavljaju korisnike ili civilno društvo, međunarodne organizacije, stručnjake iz privatnog sektora i druge dionike.**

[...]

[...]

(96) Komisija bi trebala moći istražiti povrede na vlastitu inicijativu u skladu s ovlastima predviđenima ovom Uredbom, među ostalim traženjem pristupa podacima, zahtijevanjem informacija ili provođenjem inspekcija, kao i oslanjanjem na potporu koordinatora za digitalne usluge. Ako nadzor nad pojedinačnim navodnim povredama koji provode nadležna nacionalna tijela upućuje na sistemska pitanja, kako što su pitanja sa širokim utjecajem na kolektivne interese primatelja usluge, koordinatori za digitalne usluge trebali bi moći, na temelju propisno obrazloženog zahtijeva, uputiti takva pitanja Komisiji. Takav zahtjev trebao bi sadržavati barem sve potrebne činjenice i okolnosti kojima se dokazuje navodna povreda i njezina sustavna priroda. Ovisno o ishodu vlastite procjene, Komisija bi trebala moći poduzeti potrebne istražne i izvršne mjere na temelju ove Uredbe, uključujući, prema potrebi, pokretanje istrage ili donošenje privremenih mjera.

(97) [...]Komisija bi u svrhu djelotvornog izvršenja svojih zadaća trebala zadržati diskrecijsko pravo u pogledu odluke o [...] pokretanju postupka protiv pružatelja vrlo velikih internetskih platformi ili vrlo velikih internetskih tražilica. Nakon što Komisija pokrene postupak, koordinatorima za digitalne usluge u državi poslovnog nastana trebalo bi onemogućiti izvršavanje njihovih [...] istražnih i izvršnih ovlasti u pogledu [...] dotičnog postupanja pružatelja vrlo velike internetske platforme ili vrlo velike internetske tražilice [...] kako bi se izbjegli udvostručavanje, nedosljednosti i rizici s točke gledišta načela *ne bis in idem*. [...] Međutim, Komisija bi trebala moći od [...] koordinatora za digitalne usluge [...] zatražiti [...] pojedinačni ili zajednički doprinos [...] istrazi. U skladu s obvezom lojalne suradnje, koordinator za digitalne usluge trebao bi uložiti sve napore u ispunjavanje opravdanih i razmjernih zahtjeva Komisije u kontekstu istrage.[...] Nadalje, [...] koordinator za digitalne usluge [...] u državi poslovnog nastana i, prema potrebi, Odbor i svi drugi koordinatori za digitalne usluge trebali bi Komisiji pružiti sve potrebne informacije i pomoć kako bi mogla djelotvorno obavljati svoje zadaće, uključujući informacije prikupljene u kontekstu drugih postupaka prikupljanja podataka ili pristupa podacima, u mjeri u kojoj to nije isključeno pravnom osnovom na temelju koje su informacije prikupljene.[...] S druge strane, Komisija bi [...]koordinatora za digitalne usluge u državi poslovnog nastana i Odbor trebala redovito obavješćivati o izvršavanju svojih ovlasti, [...] a posebno kada namjerava pokrenuti postupak i izvršavati svoje istražne ovlasti. Nadalje, pri iznošenju prigovora u odnosu na dotične pružatelje vrlo velikih internetskih platformi ili vrlo velikih internetskih tražilica Komisija bi trebala obavijestiti i njih.

Odbor bi trebao iznijeti svoja stajališta o prigovorima i procjeni Komisije, koja bi to mišljenje trebala uzeti u obzir [...] u obrazloženju na kojem se temelji njezina konačna odluka.

- (98) S obzirom na posebne izazove koji se mogu javiti pri nastojanju da se osigura usklađenost **pružatelja vrlo velikih internetskih platformi ili** vrlo velikih **internetskih tražilica**, pri čemu je važno usklađenost osigurati djelotvorno, uzimajući u obzir njihovu veličinu i učinak te štetu koju mogu uzrokovati, Komisija bi trebala imati čvrste istražne i izvršne ovlasti koje bi joj omogućile istragu, provedbu i praćenje određenih pravila utvrđenih u ovoj Uredbi uz puno poštovanje **temeljnog prava na saslušanje i prava na uvid u spis u kontekstu postupaka izvršenja**, načela proporcionalnosti te prava i interesa uključenih strana.

(99) **Komisija bi trebala moći zahtijevati informacije potrebne za osiguravanje djelotvorne provedbe i usklađenosti s obvezama utvrđenima u ovoj Uredbi u cijeloj Uniji.** Komisija bi posebno trebala imati pristup svim relevantnim dokumentima, podacima i informacijama potrebnima za pokretanje i provođenje istraga te za praćenje postupanja u skladu s relevantnim obvezama utvrđenim u ovoj Uredbi, bez obzira na to tko posjeduje dotične dokumente, podatke ili informacije te neovisno o njihovom obliku ili formatu, mediju za pohranu ili točnom mjestu na kojem su pohranjeni. Komisija bi trebala moći izravno zahtijevati **putem propisno obrazloženog zahtjeva za informacijama** da dotični **pružatelji** vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice** kao i sve druge fizičke ili **pravne osobe koje djeluju u svrhe povezane sa svojom trgovačkom, poslovnom, obrtničkom ili profesionalnom djelatnošću i za koje je razumno smatrati da mogu imati informacije o povredi na koju se sumnja ili o povredi, ovisno o slučaju**[...], dostave sve relevantne dokaze, podatke i informacije. Osim toga, Komisija bi **za potrebe ove Uredbe** trebala moći zatražiti sve relevantne informacije od bilo kojeg javnog tijela, tijela ili agencije unutar države članice[...]. Komisija bi trebala **moći** [...] zahtijevati pristup, **izvršavanjem svojih istražnih ovlasti, kao što su zahtjevi za informacijama ili ispitivanjima,** u vezi s **dokumentima, podacima, informacijama,** bazama podataka i algoritmima relevantnih osoba i objašnjenja o njima i, uz njihovu suglasnost, obaviti ispitivanja sa svim **fizičkim ili pravnim** osobama koje bi mogle posjedovati korisne informacije i evidentirati dane iskaze **s pomoću svih tehničkih sredstava.** Komisija bi isto tako trebala imati ovlasti za provođenje inspekcija koje su potrebne za provedbu relevantnih odredaba ove Uredbe. Tim istražnim ovlastima nastoji se dopuniti mogućnost da Komisija od koordinatora za digitalne usluge i drugih tijela država članica zatraži da joj pruže pomoć, na primjer, pružanjem informacija ili pri izvršavanju tih ovlasti.

- (99-a) Komisija bi trebala moći poduzeti potrebna djelovanja za praćenje djelotvorne provedbe i obveza utvrđenih ovom Uredbom i usklađenosti s njima. Takva bi djelovanja trebala uključivati sposobnost Komisije da imenuje neovisne vanjske stručnjake, kao što su revizori koji će joj pomoći u tom procesu, uključujući, prema potrebi i dogovoru, nadležna neovisna tijela država članica, poput tijela za zaštitu podataka ili potrošača. Komisija bi pri imenovanju vanjskih stručnjaka trebala osigurati da ti stručnjaci svoju ulogu izvršavaju neovisno, osiguravajući i da nisu u sukobu interesa.
- (99a) Privremene mjere mogu biti važan instrument kojim se tijekom istrage osigurava da se povredom koja je predmet istrage ne nanese ozbiljna i nepopravljiva šteta za primatelje usluga vrlo velikih internetskih platformi ili vrlo velikih internetskih tražilica. Taj je instrument važan kako bi se izbjegle promjene koje bi bilo vrlo teško ispraviti odlukom koju bi na kraju postupka donijela Komisija. Komisija bi stoga trebala imati ovlast za izricanje privremenih mjera odlukom u kontekstu postupka pokrenutog u cilju mogućeg donošenja odluke o neusklađenosti. Ta bi se ovlast trebala primjenjivati u slučajevima u kojima je Komisija utvrdila *prima facie* povredu obveza u vezi s vrlo velikim internetskim platformama ili vrlo velikim internetskim tražilicama i ako postoji rizik od ozbiljne štete za primatelje usluge. Odluka o izricanju privremenih mjera trebala bi biti valjana samo tijekom određenog razdoblja, odnosno do zaključenja postupka koji vodi Komisija ili tijekom utvrđenog razdoblja koje se može produljiti ako je to nužno i primjereno.

- (100) Usklađenost s relevantnim obvezama uvedenim na temelju ove Uredbe trebala bi biti provediva s pomoću novčanih kazni i periodičnih penala. U tu svrhu trebalo bi utvrditi i primjerene razine novčanih kazni i periodičnih penala za neusklađenost s obvezama i kršenje postupovnih pravila, podložno odgovarajućim rokovima zastare. **Budući da sve odluke Komisije na temelju ove Uredbe podliježu postupku preispitivanja pred Sudom Europske unije u skladu s Ugovorom, Sud bi trebao imati neograničenu nadležnost u vezi s novčanim kaznama i periodičnim penalima u skladu s člankom 261. Ugovora.**
- (100a) S obzirom na moguće znatne društvene učinke povreda obveza koje se primjenjuju isključivo na vrlo velike internetske platforme i vrlo velike internetske tražilice te kako bi se riješile te bojazni u vezi s javom politikom, potrebno je predvidjeti sustav pojačanog nadzora svih djelovanja poduzetih kako bi se djelotvorno okončale i ispravile povrede ove Uredbe. Stoga, nakon što se utvrdi i, prema potrebi, sankcionira povreda jedne od odredaba ove Uredbe koje se primjenjuju isključivo na vrlo velike internetske platforme ili vrlo velike internetske tražilice, Komisija bi od pružatelja takve platforme ili takve tražilice trebala zahtijevati da sastavi detaljan akcijski plan za ispravljanje učinka povrede u budućnosti. Uzimajući u obzir mišljenje Odbora, Komisija bi trebala utvrditi jesu li mjere uključene u akcijski plan dostatne za rješavanje povrede, uzimajući u obzir i to je li poštovanje relevantnog kodeksa ponašanja uključeno u predložene mjere. Komisija bi također trebala pratiti sve naknadne mjere koje poduzme pružatelj vrlo velike internetske platforme ili vrlo velike internetske tražilice kako je utvrđeno u njegovu akcijskom planu, uzimajući u obzir i neovisnu reviziju pružatelja usluge. Ako Komisija na kraju provedbe akcijskog plana i dalje smatra da povreda nije u potpunosti ispravljena ili ako se akcijski plan smatra neprikladnim, ona bi trebala moći iskoristiti sve istražne i izvršne ovlasti na temelju ove Uredbe, uključujući periodične penale za pružatelja i pokretanje postupka kako bi se onemogućio pristup usluzi kojom se krši.**

(101) Dotični **pružatelji** vrlo velike internetske platforme [...] **ili vrlo velike internetske tražilice** i ostale osobe koje podliježu izvršavanju ovlasti Komisije, a na čije interese odluka može utjecati, trebali bi dobiti priliku da podnesu svoja očitovanja prije donošenja odluke, a donesene odluke trebale bi se javno objaviti. Pri osiguravanju prava na obranu uključenih strana, posebno prava na uvid u spis, neophodno je zaštititi poslovne tajne. Nadalje, uz poštovanje povjerljivosti informacija, Komisija bi trebala osigurati da se sve informacije na koje se oslanja za potrebe svoje odluke otkriju u mjeri u kojoj adresat odluke može razumjeti činjenice i razmatranja na temelju kojih je donesena odluka.

(101-a) Kako bi se zaštitili usklađena primjena i izvršenje ove Uredbe, važno je osigurati da nacionalna tijela, uključujući nacionalne sudove, imaju sve potrebne informacije kako bi se osiguralo da njihove odluke nisu u suprotnosti s odlukom koju je donijela Komisija na temelju ove Uredbe. Time se ne dovodi u pitanje stavak 267. Ugovora.

(101a) Za djelotvorno izvršenje i praćenje ove Uredbe potrebna je neometana razmjena informacija u stvarnom vremenu među koordinatorima za digitalne usluge, Odborom i Komisijom, na temelju protoka informacija i postupaka predviđenih ovom Uredbom. To prema potrebi može zahtijevati i da druga nadležna tijela pristupaju tom sustavu. Istodobno, s obzirom na to da razmijenjene informacije mogu biti povjerljive ili uključivati osobne podatke, one bi trebale i dalje biti zaštićene od neovlaštenog pristupa, u skladu sa svrhama u koje su informacije prikupljene. Stoga bi se sva komunikacija među tim tijelima trebala odvijati na temelju pouzdanog i sigurnog sustava razmjene informacija, čije bi pojednosti trebalo utvrditi provedbenim aktom. Sustav razmjene informacija može se temeljiti na postojećim alatima unutarnjeg tržišta u mjeri u kojoj se njima mogu na troškovno učinkovit način ispuniti ciljevi ove Uredbe.

(101b) Ne dovodeći u pitanje prava primatelja usluga da se obrate zastupniku u skladu s Direktivom (EU) 2020/1828⁵² ili bilo kojoj vrsti zastupanja na temelju nacionalnog prava, primatelji usluga trebali bi imati i pravo ovlastiti pravnu osobu ili javno tijelo za ostvarivanje njihovih prava predviđenih ovom Uredbom. Ta prava mogu obuhvaćati, na primjer, prava primatelja usluge u vezi s podnošenjem prijava, osporavanjem odluka koje su donijeli pružatelji posredničkih usluga i podnošenjem pritužbi protiv pružatelja zbog povrede ove Uredbe.

- (102) U interesu djelotvornosti i učinkovitosti, uz opću evaluaciju Uredbe, koju treba provesti u roku od pet godina od njezina stupanja na snagu, Komisija bi nakon početne faze i na temelju prvih triju godina primjene ove Uredbe, trebala obaviti i evaluaciju aktivnosti Odbora i njegove strukture.
- (103) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁵³.

⁵² **Direktiva (EU) 2020/1828 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2020. o predstavničkim tužbama za zaštitu kolektivnih interesa potrošača i stavljanju izvan snage Direktive 2009/22/EZ (SL L 409, 4.12.2020., str. 1.).**

⁵³ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

- (104) Kako bi se ostvarili ciljevi ove Uredbe, Komisiji bi trebalo delegirati ovlasti za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora radi dopune ove Uredbe. Posebno bi trebalo donijeti delegirane akte u odnosu na kriterije utvrđivanja vrlo velikih internetskih platformi i **vrlo velikih internetskih tražilica i** tehničkih specifikacija za zahtjeve za pristup. Posebno je važno da Komisija provede odgovarajuća savjetovanja u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (105) Ovom Uredbom poštuju se temeljna prava priznata Poveljom i temeljna prava koja čine opća načela prava Unije. U skladu s tim, ovu bi Uredbu trebalo tumačiti i primjenjivati u skladu s tim temeljnim pravima, uključujući slobodu izražavanja i informiranja te slobodu i pluralizam medija. Pri izvršavanju ovlasti utvrđenih u ovoj Uredbi sva uključena javna tijela trebala bi, u situacijama u kojima su relevantna temeljna prava suprotstavljena, postići pravednu ravnotežu između dotičnih prava, u skladu s načelom proporcionalnosti.

(106) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, to jest pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta i osiguravanje sigurnog, predvidljivog i pouzdanog internetskog okruženja u kojem su temeljna prava sadržana u Povelji propisno zaštićena, ne mogu dostatno ostvariti države članice jer djelujući samostalno ne mogu postići nužno usklađivanje i suradnju, nego se zbog njezina teritorijalnog područja primjene i područja primjene u odnosu na osobe, on može na bolji način ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.[...]

(107) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća⁵⁴ te je on dao mišljenje 10. veljače 2021.⁵⁵,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

⁵⁴ **SL L 295, 21.11.2018., str. 39.**

⁵⁵ **SL C , str. .**

Poglavlje I. – Opće odredbe

Članak 1.

Predmet, ciljevi i područje primjene

0. Cilj [...] **je** [...] ove Uredbe [...] doprinijeti pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta posredničkih usluga [...] **utvrđivanjem [...] usklađenih** pravila za sigurno, predvidljivo i pouzdano internetsko okruženje u kojem su temeljna prava sadržana u Povelji djelotvorno zaštićena.

1. Ovom se Uredbom usklađuju pravila o pružanju posredničkih usluga na unutarnjem tržištu. Njome se prije svega utvrđuju:
 - (a) okvir za uvjetno izuzeće pružatelja posredničkih usluga od odgovornosti;
 - (b) pravila o posebnim obvezama dužne pažnje prilagođena određenim posebnim kategorijama pružatelja posredničkih usluga;
 - (c) pravila o provedbi i izvršenju ove Uredbe, među ostalim u pogledu suradnje i koordinacije nadležnih tijela.

[...] **premješteno u stavak 0.**

3. Ova se Uredba primjenjuje na pružene posredničke usluge koje se **nude** primateljima usluge koji imaju poslovni nastan ili **im se boravište nalazi u** Uniji, neovisno o mjestu poslovnog nastana pružatelja tih usluga.
4. Ova Uredba ne primjenjuje se na usluge koje nisu posredničke usluge ni na zahtjeve povezane s takvim uslugama, bez obzira na to pruža li se usluga putem posredničke usluge.

4.a Ova Uredba ne utječe na primjenu Direktive 2000/31/EZ.

5. 5. Ovom Uredbom ne dovode se u pitanje pravila utvrđena **drugim pravnim aktima Unije kojima se uređuju drugi aspekti pružanja posredničkih usluga na unutarnjem tržištu ili određuje i nadopunjuje ova Uredba, osobito:**

- (a) [...]
- (b) Direktivom 2010/13/EU[...];
- (c) pravom Unije o autorskom pravu i povezanim pravima;
- (d) Uredbom (EU) **2021[...]/784**[...];
- [...](f) Uredbom (EU) 2019/1148;
- (g) Uredbom (EU) 2019/1150;
- (h) pravom Unije o zaštiti potrošača i sigurnosti proizvoda, uključujući Uredbu (EU) 2017/2394;
- (i) pravom Unije o zaštiti osobnih podataka, a posebno Uredbom (EU) 2016/679 i Direktivom 2002/58/EZ;
- (j) pravom Unije u području pravosudne suradnje u građanskim stvarima, a posebno Uredbom (EU) 1215/2012 ili bilo kojim pravnim aktom Unije u području prava primjenjivog na ugovorne i izvanugovorne obveze;**

(k) pravom Unije u području pravosudne suradnje u kaznenim stvarima, a posebno Uredbom (EU) .../... o europskom nalogu za dostavljanje i europskom nalogu za čuvanje elektroničkih dokaza u kaznenim stvarima;

(l) Direktivom (EU) .../... o utvrđivanju usklađenih pravila za imenovanje pravnih zastupnika za potrebe prikupljanja dokaza u kaznenim postupcima.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije[...]:

- (a) „usluga informacijskog društva[...]" znači usluga [...] **kako je definirana u** [...] članku 1. stavku 1. točki (b) Direktive (EU) 2015/1535;
- (b) „primatelj usluge" znači svaka fizička ili pravna osoba koja se **u profesionalne ili druge svrhe** koristi **posredničkom uslugom, posebice u svrhu traženja informacija ili omogućavanja pristupa informacijama;**[...]
- (c) „potrošač" znači svaka fizička osoba koja djeluje u svrhe koje su izvan okvira njezine trgovačke, poslovne, **obrtničke** ili profesionalne djelatnosti;
- (d) „nuditi usluge u Uniji" znači omogućavati fizičkim **ili pravnim** [...] osobama u jednoj državi članici ili više njih da se koriste uslugama pružatelja [...] **posredničkih** usluga koje imaju bitnu vezu s Unijom;

(da) „[...]bitna veza” **znači veza pružatelja posredničkih usluga s Unijom koja proizlazi ili iz njegova** [...] poslovnog nastana u Uniji **ili iz** [...] posebnih činjeničnih kriterija poput:

- znatnog broja [...] **primatelja usluge** u jednoj državi članici ili više njih **u odnosu na stanovništvo te države članice ili država članica**; ili
- usmjeravanja poslovnih aktivnosti prema jednoj državi članici ili više njih;

(e) „trgovac” znači svaka fizička ili pravna osoba, neovisno o tome je li u privatnom ili javnom vlasništvu, koja djeluje, među ostalim i preko druge osobe koja djeluje u njezino ime ili za njezin račun, u svrhe povezane s njezinom trgovačkom, poslovnom obrtničkom ili profesionalnom djelatnošću;

(f) „posrednička usluga” znači jedna od sljedećih usluga **informacijskog društva**:

- „samo prijenos informacija”, sastoji se od prijenosa informacija u komunikacijskoj mreži dobivenih od primatelja usluge ili od davanja pristupa komunikacijskoj mreži;
- „privremeni smještaj informacija”, sastoji se od prijenosa informacija u komunikacijskoj mreži dobivenih od primatelja usluge i uključuje automatsku, prijelaznu i privremenu pohranu tih informacija isključivo u svrhu učinkovitijeg daljnjeg prijenosa informacija drugim primateljima na njihov zahtjev;
- „smještaj informacija na poslužitelju”, sastoji se od pohrane informacija dobivenih od primatelja usluge i na njegov zahtjev;
- **„internetska tražilica” koja primateljima usluge omogućuje da unose upite u svrhu pretraživanja, u načelu, svih internetskih stranica ili svih internetskih stranica na određenom jeziku na temelju upita o bilo kojoj temi koji je u obliku ključne riječi, glasovnog zahtjeva, rečenice ili nekog drugog unosa, te prikazuje rezultate u bilo kojem formatu u kojima se mogu pronaći informacije koje su povezane sa zatraženim sadržajem;**

- (g) „nezakonit sadržaj” znači svaka informacija koja, sama po sebi ili zbog upućivanja na određenu aktivnost, uključujući prodaju proizvoda ili pružanje usluga, nije u skladu s pravom Unije ili pravom **bilo koje** [...] države članice **koje je u skladu s pravom Unije**, neovisno o samom sadržaju ili prirodi tog prava;
- (h) „internetska platforma” [...] znači usluga smještaja informacija na poslužitelju koja na zahtjev primatelja usluge pohranjuje i u javnosti širi informacije, osim ako je to sporedna aktivnost koja je isključivo pomoćna značajka druge usluge i koja se iz objektivnih i tehničkih razloga ne može upotrebljavati bez te druge usluge te integracija značajke u drugu uslugu nije način za zaobilaženje primjenjivosti ove Uredbe;[...]
- (i) „širenje u javnosti” znači stavljanje informacija na raspolaganje potencijalno neograničenom broju trećih strana na zahtjev primatelja usluge koji je dao te informacije;
- (ia) „internetsko tržište” znači internetska platforma koja potrošačima omogućuje sklapanje ugovora na daljinu s trgovcima;**
- (j) „ugovor na daljinu” znači ugovor **kako je definiran u** [...] članku 2. **točki** (7) Direktive 2011/83/EU;

- (k) „internetsko sučelje” znači svaki softver, uključujući internetske stranice ili njihove dijelove, i aplikacije, uključujući mobilne aplikacije;
- (l) „koordinator za digitalne usluge u državi poslovnog nastana” znači koordinator za digitalne usluge u državi članici u kojoj pružatelj posredničke usluge ima poslovni nastan ili u kojoj njegov pravni zastupnik ima boravište ili poslovni nastan;
- (m) „koordinator za digitalne usluge u državi pružanja usluga” znači koordinator za digitalne usluge u državi članici u kojoj se pruža posrednička usluga;
- (ma) „aktivan primatelj internetske platforme” znači primatelj usluge koji se koristi internetskom platformom zahtijevanjem od internetske platforme da udomljava sadržaj ili time da je bio izložen sadržaju koji internetska platforma udomljava ili širi putem svojeg internetskog sučelja;**
- (mb) „aktivan primatelj internetske tražilice” znači primatelj usluge koji se koristi internetskom tražilicom postavljanjem upita u internetskoj tražilici i time što je bio izložen sadržaju koji se indeksira i prikazuje na njezinu internetskom sučelju;**
- (n) „oglas” znači informacije namijenjene za promicanje poruke pravne ili fizičke osobe, neovisno o tome služe li u komercijalne ili nekomercijalne svrhe, koje internetska platforma [...] **prikazuje** na svojem internetskom sučelju za novčanu naknadu upravo za promicanje tih informacija;
- (o) „sustav za preporučivanje” znači potpuno ili djelomično automatiziran sustav kojim se internetska platforma koristi kako bi na svojem internetskom sučelju primateljima usluge predlagala specifične informacije, među ostalim i na temelju pretrage koju je pokrenuo primatelj **usluge** ili drugačije određenog relativnog redoslijeda ili važnosti prikazanih informacija;

- (p) „moderiranje sadržaja” znači aktivnosti, **automatizirane ili ne**, koje poduzimaju pružatelji posredničkih usluga s ciljem, **osobito**, otkrivanja, identificiranja i suzbijanja nezakonitog sadržaja ili informacija dobivenih od primatelja usluge koje nisu u skladu s njihovim uvjetima poslovanja, uključujući poduzete mjere koje utječu na raspoloživost, vidljivost i dostupnost tog nezakonitog sadržaja ili tih informacija, kao što su degradacija, **demonetizacija**, onemogućavanje pristupa tom sadržaju ili njegovo uklanjanje, ili na sposobnost primatelja za davanje tih informacija, kao što su zatvaranje ili suspenzija računa primatelja;
- (q) „uvjeti poslovanja” znači svi uvjeti ili [...] **klauzule**, bez obzira na njihovo ime ili oblik, kojima se uređuje ugovorni odnos između pružatelja posredničkih usluga i primatelja usluga[...];
- (r) **„prihod” znači iznos koji je poduzetnik ostvario u skladu s člankom 5. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 139/2004.**

Poglavlje II. – Odgovornost pružatelja posredničkih usluga

Članak 3.

„Samo prijenos informacija”

1. Ako se pružena usluga informacijskog društva sastoji od prijenosa informacija dobivenih od primatelja usluge u komunikacijskoj mreži ili od omogućavanja pristupa komunikacijskoj mreži, pružatelj usluge nije odgovoran za informacije koje su prenesene **ili kojima se pristupilo** pod uvjetom da pružatelj:
 - (a) ne inicira prijenos;
 - (b) ne odabere primatelja prijenosa; i
 - (c) ne odabere ili ne mijenja informacije sadržane u prijenosu.
2. Prijenos i davanje pristupa iz stavka 1. ovog članka uključuju automatsku, privremenu i prolaznu pohranu prenesenih informacija ako ta pohrana služi isključivo za obavljanje prijenosa u komunikacijskoj mreži i pod uvjetom da se te informacije ne pohranjuju dulje nego što je to razumno potrebno za prijenos.
3. Ovaj članak ne utječe na mogućnost suda ili upravnog tijela da, u skladu s pravnim sustavima država članica, od pružatelja usluga zahtijeva da okonča ili spriječi povredu.

Članak 4.

„privremeni smještaj informacija” **i internetske tražilice**

1. Ako se pružena usluga informacijskog društva sastoji od prijenosa informacija dobivenih od primatelja usluge u komunikacijskoj mreži, **ili od internetske tražilice**, pružatelj usluga nije odgovoran za automatsku, prijelaznu i privremenu pohranu tih informacija obavljenju isključivo u svrhu učinkovitijeg daljnjeg prijenosa informacija drugim primateljima usluge na njihov zahtjev, **niti za rezultate pretraživanja kojima se pronalaze informacije povezane sa sadržajem koji je zatražio primatelj usluge, pod uvjetom da pružatelj:**
 - (a) ne mijenja te informacije;
 - (b) poštuje uvjete pristupa tim informacijama;
 - (c) poštuje pravila o ažuriranju informacija, utvrđena na način koji je opće priznat i korišten u sektoru;
 - (d) ne ometa zakonitu upotrebu tehnologije, koja je opće priznata i korištena u sektoru, s ciljem prikupljanja podataka o korištenju tim informacijama; i
 - (e) žurno djeluje kako bi uklonio informacije ili onemogućio pristup informacijama koje je pohranio, **indeksirao ili pronašao** nakon što stekne stvarno znanje da su informacije na početnom izvoru prijenosa uklonjene iz mreže ili da im je onemogućen pristup ili da je takvo uklanjanje ili onemogućivanje naložio sud ili upravno tijelo.
2. Ovaj članak ne utječe na mogućnost suda ili upravnog tijela da, u skladu s pravnim sustavima država članica, od pružatelja usluga zahtijeva da okonča ili spriječi povredu.

Članak 5.

Smještaj informacija na poslužitelju

1. Ako se pružena usluga informacijskog društva sastoji od pohrane informacija dobivenih od primatelja usluge, pružatelj usluge nije odgovoran za informacije pohranjene na zahtjev primatelja usluge pod uvjetom da pružatelj:
 - (a) nema stvarno znanje o nezakonitoj aktivnosti ili nezakonitom sadržaju te da, u pogledu zahtjeva za naknadu štete, nije svjestan činjenica ili okolnosti iz kojih je vidljivo da je riječ o nezakonitoj aktivnosti ili nezakonitom sadržaju; ili
 - (b) kad stekne takvo znanje ili postane svjestan toga, žurno djeluje kako bi uklonio nezakonit sadržaj ili mu onemogućio pristup.
2. Stavak 1. ne primjenjuje se ako primatelj usluge djeluje na temelju ovlasti ili pod nadzorom pružatelja.
3. Stavak 1. ne primjenjuje se na odgovornost na temelju prava o zaštiti potrošača [...] **ako** internetsko **tržište** [...] predstavlja određenu informaciju ili na drugi način omogućuje određenu transakciju na način koji bi prosječnog potrošača naveo na zaključak da informacije, proizvode ili usluge koji su predmet transakcije pruža samo internetsko [...] **tržište** ili primatelj usluge koji djeluje na temelju njegove ovlasti ili pod njegovim nadzorom.
4. Ovaj članak ne utječe na mogućnost suda ili upravnog tijela da, u skladu s pravnim sustavima država članica, od pružatelja usluga zahtijeva da okonča ili spriječi povredu.

Članak 6.

Dobrovoljne istrage na vlastitu inicijativu i pravna usklađenost

Pružatelji posredničkih usluga ne smatraju se neprihvatljivima za izuzeća od odgovornosti iz članaka 3., 4. i 5. samo zato što **u dobroj vjeri i s dužnom pažnjom** provode dobrovoljne istrage na vlastitu inicijativu ili druge aktivnosti kojima je cilj otkrivanje, identificiranje i uklanjanje nezakonitog sadržaja ili onemogućavanje pristupa tom sadržaju ili poduzimanje potrebnih mjera za usklađivanje sa zahtjevima iz prava Unije, uključujući one utvrđene u ovoj Uredbi.

Članak 7.

Nepostojanje opće obveze praćenja ili obveze aktivnog utvrđivanja činjenica

Pružateljima posredničkih usluga ne uvodi se nikakva opća obveza praćenja informacija koje prenose ili pohranjuju, kao ni obveza aktivnog traženja činjenica ili okolnosti koje bi ukazivale na nezakonite aktivnosti.

Članak 8.

Nalozi za postupanje protiv nezakonitog sadržaja

1. Nakon primitka naloga za djelovanje protiv određenog nezakonitog sadržaja **ili više njih**, koji je na temelju prava Unije ili nacionalnog prava, u **skladu** [...] s pravom Unije, izdalo relevantno nacionalno pravosudno ili upravno tijelo, pružatelji posredničkih usluga bez nepotrebne odgode obavješćuju tijelo koje je izdalo nalog **ili bilo koje drugo tijelo navedeno u nalogu** o učinku tog naloga, navodeći [...] **je li** nalog [...] proveden **i trenutak njegove provedbe [...]** **te ako nalog nije imao učinak, razlog za to.**
2. Države članice osiguravaju da nalozi iz stavka 1. ispunjavaju **barem** sljedeće uvjete, **kada se dostavljaju pružatelju:**
 - (a) nalozi sadržavaju [...] sljedeće elemente:
 - i.**[...] obrazloženje zašto su informacije nezakonit sadržaj s upućivanjem na [...] **jednu** određenu prekršenu odredbu prava Unije ili nacionalnog prava **ili više njih**;
 - ii.**[...] [...]informacije kojima se **pružatelju posredničkih usluga** omogućuje da **identificira i locira** [...] dotični nezakoniti sadržaj, **kao što je precizan jedinstveni lokator resursa (URL) ili više njih**;
 - iii.**[...] informacije o pravnoj zaštiti dostupnoj pružatelju usluge i primatelju usluge koji je dao sadržaj;
 - iv. ako je to primjenjivo, informacije o tome koje tijelo bi trebalo primiti informacije o učinku naloga;**

- (b) teritorijalno područje primjene naloga, na temelju primjenjivih pravila Unije i nacionalnog prava, uključujući Povelju i, prema potrebi, općih načela međunarodnog prava, ne prelazi ono što je nužno za ostvarivanje njegovih ciljeva;
- (c) nalog se [...] **dostavlja** na **jednom od** jezika koje je naveo pružatelj usluga **na temelju članka 10. stavka 3. ili na drugom službenom jeziku Unije, o kojem su tijelo koje je izdalo nalog i pružatelj postigli bilateralni dogovor** i šalje se **elektroničkoj** kontaktnoj točki [...] koju je taj pružatelj usluga **imenovao** u skladu s člankom 10. **Ako nalog nije sastavljen na jeziku koji je pružatelj naveo ili na drugom jeziku, koji je bilateralno dogovoren, nalog se može dostaviti na jeziku tijela koje je izdalo nalog, pod uvjetom da mu je priložen prijevod barem elemenata utvrđenih u točkama (a) i (b) ovog stavka.**

2.a Tijelo koje je izdalo nalog ili, prema potrebi, tijelo koje je navedeno u nalogu dostavlja nalog i informacije dobivene od pružatelja posredničkih usluga o učinku naloga koordinatoru za digitalne usluge iz države članice tijela koje je izdalo nalog.

3. **Nakon primitka naloga od pravosudnog ili upravnog tijela** [...] koordinator za digitalne usluge iz **dotične** [...] države članice [...] bez nepotrebne odgode dostavlja primjerak naloga iz stavka 1. svim drugim koordinatorima za digitalne usluge putem sustava uspostavljenog u skladu s člankom 67.

- 3.a Pružatelji posredničkih usluga o primljenom nalogu i učinku tog naloga primatelja usluge koji je pružio sadržaj obavješćuju najkasnije u trenutku primjene naloga ili, ako je primjenjivo, u trenutku koji je tijelo koje je izdalo nalog navelo u svojem nalogu. Takve informacije primatelju usluge uključuju barem obrazloženje, mogućnosti pravne zaštite i teritorijalno područje primjene naloga, kako je uključeno u nalogu na temelju stavka 2.**
- 4. U ovom članku ne dovode se u pitanje nacionalno građansko i kazneno postupovno pravo. [...]**

Članak 9.

Nalozi za pružanje informacija

1. Nakon primitka naloga za pružanje [...] određenih [...] informacija o konkretnom pojedinačnom primatelju usluge ili više njih, koji je na temelju prava Unije ili nacionalnog prava, u [...] **skladu** s pravom Unije, izdalo relevantno nacionalno pravosudno ili upravno tijelo, pružatelji posredničkih usluga bez nepotrebne odgode obavješćuju tijelo koje je izdalo nalog **ili bilo koje drugo tijelo navedeno u nalogu** [...] o učinku tog naloga, **navodeći je li nalog proveden i trenutak njegove provedbe te ako nalog nije imao učinak, razlog za to.**
2. Države članice osiguravaju da nalozi iz stavka 1. ispunjavaju sljedeće uvjete **kada se dostavljaju pružatelju:**
 - (a) nalozi sadržavaju sljedeće elemente:
 - i.** [...] izjavu s obrazloženjem svrhe informacija i zašto je zahtjev za pružanjem informacija potreban i primjeren za utvrđivanje usklađenosti primatelja posredničkih usluga s primjenjivim pravilima Unije ili nacionalnim pravilima, osim u slučaju kad se takva izjava ne može dostaviti zbog razloga povezanih sa sprečavanjem, istragom, otkrivanjem i progonom kaznenih djela;
 - ii.** [...] informacije o pravnoj zaštiti dostupnoj pružatelju i primateljima dotične usluge;
 - iii. ako je to primjenjivo, informacije o tome koje tijelo bi trebalo primiti informacije o učinku naloga;**
 - (b) nalogom se od pružatelja zahtijeva samo davanje informacija koje su već prikupljene za potrebe pružanja usluge i nad kojima ima kontrolu;

- (c) nalog se [...] dostavlja na jednom od jezika koje je naveo pružatelj usluga na temelju članka 10. stavka 3. ili na drugom službenom jeziku Unije, o kojem su tijelo koje je izdalo nalog i pružatelj postigli bilateralni dogovor i šalje se elektroničkoj kontaktnoj točki koju je taj pružatelj usluga imenovao [...] u skladu s člankom 10. Ako nalog nije sastavljen na jeziku koji je pružatelj naveo ili na drugom jeziku, koji je bilateralno dogovoren, nalog se može dostaviti na jeziku tijela koje je izdalo nalog, pod uvjetom da mu je priložen prijevod barem elemenata utvrđenih u točkama (a) i (b) ovog stavka.[...]

2.a Tijelo koje je izdalo nalog ili, prema potrebi, tijelo koje je navedeno u nalogu dostavlja nalog i informacije dobivene od pružatelja posredničkih usluga o učinku naloga koordinatoru za digitalne usluge iz države članice tijela koje je izdalo nalog.

3. **Nakon primitka naloga od pravosudnog ili upravnog tijela** [...] koordinator za digitalne usluge iz [...] **dotične** države članice [...] bez nepotrebne odgode dostavlja primjerak naloga iz stavka 1. svim koordinatorima za digitalne usluge putem sustava uspostavljenog u skladu s člankom 67.

3.a Pružatelji posredničkih usluga o zaprimljenom nalogu i učinku tog naloga dotičnog primatelja usluge obavješćuju najkasnije u trenutku primjene naloga ili, prema potrebi, u trenutku koji je tijelo koje je izdalo nalog navelo u svom nalogu. Takve informacije za primatelja usluge uključuju barem obrazloženje i mogućnosti pravne zaštite, kako je navedeno u nalogu na temelju stavka 2.

4. **U ovom članku ne dovode se u pitanje nacionalno građansko i kazneno postupovno pravo.**[...]

Poglavlje III.

Obveze dužne pažnje za transparentno i sigurno internetsko okruženje

ODJELJAK 1.

ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA SVE PRUŽATELJE POSREDNIČKIH USLUGA

Članak 10.

Elektroničke kontaktne [...] točke

1. Pružatelji posredničkih usluga [...] **imenuju** jedinstvenu **elektroničku** kontaktnu točku koja omogućuje izravnu komunikaciju elektroničkim putem s nadležnim tijelima država članica, Komisijom i Odborom iz članka 47. radi primjene ove Uredbe.
2. Pružatelji posredničkih usluga objavljuju informacije potrebne za jednostavnu identifikaciju svoje **jedinstvene elektroničke** [...] kontaktne [...] točke i komunikaciju s njom. **Te su informacije lako dostupne.**
3. Pružatelji posredničkih usluga u informacijama iz stavka 2. navode službeni jezik ili jezike Unije **koji se, uz jezik koji uglavnom razumije najveći mogući broj građana Unije,** [...] mogu upotrebljavati za komunikaciju s **elektroničkom** [...] kontaktnom točkom i koji uključuju barem jedan od službenih jezika države članice u kojoj pružatelj posredničkih usluga ima glavni poslovni nastan ili u kojoj njegov pravni zastupnik ima boravište ili poslovni nastan.

Članak 11.
Pravni zastupnici

1. Pružatelji posredničkih usluga koji nemaju poslovni nastan u Uniji, ali nude usluge u Uniji, imenuju, napismeno, pravnu ili fizičku osobu kao svojeg pravnog zastupnika u jednoj od država članica u kojoj pružatelj nudi usluge.
2. Pružatelji posredničkih usluga ovlašćuju svoje pravne zastupnike da, uz pružatelja ili umjesto njega, komuniciraju s **nadležnim** tijelima država članica, Komisijom i Odborom o svim pitanjima koja se odnose na primanje i izvršenje odluka donesenih u vezi s ovom Uredbom te usklađenost s njima. Pružatelji posredničkih usluga pravnom zastupniku daju potrebne ovlasti i **dostatne** resurse za suradnju s **nadležnim** tijelima država članica, Komisijom i Odborom, te za postupanje u skladu s tim odlukama.
3. Imenovani pravni zastupnik može se smatrati odgovornim za nepostupanje u skladu s obvezama na temelju ove Uredbe, ne dovodeći u pitanje odgovornost i pravne postupke koji bi se mogli pokrenuti protiv pružatelja posredničkih usluga.
4. Pružatelji posredničkih usluga obavješćuju koordinatora za digitalne usluge u državi članici u kojoj taj pravni zastupnik ima boravište ili poslovni nastan o imenu, adresi, elektroničkoj adresi i telefonskom broju svojeg pravnog zastupnika. Oni osiguravaju da su te informacije **javno i lako dostupne, točne i** ažurirane.
5. Imenovanje pravnog zastupnika unutar Unije na temelju stavka 1. ne čini poslovni nastan u Uniji.

Članak 12.
Uvjeti poslovanja

1. Pružatelji posredničkih usluga u svoje uvjete poslovanja uključuju informacije o svim ograničenjima koje primjenjuju na korištenje njihovih usluga u pogledu informacija dobivenih od primatelja usluge. Te informacije obuhvaćaju informacije o svim politikama, postupcima, mjerama i alatima koji se upotrebljavaju za moderiranje sadržaja, uključujući algoritamsko donošenje odluka i preispitivanje koje provodi čovjek. Sastavljaju se jasnim, **jednostavnim, razumljivim** i nedvosmislenim jezikom i javno objavljuju u pristupačnom obliku **i strojno čitljivom** formatu.
 - 1.a Ako je posrednička usluga prvenstveno usmjerena na maloljetnike ili se oni njome u većoj mjeri koriste, pružatelj te posredničke usluge objašnjava uvjete i ograničenja za upotrebu usluge na način na koji maloljetnici mogu razumjeti, uključujući, prema potrebi, uvjete i ograničenja utvrđene radi postupanja u skladu s obvezama iz ove Uredbe.**
2. Pružatelji posredničkih usluga postupaju savjesno, objektivno i razmjerno u primjeni i provedbi ograničenja iz stavka 1., uz posvećivanje dužne pažnje pravima i legitimnim interesima svih uključenih strana, među ostalim [...] temeljnim pravima primatelja usluge kako su sadržana u Povelji.

Članak 13.

Obveze izvješćivanja radi transparentnosti za pružatelje posredničkih usluga

1. Pružatelji posredničkih usluga [...] **u zasebnom odjeliku svojeg internetskog sučelja** najmanje jednom godišnje javno objavljuju jasna i [...] lako razumljiva [...] izvješća o svakom moderiranju sadržaja koje su obavili u relevantnom razdoblju. Izvješća u prvom redu sadržavaju, prema potrebi, informacije o:
 - (a) **za pružatelje posredničkih usluga** – broju naloga zaprimljenih od nadležnih tijela država članica razvrstanih prema vrsti nezakonitog sadržaja o kojem je riječ [...], **uključujući naloge izdane u skladu s člancima 8. i 9.** te **prosječno** [...] vrijeme potrebno za poduzimanje djelovanja navedenih u tim nalogima;
 - (b) **za pružatelje usluga smještaja informacija na poslužitelju** – broju prijava podnesenih u skladu s člankom 14. razvrstanih prema vrsti navodno nezakonitog sadržaja o kojem je riječ, svim djelovanjima poduzetima na temelju prijava, razlikujući pritom je li djelovanje poduzeto na temelju zakona ili uvjeta poslovanja pružatelja, **broju prijava koje su podnijeli provjereni označivači, broju prijava obrađenih isključivo automatiziranim sredstvima** te **prosječnom** vremenu [...] potrebnom za poduzimanje djelovanja;

- (c) **za pružatelje posredničkih usluga, ovisno o slučaju** – moderiranju sadržaja na vlastitu inicijativu pružatelja usluga, uključujući broj [...] **uklanjanja ili drugih ograničenja dostupnosti**, [...] vidljivosti i pristupačnosti informacija dobivenih od primatelja usluge te sposobnosti primatelja da daju informacije **putem usluge, kao i drugim povezanim ograničenjima usluge. Prijavljene informacije** [...] kategoriziraju se **prema vrsti nezakonitog sadržaja ili kršenju uvjeta poslovanja pružatelja usluge, metodi otkrivanja i vrsti primijenjenog ograničenja**[...];
- (d) **za pružatelje posredničkih usluga, ovisno o slučaju** – broju pritužbi zaprimljenih putem internih sustava za rješavanje pritužbi **u skladu s uvjetima poslovanja pružatelja te, za pružatelje internetskih platformi, također u skladu s** [...] člankom 17., osnovi za te pritužbe, odlukama donesenima u vezi s tim pritužbama, **prosječnom** [...] vremenu potrebnom za donošenje tih odluka i broju slučajeva u kojima su te odluke poništene.

2. Stavak 1. **ovog članka** ne primjenjuje se na pružatelje posredničkih usluga koji se svrstavaju u mikropoduzeća ili mala poduzeća u smislu Priloga Preporuci 2003/361/EZ i **koji nisu vrlo velike internetske platforme u skladu s člankom 25. ove Uredbe.**
3. **Komisija može donijeti provedbene akte kako bi utvrdila predloške za oblik, sadržaj i druge pojedinosti izvješća na temelju stavka 1. ovog članka, uključujući usklađena razdoblja izvješćivanja. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 70.**

ODJELJAK 2.

DODATNE ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA PRUŽATELJE USLUGA SMJEŠTAJA INFORMACIJA NA POSLUŽITELJU, UKLJUČUJUĆI PRUŽATELJE INTERNETSKIH PLATFORMI

Članak 14.

Mehanizmi prijavljivanja i djelovanja

1. Pružatelji usluga smještaja informacija na poslužitelju uspostavljaju mehanizme koji svakom pojedincu ili subjektu omogućuju da ih obavijesti o prisutnosti određenih informacija u njihovim uslugama koje taj pojedinac ili subjekt smatra nezakonitim sadržajem. Ti mehanizmi moraju biti lako dostupni, jednostavni za korištenje i omogućavati podnošenje prijava isključivo elektroničkim sredstvima.
2. Mehanizmi iz stavka 1. takvi su da olakšavaju podnošenje dovoljno preciznih i primjereno potkrijepljenih prijava[...]. U tu svrhu pružatelji usluga **smještaja informacija na poslužitelju** poduzimaju potrebne mjere kako bi omogućili i olakšali podnošenje prijava koje sadržavaju sve sljedeće elemente:
 - (a) [...] **dovoljno potkrijepljeno** obrazloženje zašto pojedinac ili subjekt **tvrdi** [...] da su dotične informacije nezakoniti sadržaj;
 - (b) jasnu elektroničku lokaciju te informacije, [...] **kao što su** točni URL-ovi, te prema potrebi dodatne informacije koje omogućuju identifikaciju nezakonitog sadržaja;
 - (c) ime i elektroničku adresu pojedinca ili subjekta koji podnosi prijavu, osim u slučaju informacija za koje se smatra da uključuju jedno od kaznenih djela iz članaka od 3. do 7. Direktive 2011/93/EU;
 - (d) izjavu kojom se potvrđuje da pojedinac ili subjekt koji podnosi prijavu to čini u dobroj vjeri da su informacije i navodi koje sadržava točni i potpuni.

3. Smatra se da su prijave [...] iz stavka 2. **ovog članka na temelju kojih savjestan pružatelj usluga smještaja informacija na poslužitelju može utvrditi nezakonitost dotičnog sadržaja**, uzrok stvarnog znanja ili svijesti za potrebe članka 5. o dotičnoj informaciji.
4. Ako prijava sadržava [...] elektroničke **podatke za kontakt** [...] pojedinca ili subjekta koji ju je podnio, pružatelj usluga smještaja informacija na poslužitelju [...] **bez nepotrebne odgode** tom pojedincu ili subjektu šalje potvrdu o primitku prijave.
5. Pružatelj također bez nepotrebne odgode obavješćuje tog pojedinca ili subjekt o svojoj odluci o informacijama na koje se prijava odnosi i pritom navodi informacije o mogućnostima pravne zaštite u pogledu te odluke.
6. Pružatelji usluga smještaja informacija na poslužitelju obrađuju sve prijave koje prime putem mehanizama iz stavka 1. te pravodobno, savjesno i objektivno donose odluke o informacijama na koje se prijave odnose. Ako se za tu obradu ili donošenje odluka koriste automatiziranim sredstvima, informaciju o tome uključuju u obavijest iz stavka **5.**[...]

Članak 15.
Obrazloženje

1. Pružatelji usluga smještaja na poslužitelju svim uključenim primateljima usluga smještaja na poslužitelju pružaju jasno i konkretno obrazloženje za bilo koje od sljedećih ograničenja:

- a) sva ograničenja u odnosu na vidljivost određenih informacija dobivenih od primatelja usluge, uključujući uklanjanje sadržaja ili onemogućavanje pristupa sadržaju;**
- b) suspenziju, ukidanje ili drugo ograničenje novčanih plaćanja (monetizacija);**
- c) suspenziju ili ukidanje pružanja usluge u cijelosti ili djelomično;**
- d) suspenziju ili ukidanje računa primatelja.**

Ovaj se stavak primjenjuje samo ako su pružatelju usluga poznati relevantni elektronički podaci za kontakt. Primjenjuje se najkasnije od trenutka uvođenja ograničenja i bez obzira na to zašto ili kako je to ograničenje uvedeno.

[...]

2. Obrazloženje iz stavka 1. sadržava barem sljedeće informacije:

- (a) podrazumijeva li odluka uklanjanje [...] informacija ili onemogućavanje pristupa, **ograničenje vidljivosti** [...] informacija **ili suspenziju ili ukidanje novčanih plaćanja povezanih s tim informacijama**[...];
- (b) činjenice i okolnosti uzete u obzir pri donošenju odluke, uključujući, prema potrebi, podatak je li odluka donesena na temelju prijave podnesene u skladu s člankom 14.;
- (c) prema potrebi, informacije o upotrebi automatiziranih sredstava pri donošenju odluke, također i kad je odluka donesena o sadržaju otkrivenom ili identificiranom automatiziranim sredstvima;
- (d) ako se odluka odnosi na navodno nezakonit sadržaj, upućivanje na primijenjenu pravnu osnovu i objašnjenja zašto se informacija smatra nezakonitim sadržajem na toj osnovi;
- (e) ako se odluka temelji na navodnoj neusklađenosti informacija s uvjetima poslovanja pružatelja **usluga smještaja informacija na poslužitelju**, upućivanje na primijenjenu ugovornu osnovu i objašnjenja zašto se informacije smatraju nespojivima s tom osnovom;
- (f) informacije o mogućnostima pravne zaštite koje su dostupne primatelju usluge u pogledu odluke, posebno putem internih mehanizama za rješavanje pritužbi, izvansudskog rješavanja sporova i sudske zaštite.

3. Informacije koje daju pružatelji usluga smještaja informacija na poslužitelju u skladu s ovim člankom jasne su i lako razumljive te što je moguće preciznije i konkretnije u danim okolnostima. Informacije su osobito takve da omogućuju dotičnom primatelju usluge da djelotvorno iskoristi mogućnosti pravne zaštite iz stavka 2. točke (f).

[...]**[Premješteno u članak 23. stavak 2.a.]**

5. Ovaj se članak ne primjenjuje na naloge izdane na temelju članka 8.

*Članak **15.a**[...]*

Prijavljivanje sumnji na kaznena djela

1. Ako [...] **pružatelj usluga smještaja informacija na poslužitelju** [...] sazna za bilo koju informaciju zbog koje se pojavi sumnja [...] da je počinjeno, da je u tijeku ili da je vjerojatno da će biti počinjeno kazneno djelo koje uključuje prijetnju životu ili sigurnosti **osobe ili** osoba, on o svojoj sumnji odmah obavješćuje tijela za izvršavanje zakonodavstva ili pravosudna tijela dotične države članice ili dotičnih država članica i dostavlja sve dostupne relevantne informacije.
2. Ako **pružatelj usluga smještaja informacija na poslužitelju** [...] ne može s dovoljnom sigurnošću utvrditi dotičnu državu članicu, o tome obavješćuje tijela za izvršavanje zakonodavstva države članice u kojoj ima poslovni nastan ili u kojoj ima pravnog zastupnika ili obavješćuje Europol.

Za potrebe ovog članka dotična država članica jest država članica u kojoj je navodno počinjeno, u tijeku je ili vjerojatno će biti počinjeno kazneno djelo ili država članica u kojoj se nalazi ili boravi navodni počinitelj ili država članica u kojoj se nalazi ili boravi žrtva navodnog kaznenog djela.

ODJELJAK 3.

DODATNE ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA PRUŽATELJE INTERNETSKIH PLATFORMI

Članak 16.

Izuzeće mikropoduzeća i malih poduzeća

Ovaj **odjeljak i odjeljak 3.a** ne primjenjuju se na **pružatelje** internetskih platformi koji se svrstavaju u mikropoduzeća ili mala poduzeća u smislu Priloga Preporuci 2003/361/EZ **osim ako su vrlo velike internetske platforme u skladu s člankom 25.**

Članak 17.

Interni sustav rješavanja pritužbi

1. **Pružatelji** [...] internetskih platformi primateljima usluge, **uključujući pojedince ili subjekte koji su podnijeli prijavu,** najmanje šest mjeseci nakon odluke iz ovog stavka omogućuju pristup djelotvornom internom sustavu rješavanja pritužbi, koji omogućuje elektroničko i besplatno podnošenje pritužbi protiv **odluke pružatelja internetske platforme o nedjelovanju nakon primitka prijave ili protiv** sljedećih odluka koje **pružatelj** internetske platforme donese iz razloga što su informacije dobivene od primatelja nezakoniti sadržaj ili nespojive s njegovim uvjetima poslovanja:
 - (a) odluka o **tome treba li** ukloniti informacije, onemogućiti im pristup **ili ograničiti njihovu vidljivost;**
 - (b) odluka o **tome treba li** suspendirati ili ukinuti pružanje usluge primateljima u cijelosti ili djelomično;
 - (c) odluka o **tome treba li** suspendirati ili ukinuti račun primatelja;

(d) odluka o tome treba li suspendirati, ukinuti ili na drugi način ograničiti novčana plaćanja povezana sa sadržajem koji pružaju primatelji.

2. **Pružatelji** [...] internetskih platformi osiguravaju da se njihovim internim sustavima rješavanja pritužbi lako pristupa, da su jednostavni za korištenje te da omogućuju i olakšavaju podnošenje dovoljno preciznih i primjereno potkrijepljenih pritužbi.
3. **Pružatelji** [...] internetskih platformi pravodobno, savjesno i objektivno obrađuju pritužbe podnesene putem internog sustava rješavanja pritužbi. Ako pritužba sadržava dostatne razloge da **pružatelj** internetske platforme zaključi da **je njegova odluka o nedjelovanju nakon primitka prijave neutemeljena ili da** informacije na koje se pritužba odnosi nisu nezakonite i nisu nespojive s njegovim uvjetima poslovanja ili sadržava informacije koje upućuju na to da postupanje podnositelja pritužbe ne opravdava suspenziju ili ukidanje usluge ili računa **ili ograničenje novčanih plaćanja povezanih sa sadržajem**, on će bez nepotrebne odgode poništiti svoju odluku iz stavka 1.
4. **Pružatelji** [...] internetskih platformi bez nepotrebne odgode obavješćuju podnositelje pritužbi o odluci koju su donijeli u vezi s informacijama na koje se pritužba odnosi, **jasno obrazlažu svoju odluku** te [...] obavješćuju [...] o mogućnosti izvansudskog rješavanja sporova iz članka 18. i drugim dostupnim mogućnostima pravne zaštite.
5. **Pružatelji** [...] internetskih platformi osiguravaju da se odluke iz stavka 4. ne donose isključivo automatiziranim sredstvima.

Članak 18.

Izvensudsko rješavanje sporova

1. Primatelji usluga, **uključujući pojedince ili subjekte koji su podnijeli prijave**, kojima su upućene odluke iz članka 17. stavka 1. imaju pravo odabrati bilo koje **tijelo** za izvensudsko rješavanje **sporova** certificirano u skladu sa stavkom 2. **ovog članka** kako bi se riješili sporovi o tim odlukama, uključujući pritužbe koje nisu mogle biti riješene u okviru internog sustava rješavanja pritužbi iz tog članka. **Pružatelji** [...] internetskih platformi u dobroj vjeri surađuju s odabranim tijelom u cilju rješavanja spora.[...]

Prvim podstavkom ne dovodi se u pitanje pravo dotičnog primatelja **usluge, uključujući pojedinca ili subjekt**, [...] na **pokretanje postupka** [...] pred sudom u skladu s primjenjivim pravom, **uključujući postupke u vezi s odlukom pružatelja internetske platforme iz članka 17 stavka 1.**

Pružatelji internetskih platformi mogu odbiti sudjelovati u postupku za rješavanje sporova u slučaju kada je isti spor u vezi s istim sadržajem već riješen ili ga preispituje drugo tijelo za rješavanje sporova.

2. Koordinator za digitalne usluge u državi članici u kojoj je tijelo za izvansudsko rješavanje sporova osnovano **na njegov zahtjev** [...] [...] certificira to tijelo, ako je ono dokazalo da ispunjava sve sljedeće uvjete:

- (a) **nepristrano** je i [...] neovisno o **pružateljima** internetskih platformi i [...] primateljima usluge koju pružaju internetske platforme, **među ostalim o pojedincima i subjektima koji su podnijeli prijave**;
- (b) ima potrebno stručno znanje o pitanjima koja se pojavljuju u jednom ili više određenih područja nezakonitog sadržaja ili o primjeni i provedbi uvjeta poslovanja jedne ili više vrsta internetskih platformi koje mu omogućuje da djelotvorno doprinese rješavanju spora;
- (c) rješavanje sporova lako je dostupno s pomoću tehnologije elektroničke komunikacije;
- (d) sporove je sposoban rješavati brzo, učinkovito i ekonomično te na najmanje jednom službenom jeziku Unije;
- (e) rješavanje spora u skladu je s jasnim i pravednim poslovnikom, **u skladu s primjenjivim zakonodavstvom**.

Koordinator za digitalne usluge u certifikatu, prema potrebi, navodi na koja se posebna pitanja odnosi stručno znanje tog tijela te službeni jezik ili službene jezike Unije na kojima je tijelo sposobno rješavati sporove, kako je navedeno u prvom podstavku točkama (b) i (d).

2.a Ako je nadležni koordinator za digitalne usluge certificirao tijelo za izvansudsko rješavanje sporova na temelju stavka 2., taj je certifikat valjan u svim državama članicama.

3. Ako tijelo spor riješi odlukom u korist primatelja usluge, **uključujući pojedinca ili subjekt koji je podnio prijavu, pružatelj** internetske platforme **snosi troškove rješavanja spora i** nadoknađuje primatelju, **uključujući pojedinca ili subjekt**, sve pristojbe i druge [...] razumne troškove koje **su** platili [...] u vezi s rješavanjem spora. Ako tijelo spor riješi odlukom u korist **pružatelja** internetske platforme, primatelj, **uključujući pojedinca ili subjekt**, ne mora nadoknaditi nikakve pristojbe ili druge troškove koje je **pružatelj** internetske platforme platio ili treba platiti u vezi s rješavanjem spora, **osim ako je primatelj, uključujući pojedinca ili subjekt, očito postupao u zloj vjeri**.

Pristojbe koje naplaćuje tijelo za rješavanje sporova moraju biti razumne, **dostupne, privlačne i jeftine za potrošača**. **Pristojbe** [...] ni u kojem slučaju ne premašuju **nominalnu naknadu i njezine** troškove.

Certificirana tijela za izvansudsko rješavanje sporova obavješćuju dotičnog primatelja usluga, **uključujući pojedince ili subjekte koji su podnijeli prijavu**, i dotičnog **pružatelja** internetske platforme o naknadama ili mehanizmima za određivanje naknada prije početka rješavanja spora.

4. Države članice mogu osnovati tijela za izvansudsko rješavanje sporova za potrebe stavka 1. ili podupirati aktivnosti nekih ili svih tijela za izvansudsko rješavanje sporova koja [...] su certificirana u skladu sa stavkom 2.

Države članice osiguravaju da nijedna aktivnost koju poduzimaju na temelju prvog podstavka ne utječe na sposobnost njihovih koordinatora za digitalne usluge da certificiraju dotična tijela u skladu sa stavkom 2.

- 4.a Koordinator za digitalne usluge koji je certificirao tijelo za izvansudsko rješavanje sporova taj certifikat opoziva ako utvrdi, nakon istrage provedene na vlastitu inicijativu ili na temelju informacija zaprimljenih od treće strane, da tijelo više ne ispunjava uvjete iz stavka 2. Prije opoziva certifikata, koordinator za digitalne usluge tijelu pruža mogućnost da reagira na zaključke njegove istrage i namjeru opoziva njegova certifikata.**
5. Koordinator za digitalne usluge obavješćuju Komisiju o tijelima za izvansudsko rješavanje sporova koja su certificirali u skladu sa stavkom 2., uključujući, prema potrebi, specifikacije iz drugog podstavka tog stavka, **kao i o tijelima za izvansudsko rješavanje sporova čije su certifikate opozvali**. Komisija objavljuje i ažurira popis tih tijela, uključujući navedene specifikacije, na posebnoj, **lako dostupnoj**, internetskoj stranici.
6. Ovim se člankom ne dovodi u pitanje Direktiva 2013/11/EU ni postupci ni subjekti za alternativno rješavanje potrošačkih sporova uspostavljeni na temelju te direktive.

Članak 19.
Provjereni označivači

1. **Pružatelji** [...] internetskih platformi poduzimaju potrebne tehničke i organizacijske mjere kako bi osigurali da se prijave koje podnose provjereni označivači putem mehanizama iz članka 14. obrađuju i da se o njima odlučuje prioritetno i bez odgode.
2. Na temelju ove Uredbe status provjerenog označivača dodjeljuje, na zahtjev bilo kojeg subjekta, koordinator za digitalne usluge u državi članici u kojoj podnositelj zahtjeva ima poslovni nastan ako je podnositelj zahtjeva dokazao da ispunjava sve sljedeće uvjete:
 - (a) posjeduje posebnu stručnost i sposobnost za potrebe otkrivanja, identificiranja i prijavljivanja nezakonitog sadržaja;
 - (b) [...]neovisan je o bilo kojem **pružatelju** internetskih **platformi**;
 - (c) aktivnosti u svrhu podnošenja prijava obavlja pravodobno, savjesno i objektivno.
3. Koordinator za digitalne usluge dostavlja Komisiji i Odboru imena, adrese i elektroničke adrese subjekata kojima su dodijelili status provjerenog označivača u skladu sa stavkom 2. **ili kojima su taj status opozvali u skladu sa stavkom 6.**
4. Informacije iz stavka 3. Komisija objavljuje u javnoj **i lako dostupnoj** bazi podataka te ažurira tu bazu.

5. Ako **pružatelji** [...] internetskih platformi posjeduje informacije koje upućuju na to da je provjereni označivač podnio znatan broj nedovoljno preciznih ili nedovoljno potkrijepljenih prijava putem mehanizama iz članka 14., uključujući informacije prikupljene u vezi s obradom pritužbi putem internih sustava za rješavanje pritužbi iz članka 17. stavka 3., on te informacije priopćuje koordinatoru za digitalne usluge koji je dotičnom subjektu dodijelio status provjerenog označivača te dostavlja potrebna objašnjenja i popratne dokumente.
6. Koordinator za digitalne usluge koji je subjektu dodijelio status provjerenog označivača opoziva taj status ako utvrdi, nakon istrage provedene na vlastitu inicijativu ili na temelju informacija zaprimljenih od treće strane, uključujući informacije koje je dostavio **pružatelji** [...] internetskih platformi na temelju stavka 5., da subjekt više ne ispunjava uvjete iz stavka 2. Prije opoziva tog statusa koordinator za digitalne usluge subjektu pruža mogućnost da reagira na zaključke njegove istrage i namjeru opoziva statusa provjerenog označivača tog subjekta.
7. Komisija može, nakon savjetovanja s Odborom, izdati smjernice za pomoć **pružateljima** internetskih platformi i koordinatorima za digitalne usluge u primjeni stavaka **2.**, 5. i 6.

Članak 20.

Mjere protiv zlouporabe i zaštita od zlouporabe

1. **Pružatelji** [...] internetskih platformi suspendiraju, na razuman rok i nakon prethodnog upozorenja, svoje usluge primateljima usluga koji često pružaju očito nezakonit sadržaj.
2. **Pružatelji** [...] internetskih platformi [...] **mogu** suspendirati, na razuman rok i nakon prethodnog upozorenja, obradu prijava i pritužbi koje, putem mehanizama prijavljivanja i djelovanja te internih sustava za rješavanje pritužbi iz članka 14. odnosno 17., podnose pojedinci, subjekti ili podnositelji pritužbe koji često podnose očito neutemeljene prijave ili pritužbe.
3. **Pri donošenju odluke o suspenziji pružatelji** [...] internetskih platformi procjenjuju, na pojedinačnoj osnovi te pravodobno, savjesno i objektivno, je li primatelj **usluge**, pojedinac, subjekt ili podnositelj pritužbe uključen u zlouporabu iz stavaka 1. i 2., uzimajući u obzir sve relevantne činjenice i okolnosti vidljive iz njima dostupnih informacija. Te okolnosti uključuju barem sljedeće:
 - (a) apsolutni broj očito nezakonitih sadržaja ili očito neutemeljenih prijava ili pritužbi podnesenih u **određenom roku**[...];
 - (b) njihov relativni udio u odnosu na ukupan broj dostavljenih informacija ili prijava podnesenih u [...] [...] **određenom roku**;
 - (c) težinu zlouporabe, **uključujući prirodu nezakonitog sadržaja**, i njezinih posljedica;
 - (d) **ako je moguće zaključiti**, namjeru primatelja **usluge**, pojedinca, subjekta ili podnositelja pritužbe.

4. **Pružatelji** [...] internetskih platformi u svojim uvjetima poslovanja jasno i detaljno utvrđuju politiku u pogledu zlouporabe iz stavaka 1. i 2., među ostalim u vezi s činjenicama i okolnostima koje uzimaju u obzir pri procjeni je li određeno ponašanje zlouporaba te trajanje suspenzije.

[...]

[Članak 22. premješten je u članak 24.a, u novi odjeljak 3.a]

[...]

56

57

[...]

56 [...]
57 [...]

[...]

[...]

Članak 23.

Obveze izvješćivanja radi transparentnosti za pružatelje internetskih platformi

1. Uz informacije iz članka 13. **pružatelji** internetskih platformi u izvješća iz tog članka uključuju informacije o:
 - (a) broju sporova podnesenih tijelima za izvansudsko rješavanje sporova iz članka 18., ishodima rješavanja sporova, **prosječnom** [...] vremenu potrebnom za dovršetak postupaka za rješavanje sporova **i udjelu sporova u kojima je platforma provela odluku tijela;**
 - (b) broju suspenzija izrečenih na temelju članka 20., pri čemu se radi razlika između suspenzija zbog pružanja očito nezakonitog sadržaja, podnošenja očito neutemeljenih prijava i podnošenja očito neutemeljenih pritužbi;
 - (c) svakoj upotrebi automatiziranih sredstava za potrebe moderiranja sadržaja, pri čemu se navode točne svrhe, pokazatelji točnosti automatiziranih sredstava u ostvarenju tih svrha i sve primijenjene zaštitne mjere.
2. **Pružatelji** [...] internetskih platformi **u javno dostupnom odjeljku svojeg internetskog sučelja** najmanje jednom svakih šest mjeseci objavljuju informacije o prosječnom mjesečnom broju aktivnih primatelja usluge u **Uniji** [...], izračunanom kao prosjek u proteklih šest mjeseci, u skladu s metodologijom utvrđenom u [...] **svim** delegiranim aktima donesenima na temelju članka 25. stavka **3.**[...]

- 2.a Pružatelji internetskih platformi bez nepotrebne odgode dostavljaju odluke i obrazloženja iz članka 15. stavka 1. kako bi ih se uključilo u strukturiranu bazu podataka kojom upravlja Komisija. Ta je baza podataka dostupna provjerenim istraživačima na temelju članka 31. i koordinatorima za digitalne usluge, koji pristup toj bazi podataka mogu odobriti svim relevantnim nacionalnim tijelima u svojim državama članicama. Pružatelji internetskih platformi osiguravaju da dostavljene informacije ne sadržavaju osobne podatke. [Premješteno iz članka 15. stavka 4.]**
3. **Pružatelji** [...] internetskih platformi dostavljaju koordinatoru za digitalne usluge u državi poslovnog nastana i **Komisiji**, na [...] **njihov** zahtjev, informacije iz stavka 2., ažurirane do trenutka takvog zahtjeva. Koordinator za digitalne usluge **ili Komisija** od **pružatelja** internetske platforme mogu zahtijevati da dostavi dodatne informacije o izračunu iz tog stavka, uključujući objašnjenja i dokaze za korištene podatke. Te informacije ne uključuju osobne podatke.
- 3.a Ako koordinator za digitalne usluge u državi poslovnog nastana na temelju informacija zaprimljenih na temelju stavaka 2. i 3. utvrdi da pružatelj internetske platforme doseže prag prosječnog mjesečnog broja aktivnih primatelja usluge u Uniji, utvrđen u članku 25. stavku 1., o tome obavješćuje Komisiju.**
4. Komisija može donijeti provedbene akte kako bi utvrdila predloške za oblik, sadržaj i druge pojedinosti izvješća na temelju stavka 1. **ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 70.**

Članak 24.

Transparentnost internetskog oglašavanja

1. Pružatelji [...] internetskih platformi koji **prikazuju** [...] oglase na svojim internetskim sučeljima osiguravaju da primatelji usluge za svaki konkretni oglas [...] koji se **prikazuje** svakom pojedinom primatelju mogu jasno, **lako** i nedvosmisleno i u stvarnom vremenu ustanoviti:

- (a) da su **prikazane** informacije [...] oglas, **među ostalim putem vidljivih oznaka. Takve oznake mogu biti standardizirane na temelju članka 34.;**
- (b) ime fizičke ili pravne osobe u čije je ime oglas [...] **prikazan;**
- (c) svrsishodne informacije o glavnim parametrima primijenjenima za određivanje primatelja kojem se oglas [...] **prikazuje. Informacije su izravno i lako dostupne iz oglasa.**

2. Pružatelji internetskih platformi primateljima usluge osiguravaju funkciju s pomoću koje mogu izjaviti je li sadržaj koji pružaju komercijalno priopćenje kako je definirano u članku 2. točki (f) Direktive 2000/31/EZ ili sadržava li takvo priopćenje.

Kada primatelj usluge podnese izjavu na temelju ovog stavka, pružatelj internetske platforme osigurava da drugi primatelji usluge mogu jasno, nedvosmisleno i u stvarnom vremenu, među ostalim putem vidljivih oznaka, ustanoviti je li sadržaj koji pruža primatelj usluge komercijalno priopćenje ili sadržava li takvo priopćenje. Takve oznake mogu biti standardizirane na temelju članka 34.

ODJELJAK 3.A

ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA PRUŽATELJE INTERNETSKIH TRŽIŠTA

Članak 24.a[...]. Sljedivost trgovaca

1. [...] [...] **Pružatelji internetskih tržišta** osiguravaju da trgovci mogu upotrebljavati [...] **njihove** usluge za promicanje poruka ili nuđenje proizvoda ili usluga potrošačima u Uniji samo ako su prije upotrebe [...] **njihovih** usluga, **prema potrebi, pružatelji internetskih tržišta** [...] prikupili sljedeće informacije:
 - (a) ime, adresu, telefonski broj i elektroničku adresu trgovca;
 - (b) presliku identifikacijskog dokumenta trgovca ili bilo koju drugu elektroničku identifikaciju kako je definirano člankom 3. Uredbe (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća⁵⁸;
 - (c) [...] podatke o računu **za plaćanje** trgovca[...];[...];

⁵⁸ Uredba (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ.

- (e) ako je trgovac upisan u trgovački ili slični javni registar, ime trgovačkog registra u kojem je trgovac registriran, kao i njegov registarski broj, odnosno jednakovrijedan način identifikacije u tom registru;
- (f) samocertificiranje trgovca kojim se obvezuje nuditi isključivo proizvode ili usluge koji su u skladu s primjenjivim pravilima prava Unije.

2. Nakon što primi te informacije, **pružatelj** [...] internetskog **tržišta** ulaže [...] **sve** napore kako bi **prije upotrebe njegovih usluga** procijenio pouzdanost informacija iz stavka 1. točaka (a) [...] [...] i (e) s pomoću bilo koje slobodno dostupne službene internetske baze podataka ili internetskog sučelja koje su na raspolaganje stavile države članice ili Unija ili slanjem zahtjeva trgovcu za dostavljanje popratnih dokumenata iz pouzdanih izvora.
3. Ako **pružatelj** internetskog [...] **tržišta** ima **dovoljno** naznaka da je bilo koja informacija iz stavka 1. koju je dao dotični trgovac netočna, [...] nepotpuna **ili da nije ažurirana**, taj **pružatelj** [...] zahtijeva od trgovca da je ispravi u mjeri u kojoj je to potrebno da sve informacije budu točne, [...] potpune **i ažurirane**, bez odgode ili u roku utvrđenom pravom Unije i nacionalnim pravom.

Ako trgovac ne ispravi ili dopuni te informacije, **pružatelj** internetskog [...] **tržišta** suspendira pružanje svoje usluge trgovcu sve dok on ne ispuni zahtjev.

4. **Pružatelj** internetskog **tržišta** [...] pohranjuje informacije dobivene na temelju stavaka 1. i 2. na siguran način tijekom **šest mjeseci nakon kraja** [...] ugovornog odnosa s dotičnim trgovcem. Nakon toga briše te informacije.
5. Ne dovodeći u pitanje stavak 2. **ovog članka, pružatelji internetskih tržišta** [...] otkrivaju informacije trećim stranama samo ako je to potrebno u skladu s primjenjivim pravom, uključujući naloge iz članka 9. i sve naloge koje su izdala nadležna tijela država članica ili Komisija radi izvršavanja svojih zadaća na temelju ove Uredbe.
6. **Pružatelj** internetskog **tržišta** [...] informacije iz stavka 1. točaka (a), [...] (e) i (f) stavlja na raspolaganje primateljima usluge, **barem u pogledu popisa proizvoda**, na jasan, lako dostupan i razumljiv način.

[...]**/Ova odredba premještena je u članak 24.b/**

Članak 24.b
Integrirana usklađenost

-1. Pružatelji internetskih tržišta ne oblikuju, ne strukturiraju niti organiziraju svoje internetsko sučelje na način da namjerno ili stvarno zavaravaju primatelje usluge ili manipuliraju njima tako što potkopavaju ili narušavaju njihovu samostalnost, donošenje odluka ili izbor.

1. Pružatelji internetskih tržišta oblikuju i organiziraju svoje internetsko sučelje na način koji trgovcima omogućuje da postupaju u skladu sa svojim obvezama u pogledu predugovornih informacija i informacija o sigurnosti proizvoda na temelju primjenjivog prava Unije.

Takvim internetskim sučeljima trgovcima se osobito omogućuje da pruže informacije o imenu, adresi, telefonskom broju i elektroničkoj adresi gospodarskog subjekta kako je definiran u članku 3. stavku 13. Uredbe (EU) 2019/1020.

2. Internetsko sučelje omogućuje trgovcima da pruže barem informacije potrebne za jasno i nedvosmisleno utvrđivanje ponuđenih proizvoda ili usluga i, prema potrebi, informacije o oznakama u skladu s pravilima primjenjivog prava Unije o sigurnosti i usklađenosti proizvoda.

3. Pružatelji internetskih tržišta ulažu sve napore kako bi procijenili jesu li trgovci dostavili informacije iz stavaka 1. i 2., prije nego što im omoguće da ponude proizvod ili uslugu.

Članak 24.c

Pravo na informacije

1. Ako pružatelj internetskog tržišta, neovisno o sredstvima upotrijebljenima u tu svrhu, sazna za nezakonit proizvod ili uslugu koji se nude putem njegovih usluga, on obavještuje primatelje usluge koji su kupili takav proizvod ili ugovorili takvu uslugu tijekom posljednjih šest mjeseci o nezakonitosti, identitetu trgovca i svim relevantnim sredstvima pravne zaštite.
2. Ako pružatelj internetskog tržišta nema podatke za kontakt primatelja usluge iz stavka 1., on na svojem internetskom sučelju javno objavljuje lako dostupne informacije o uklonjenim nezakonitim proizvodima ili uslugama, identitetu trgovca i svim sredstvima pravne zaštite.

ODJELJAK 4.

DODATNE OBVEZE ZA PRUŽATELJE VRLO VELIKIH INTERNETSKIH PLATFORMI I VRLO VELIKIH INTERNETSKIH TRAJILICA U POGLEDU UPRAVLJANJA SISTEMSKIM RIZICIMA

Članak 25.

Vrlo velike internetske platforme

1. Ovaj se odjeljak primjenjuje na internetske platforme koje [...] **dosežu** [...] prosječni mjesečni broj aktivnih primatelja usluge u Uniji od 45 milijuna [...] ili više, **te za koje je na temelju stavka 4. utvrđen status vrlo velike internetske platforme.**
2. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 69. radi prilagodbe prosječnog mjesečnog broja **aktivnih** primatelja usluge u Uniji iz stavka 1. ako se broj stanovnika Unije poveća ili smanji za najmanje 5 % u odnosu na njezino stanovništvo 2020. ili, nakon prilagodbe delegiranim aktom, na njezino stanovništvo u godini u kojoj je donesen posljednji delegirani akt. U tom slučaju Komisija prilagođava broj tako da odgovara 10 % stanovništva Unije u godini u kojoj je donesen delegirani akt, zaokružen na više ili na niže, kako bi se broj mogao izraziti u milijunima.
3. Nakon savjetovanja s Odborom Komisija **može** [...] donijeti delegirane akte u skladu s člankom 69. kako bi **pružila dodatne specifikacije za** [...] metodologiju za izračun prosječnog mjesečnog broja aktivnih primatelja usluge u Uniji za potrebe stavka 1. **ovog članka i članka 23. stavka 2. kako bi se takve specifikacije za metodologiju redovito prilagođavale tržišnom i tehnološkom razvoju.** [...]

4. [...] Nakon što sasluša dotičnog koordinatora za digitalne usluge u državi poslovnog nastana, Komisija donosi odluku kojom se za potrebe ove Uredbe za internetsku platformu kojoj je [...] prosječni mjesečni broj aktivnih primatelja usluge [...] jednak broju iz stavka 1. ili veći od njega utvrđuje status vrlo velike internetske platforme. Komisija donosi odluku na osnovi podataka koje je pružatelj internetske platforme dostavio na temelju članka 23. stavka 2. i, prema potrebi, dodatnih informacija zatraženih na temelju članka 23. stavka 3. i svih drugih pouzdanih podataka. [...]

Ako pružatelj internetske platforme ne postupi u skladu s člankom 23. stavkom 2. ili zahtjevom koordinatora za digitalne usluge u državi poslovnog nastana ili Komisije na temelju članka 23. stavka 3., to ne sprečava Komisiju da za tog pružatelja utvrdi status pružatelja vrlo velike internetske platforme na temelju ovog stavka ili svih drugih informacija koje su koordinator za digitalne usluge u državi poslovnog nastana ili Komisija dobili na drugi način.

Kada temelji svoju odluku na drugim pouzdanim podacima na temelju prvog podstavka ovog stavka, Komisija dotičnom pružatelju internetske platforme daje priliku da u roku od deset radnih dana izloži svoja stajališta o preliminarnim nalazima Komisije da za internetsku platformu namjerava utvrditi status vrlo velike internetske platforme te uzima u obzir stajališta dotičnog pružatelja.

Ako pružatelj internetske platforme ne izloži svoja stajališta na temelju drugog podstavka ovog stavka, to Komisiju ne sprečava da za tu internetsku platformu utvrdi status vrlo velike internetske platforme na temelju takvih pouzdanih podataka.

- 5. Ako utvrdi da je tijekom godine dana prosječni mjesečni broj aktivnih primatelja usluga internetske platforme niži od praga iz stavka 1., Komisija internetskoj platformi odlukom ukida status vrlo velike internetske platforme.**
- 6. Komisija pružatelju dotične internetske platforme, Odboru i koordinatoru za digitalne usluge u državi poslovnog nastana bez nepotrebne odgode dostavlja svoje odluke na temelju stavaka 4. i 5.**

Komisija osigurava da se popis utvrđenih vrlo velikih internetskih platformi objavi u *Službenom listu Europske unije* i ažurira ga. Obveze [...] **utvrđene u** ovom odjeljku počinju se, ili prestaju, primjenjivati na dotične vrlo velike internetske platforme četiri mjeseca nakon te objave.

Članak 26.
Procjena rizika

1. Od datuma primjene iz članka 25. stavka **6.** [...] drugog podstavka **pružatelji** [...] vrlo velike internetske platforme barem jednom godišnje utvrđuju, analiziraju i procjenjuju sve [...] sistemske rizike koji proizlaze iz funkcioniranja i upotrebe njihovih usluga u Uniji. Ta procjena rizika odnosi se na njihove usluge i uključuje sljedeće sistemske rizike:
 - (a) širenje nezakonitog sadržaja putem njihovih usluga;
 - (b) sve negativne učinke na ostvarivanje temeljnih prava na poštovanje privatnog i obiteljskog života, slobode izražavanja i informiranja, na nediskriminaciju te prava djeteta, kako su sadržana u člancima 7., 11., 21. i 24. Povelje;
 - (c) namjerno manipuliranje njihovom uslugom, među ostalim **s pomoću** nevjerodostojne upotrebe ili automatiziranog iskorištavanja usluge, sa stvarnim ili predvidljivim negativnim učinkom na zaštitu javnog zdravlja, maloljetnike, javni diskurs ili sa stvarnim ili predvidljivim učincima povezanim s izbornim procesima i javnom sigurnošću.
2. Pri provedbi procjena rizika **pružatelji** vrlo velikih internetskih platformi moraju osobito uzeti u obzir način na koji njihovi sustavi za moderiranje sadržaja, sustavi za preporučivanje i sustavi za odabir i **prikazivanje** [...] oglasa utječu na bilo koji sistemski rizik iz stavka 1., uključujući moguće brzo i sveobuhvatno širenje nezakonitog sadržaja i informacija koje nisu u skladu s njihovim uvjetima poslovanja.

Članak 27.
Ublažavanje rizika

1. **Pružatelji** [...] vrlo velikih internetskih platformi uspostavljaju razumne, razmjerne i djelotvorne mjere za ublažavanje rizika, prilagođene posebnim sistemskim rizicima utvrđenima na temelju članka 26., **s posebnim naglaskom na učincima takvih mjera na temeljna prava**. Takve mjere mogu uključivati, ako je to primjenjivo:
- (a) prilagodbu [...] **[premješteno u točku aa]** značajki ili funkcioniranja njihovih usluga, uvjeta poslovanja i **sustava za preporučivanje**;
 - (aa) **prilagodbu postupaka moderiranja sadržaja, uključujući brzinu i kvalitetu obrade prijava koje se odnose na određene vrste nezakonitog sadržaja i, prema potrebi, žurno uklanjanje ili onemogućavanje pristupa prijavljenom sadržaju, posebno za većinu nezakonitog govora mržnje; kao i prilagodbu svih relevantnih postupaka donošenja odluka i namjenskih sredstava za moderiranje sadržaja;**
 - (b) ciljane mjere usmjerene na ograničavanje **prikazivanja** [...] oglasa u vezi s uslugom koju pružaju;
 - (c) jačanje internih procesa ili nadzora bilo koje njihove aktivnosti, posebno u pogledu otkrivanja sistemskog rizika;
 - (d) pokretanje ili prilagodbu suradnje s provjerenim označivačima u skladu s člankom 19. **i provedbu odluke tijela za izvansudsko rješavanje sporova na temelju članka 18.;**
 - (e) pokretanje ili prilagodbu suradnje s drugim **pružateljima** internetskih platformi na temelju kodeksa ponašanja i kriznih protokola iz članka 35. odnosno članka 37.;

(f) poduzimanje mjera za podizanje svijesti i prilagođavanje njihovog internetskog sučelja za bolje informiranje korisnika;

(g) poduzimanje ciljanih mjera za zaštitu prava djeteta, uključujući alate za provjeru dobi i roditeljsku kontrolu, ili alate kojima je cilj pomoći maloljetnicima da, prema potrebi, upozore na zlostavljanje ili da im se pruži potpora.

2. Odbor u suradnji s Komisijom jednom godišnje objavljuje cjelovita izvješća koja uključuju sljedeće:
 - (a) utvrđivanje i procjenu najvažnijih i najčešćih sistemskih rizika o kojima izvijeste **pružatelji** vrlo velikih internetskih platformi ili koji se utvrde na temelju drugih izvora informacija, posebno onih koji se pružaju u skladu s člancima 31. i 33.;
 - (b) primjere dobre prakse ublažavanja utvrđenih sistemskih rizika za **pružatelje** vrlo velikih internetskih platformi.
3. Komisija u suradnji s koordinatorima za digitalne usluge može izdati opće smjernice o primjeni stavka 1. u vezi s posebnim rizicima, ponajprije kako bi dala primjere dobre prakse i preporučila moguće mjere, uzimajući u obzir moguće posljedice mjera na temeljna prava sadržanih u Povelji za sve uključene strane. Pri pripremi tih smjernica Komisija organizira javna savjetovanja.

Članak 28.
Neovisna revizija

1. **Pružatelji** [...] vrlo velikih internetskih platformi podliježu, na vlastiti trošak i barem jednom godišnje, revizijama radi ocjenjivanja usklađenosti s:
 - (a) obvezama iz poglavlja III.;
 - (b) svim obvezama preuzetima na temelju kodeksa ponašanja iz članaka 35. i 36. i kriznih protokola iz članka 37.
2. Revizije koje se provode na temelju stavka 1. **u skladu s najboljim praksama industrije** provode organizacije koje:
 - (a) ne ovise o dotičnom **pružatelju** vrlo velikih internetskih **platformi**;
 - (b) imaju dokazano stručno znanje u području upravljanja rizicima, tehničke kompetencije i sposobnosti;
 - (c) imaju dokazanu objektivnost i profesionalnu etiku, posebno na temelju pridržavanja kodeksa postupanja ili primjerenih standarda.
3. Organizacije koje provode revizije sastavljaju revizijsko izvješće za svaku reviziju. Izvješće je **obrazloženo** u pisanom obliku i sadržava barem:
 - (a) ime, adresu i **elektroničku** kontaktnu točku **pružatelja** vrlo velike internetske platforme koji je predmet revizije, te razdoblje obuhvaćeno revizijom;
 - (b) ime i adresu organizacije koja provodi reviziju;
 - (c) opis posebnih revidiranih elemenata i primijenjenu metodologiju;
 - (d) opis glavnih zaključaka revizije;

- (e) revizorsko mišljenje, bilo pozitivno, pozitivno s komentarima ili negativno, o tome je li **pružatelji** vrlo velike internetske platforme koji je predmet revizije postupao u skladu s obvezama i dužnostima iz stavka 1.;
- (f) ako revizorsko mišljenje nije pozitivno, operativne preporuke o posebnim mjerama za postizanje usklađenosti **i očekivani rok za postizanje usklađenosti.**

4. **Pružatelji** [...] vrlo velikih internetskih platformi koji prime revizorsko izvješće koje nije pozitivno uzimaju u obzir sve operativne preporuke koje su im upućene kako bi poduzeli potrebne mjere za njihovu provedbu. U roku od mjesec dana od primitka tih preporuka donose izvješće o provedbi revizijskih preporuka u kojem se utvrđuju te mjere. Ako ne provedu operativne preporuke, u izvješću o provedbi revizijskih preporuka moraju obrazložiti zašto to nisu učinili i navesti sve alternativne mjere [...] koje su poduzeli kako bi otklonili sve utvrđene slučajeve neusklađenosti.

Članak 29.

Sustavi za preporučivanje

1. **Pružatelji** [...] vrlo velikih internetskih platformi koji upotrebljavaju sustave za preporučivanje u svojim uvjetima poslovanja jasno, pristupačno i lako razumljivo utvrđuju glavne parametre svojih sustava za preporučivanje, kao i sve opcije koje su [...] primateljima usluge stavili na raspolaganje za izmjenu tih glavnih parametara ili utjecanje na njih, uključujući barem jednu opciju koja se ne temelji na izradi profila **kako je definirana u** [...] članku 4. stavku 4. Uredbe (EU) 2016/679. **Pružatelji vrlo velikih internetskih platformi usto omogućuju izravan i jednostavan pristup tim informacijama u zasebnom odjeljku internetskog sučelja u kojem se informacijama prioritet određuje u skladu sa sustavom za preporučivanje.**
2. Ako je dostupno nekoliko opcija na temelju stavka 1., **pružatelji** vrlo velikih internetskih platformi na svojem internetskom sučelju **gdje se informacijama određuje prioritet** imaju **izravno i** [...] lako dostupnu funkciju, koja primatelju usluge omogućuje da u bilo kojem trenutku odabere i izmijeni preferiranu opciju za svaki sustav za preporučivanje koja služi za određivanje relativnog redoslijeda informacija koje mu se pružaju.
3. **Pri predstavljanju opcija na temelju ovog članka pružatelji vrlo velikih internetskih platformi putem dizajna, strukture, funkcije ili načina rada svojeg internetskog sučelja ne nastoje potkopati ili narušiti neovisnost, donošenje odluka ili izbor primatelja usluge.**

Članak 30.

Dodatna transparentnost internetskog oglašavanja

1. **Pružatelji** [...] vrlo velikih internetskih platformi koji **prikazuju** [...] oglase na svojim internetskim sučeljima **u zasebnom odjeljku tog sučelja**, sastavljaju i javno objavljuju, putem aplikacijskih programskih sučelja, repozitorij u kojem se informacije iz stavka 2. čuvaju godinu dana od posljednjeg **prikazivanja** [...] oglasa na njihovim internetskim sučeljima. Osiguravaju da repozitorij ne sadržava osobne podatke primatelja usluge kojem je oglas bio ili bi mogao biti [...] **prikazan**.
2. Repozitorij sadržava barem sljedeće informacije:
 - (a) sadržaj oglasa, **uključujući naziv proizvoda, usluge ili robne marke te predmet oglasa**;
 - (b) ime fizičke ili pravne osobe u čije je ime oglas [...] **prikazan**;
 - (c) razdoblje u kojem je oglas bio **prikazan**[...];
 - (d) podatak o tome je li oglas bio posebno namijenjen za **prikazivanje** [...] određenim skupinama primatelja usluge i, ako jest, glavne parametre upotrijebljene u tu svrhu;
 - (e) ukupni broj ostvarenih primatelja usluge kojima je oglas prikazan i, ako je primjenjivo, zbirne brojeve **u svakoj državi članici** za skupine primatelja kojima je oglas bio posebno namijenjen.

Članak 31.

Pristup podacima i kontrola

1. **Pružatelji** [...] vrlo velikih internetskih platformi omogućuju koordinatoru za digitalne usluge u državi poslovnog nastana ili Komisiji, na njihov obrazloženi zahtjev i u razumnom roku, navedenom u zahtjevu, pristup podacima koji su potrebni za praćenje i ocjenjivanje usklađenosti s ovom Uredbom. [...]
- 1.a** Koordinatori za digitalne usluge i Komisija upotrebljavaju te podatke kojima se pristupa na temelju stavka 1. samo u svrhu praćenja i procjene usklađenosti s ovom Uredbom te uzimaju u obzir prava i interese pružatelja vrlo velikih internetskih platformi i primatelja dotične usluge, uključujući zaštitu osobnih podataka, zaštitu povjerljivih informacija, posebno poslovnih tajni te očuvanje sigurnosti njihovih usluga.
2. Na obrazloženi zahtjev koordinatora za digitalne usluge u državi poslovnog nastana ili Komisije, **pružatelji** vrlo velikih internetskih platformi u razumnom roku, navedenom u zahtjevu, pružaju pristup podacima provjerenim istraživačima koji ispunjavaju zahtjeve iz stavka 4. ovog članka isključivo u svrhu provođenja istraživanja koje doprinosi otkrivanju, utvrđivanju i razumijevanju sistemskih rizika u Uniji utvrđenih na temelju [...] članka 26. stavka 1., među ostalim u pogledu prikladnosti, učinkovitosti i učinaka mjera za ublažavanje rizika na temelju članka 27.

2.a[...] U roku od 15 dana od primitka zahtjeva iz stavka [...] 2. **pružatelji** [...] vrlo velikih internetskih **platformi** mogu od koordinatora za digitalne usluge u državi poslovnog nastana ili Komisije, ovisno o slučaju, zatražiti izmjenu zahtjeva ako smatraju da ne mogu dati pristup traženim podacima zbog jednog od sljedećih dvaju razloga:

- (a) nemaju pristup podacima;
- (b) davanje pristupa podacima prouzročilo bi znatne nedostatke u sigurnosti njihove usluge ili zaštiti povjerljivih informacija, osobito poslovnih tajni.

2.b[...] Zahtjevi za izmjenu na temelju **stavka 2.a** [...] sadržavaju prijedloge jednog ili više alternativnih načina kojima se može omogućiti pristup traženim podacima ili drugim podacima koji su primjereni i dostatni za potrebe zahtjeva.

Koordinator za digitalne usluge u državi poslovnog nastana ili Komisija odlučuje o zahtjevu za izmjenu u roku od 15 dana i **pružatelju** vrlo velikih internetskih **platformi** dostavlja odluku te, prema potrebi, izmijenjeni zahtjev i novi rok za ispunjavanje zahtjeva.

3. **Pružatelji** [...] vrlo velikih internetskih platformi **olakšavaju i** osiguravaju pristup podacima na temelju stavaka 1. i 2. putem **odgovarajućih sučelja navedenih u zahtjevu, uključujući** internetske baze podataka ili aplikacijska programska sučelja [...].

4. Na temelju propisno obrazložene prijave istraživača, koordinator za digitalne usluge u državi poslovnog nastana dodjeljuje im status provjerenih istraživača i izdaje zahtjeve za pristup podacima na temelju stavka 2. ako istraživači dokažu da ispunjavaju sve sljedeće uvjete:
- (a) povezani [...] su s istraživačkom organizacijom kako je definirana u članku 2. stavku 1. Direktive (EU) 2019/790 Europskog parlamenta i Vijeća [...];
- (b) [...] nezavisni su od komercijalnih interesa;
- (c) imaju sposobnost [...] [...] očuvati posebne zahtjeve u pogledu sigurnosti i povjerljivosti podataka koji odgovaraju pojedinom zahtjevu i zaštititi osobne podatke te u svojem zahtjevu opisuju primjerene tehničke i organizacijske mjere koje su u tu svrhu uveli;
- (d) prijavom koju podnose istraživači opravdavaju se nužnost i proporcionalnost, za potrebe njihova istraživanja, traženih podataka i rokova unutar kojih zahtijevaju pristup podacima te oni dokazuju doprinos očekivanih rezultata istraživanja svrhama utvrđenima u stavku 2.;
- (e) planirane istraživačke aktivnosti provodit će se u svrhe utvrđene u stavku 2.;

(f) obavljaju svoje aktivnosti u skladu s postupcima utvrđenima u delegiranim aktima iz stavka 5.;

(g) još nisu podnijeli istu prijavu koordinatoru za digitalne usluge.

Po primitku prijave na temelju ovog stavka koordinator za digitalne usluge u državi poslovnog nastana o tome obavješćuje Komisiju i Odbor.

(4-a) Istraživači prijavu mogu podnijeti i koordinatoru za digitalne usluge u državi članici istraživačke organizacije s kojom su povezani. Po primitku prijave na temelju ovog stavka koordinator za digitalne usluge provodi početnu procjenu o tome ispunjavaju li dotični istraživači sve uvjete iz stavka 4. te tu prijavu, zajedno s popratnom dokumentacijom koju su dostavili dotični istraživači i početnom procjenom, potom šalje koordinatoru za digitalne usluge u državi poslovnog nastana.

Iako se dostavljena početna procjena uzima u obzir, konačna odluka da se istraživaču dodijeli status provjerenog istraživača na temelju stavka 4. u nadležnosti je koordinatora za digitalne usluge u državi poslovnog nastana.

- 4.a Koordinator za digitalne usluge koji je dodijelio status provjerenog istraživača i izdao zahtjev za pristup u korist provjerenog istraživača donosi odluku o obustavi pristupa ako, nakon istrage na vlastitu inicijativu ili na temelju informacija dobivenih od trećih strana, utvrdi da provjereni istraživač više ne ispunjava uvjete iz stavka 4. Prije obustave pristupa, koordinator za digitalne usluge provjerenom istraživaču omogućuje da reagira na nalaze njegove istrage i namjeru obustave pristupa.**
- 4.b Koordinator za digitalne usluge Odboru dostavljaju imena i podatke za kontakt fizičkih osoba ili subjekata kojima su dodijelili status provjerenog istraživača, kao i svrhu istraživanja na kojem se temelji zahtjev u skladu sa stavkom 4. ili da su ga obustavili u skladu sa stavkom 4.a.**
- 4.c Pružatelji vrlo velikih internetskih platformi istraživačima koji ispunjavaju uvjete iz stavka 4. točaka (a), (b), (c) i (d) i koji podatke upotrebljavaju isključivo za provođenje istraživanja koje doprinosi otkrivanju, utvrđivanju i razumijevanju sistemskih rizika u Uniji kako je utvrđeno na temelju članka 26. stavka 1., ni na koji način ne ograničavaju niti sprečavaju pristup podacima koji su javno dostupni na njihovu internetskom sučelju.**
- 4.d Nakon završetka istraživanja predviđenog u stavcima 2. i 4. provjereni istraživači svoje rezultate istraživanja besplatno stavljaju na raspolaganje javnosti, uzimajući u obzir prava i interese primatelja dotične usluge u skladu s Uredbom (EU) 2016/679.**

5. Komisija, nakon savjetovanja s Odborom, donosi delegirane akte kojima se utvrđuju tehnički uvjeti prema kojima **pružatelji** vrlo velikih internetskih platformi trebaju dijeliti podatke na temelju stavaka 1. i 2. te svrhe u koje se podaci mogu upotrebljavati. Tim delegiranim aktima utvrđuju se posebni uvjeti **i relevantni objektivni pokazatelji, kao i postupci** u okviru kojih se takvo dijeljenje podataka s provjerenim istraživačima može obavljati u skladu s Uredbom (EU) 2016/679, uzimajući u obzir prava i interese **pružatelja** vrlo velikih internetskih platformi i primatelja dotične usluge, uključujući zaštitu povjerljivih informacija, posebno poslovnih tajni, te očuvanje sigurnosti njihovih usluga. **Tim delegiranim aktima utvrđuju se i uvjeti za pristup bazi podataka iz članka 23. stavka 2.a.**

[...]

[Premješteno u novi stavak 2.a]

[...]

[Premješteno u novi stavak 2.b]

Članak 32.

Funkcija praćenja usklađenosti [...]

- 1. Pružatelji vrlo velikih internetskih platformi uspostavljaju funkciju praćenja usklađenosti koja je neovisna o operativnim funkcijama i sastoji se od jednog službenika za praćenje usklađenosti ili više njih, uključujući voditelja funkcije praćenja usklađenosti. Funkcija praćenja usklađenosti ima dostatnu nadležnost, uporište, resurse i pristup upravljačkom tijelu pružatelja vrlo velike internetske platforme za praćenje usklađenosti tog pružatelja s ovom Uredbom.**
- 2. Službenici za praćenje usklađenosti imaju stručne kvalifikacije, znanje, iskustvo i sposobnosti potrebne za obavljanje zadaća iz stavka 3.**

Upravljačko tijelo pružatelja vrlo velike internetske platforme imenuje voditelja funkcije praćenja usklađenosti koji je neovisni viši rukovoditelj jasno odgovoran za funkciju praćenja usklađenosti.

Voditelj funkcije praćenja usklađenosti izravno izvješćuje upravljačko tijelo pružatelja vrlo velike internetske platforme, neovisno o višem rukovodstvu, te može izraziti zabrinutost i upozoriti to tijelo ako rizici iz članka 26. ili neusklađenost s ovom Uredbom utječu ili bi mogli utjecati na dotičnog pružatelja vrlo velike internetske platforme, ne dovodeći u pitanje odgovornosti upravljačkog tijela u pogledu njegovih nadzornih i upravljačkih funkcija.

Voditelj funkcije praćenja usklađenosti ne razrješava se dužnosti bez prethodnog odobrenja upravljačkog tijela pružatelja vrlo velike internetske platforme.

[...]

3. Službenici za praćenje usklađenosti imaju sljedeće zadaće:

- (a) suradnja s koordinatorom za digitalne usluge u državi poslovnog nastana i Komisijom za potrebe ove Uredbe;

(aa) osiguravanje da su svi rizici iz članka 26. utvrđeni i pravilno prijavljeni te da se poduzimaju razumne, razmjerne i djelotvorne mjere za ublažavanje rizika na temelju članka 27.;

- (b) organiziranje i nadziranje [...] aktivnosti **pružatelja vrlo velike internetske platforme** koje se odnose na neovisnu reviziju na temelju članka 28.;
- (c) informiranje i savjetovanje uprave i zaposlenika **pružatelja** vrlo velike internetske platforme o relevantnim obvezama na temelju ove Uredbe;
- (d) praćenje **usklađenosti pružatelja** vrlo velike internetske platforme [...] [...] s njegovim obvezama na temelju ove Uredbe; [...]

(e) ako je primjenjivo, praćenje usklađenosti pružatelja vrlo velike internetske platforme s obvezama preuzetima u skladu s kodeksom ponašanja na temelju članaka 35. i 36. ili kriznim protokolima na temelju članka 37.

[...]

[...]

5. **Pružatelji [...]** vrlo velikih internetskih platformi obavješćuju koordinatora za digitalne usluge u državi poslovnog nastana i Komisiju o imenu i podacima za kontakt **službenika u funkciji praćenja usklađenosti**.
6. **[...] Upravljačko tijelo pružatelja vrlo velike internetske platforme utvrđuje, nadgleda i odgovara za provedbu pružateljevih aranžmana upravljanja kojima se osigurava neovisnost funkcije praćenja usklađenosti, uključujući razdvajanje dužnosti u organizaciji pružatelja vrlo velike internetske platforme, sprečavanje sukoba interesa i dobro upravljanje sistemskim rizicima utvrđenima na temelju članka 26.**
7. **Upravljačko tijelo periodično, najmanje jednom godišnje, odobrava i preispituje strategije i politike za preuzimanje rizika utvrđenih na temelju članka 26. kojima je vrlo velika internetska platforma izložena ili bi mogla biti izložena, za upravljanje tim rizicima te njihovo praćenje i ublažavanje.**
8. **Upravljačko tijelo posvećuje dovoljno vremena razmatranju mjera povezanih s upravljanjem rizikom. Aktivno sudjeluje u odlukama koje se odnose na upravljanje rizikom i osigurava da se upravljanju rizicima utvrđenima na temelju članka 26. dodjele odgovarajuća sredstava.**

Članak 33.

Obveze izvješćivanja radi transparentnosti za **pružatelje** vrlo velikih internetskih platformi

1. **Pružatelji** [...] vrlo velikih internetskih platformi objavljuju izvješća iz članka 13., **uključujući informacije iz članka 23.** u roku od šest mjeseci od datuma primjene iz članka 25. stavka **6.** [...], a nakon toga svakih šest mjeseci.
 - 1.a **U izvješćima na temelju stavka 1. ovog članka navode se i ljudski resursi koje je pružatelj vrlo velikih internetskih platformi namijenio moderiranju sadržaja, uključujući resurse koji su namijenjeni postupanju u skladu s obvezama na temelju članaka 14. i 19. te obradi pritužbi na temelju članka 17. te se u njima navodi stručno i jezično znanje osoblja, kao i osposobljavanje i potpora koji se pružaju tom osoblju.**
 - 1.b **Uz informacije iz članka 23. stavka 2., pružatelji vrlo velikih internetskih platformi u izvješća iz tog članka uključuju i informacije o prosječnom mjesečnom broju primatelja usluge za svaku državu članicu.**
2. Uz izvješća predviđena člankom 13., **uključujući informacije iz članka 23. pružatelji** vrlo velikih internetskih platformi javno objavljuju i dostavljaju koordinatorskoj agenciji za digitalne usluge u državi poslovnog nastana najmanje jedanput u godini i u roku od 30 dana od donošenja izvješća o provedbi revizijskih preporuka predviđenog u članku 28. stavku 4.:
 - (a) izvješće u kojem se navode rezultati procjene rizika na temelju članka 26.;
 - (b) povezane mjere za ublažavanje rizika utvrđene i provedene u skladu s člankom 27.;
 - (c) revizorsko izvješće predviđeno člankom 28. stavkom 3.;
 - (d) izvješće o provedbi revizijskih preporuka predviđeno člankom 28. stavkom 4.

3. Ako **pružatelj** vrlo velikih internetskih platformi smatra da bi objavljivanje informacija na temelju stavka 2. moglo prouzročiti otkrivanje povjerljivih informacija te platforme ili primatelja usluge ili znatne nedostatke u sigurnosti njegove usluge, ugroziti javnu sigurnost ili naštetiti primateljima, [...] **pružatelj** može ukloniti takve informacije iz izvješća. U tom slučaju [...] **pružatelj** dostavlja potpuna izvješća koordinatoru za digitalne usluge u državi poslovnog nastana i Komisiji, zajedno s izjavom o razlozima za uklanjanje informacija iz javnih izvješća.

Članak 33.a

Vrlo velike internetske tražilice

1. **Ovaj se odjeljak, uz iznimku članka 33. stavaka 1.a i 1.b primjenjuje na internetske tražilice koje dosežu prosječni mjesečni broj aktivnih primatelja usluge u Uniji od 45 milijuna ili više, te kojima se u skladu s člankom 25. stavkom 4. utvrđuje status vrlo velike internetske tražilice.**
2. **Za potrebe određivanja prosječnog mjesečnog broja aktivnih primatelja usluge, članak 23. stavci 2., 3. i 3.a primjenjuju se na sve internetske tražilice koje se ne svrstavaju u mikropoduzeća ili mala poduzeća u smislu Priloga Preporuci 2003/361/EZ, osim na one koje su vrlo velika internetska tražilica u skladu sa stavkom 1. ovog članka.**

ODJELJAK 5.
OSTALE ODREDBE O OBVEZAMA DUŽNE PAŽNJE

Članak 34.

Norme

1. Komisija **se savjetuje s Odborom te** podupire i promiče izradu i primjenu dobrovoljnih [...] normi koje utvrde relevantna europska i međunarodna tijela za normizaciju barem za:
 - (a) elektroničko podnošenje prijava na temelju članka 14.;
 - (b) elektroničko podnošenje prijava provjerenih označivača na temelju članka 19., među ostalim i putem aplikacijskih programskih sučelja;
 - (c) posebna sučelja, uključujući aplikacijska programska sučelja, radi lakšeg ispunjavanja obveza utvrđenih u člancima 30. i 31.;
 - (d) reviziju vrlo velikih internetskih platformi **i vrlo velikih internetskih tražilica** na temelju članka 28.;
 - (e) interoperabilnost oglasnih repozitorija iz članka 30. stavka 2.;
 - (f) prijenos podataka između posrednika u oglašavanju kao potporu obvezama u pogledu transparentnosti u skladu s člankom 24. točkama (b) i (c);
 - (g) vidljivo isticanje oglasa i komercijalne komunikacije u okviru sadržaja koji se na temelju članka 24. širi putem internetskih platformi.**
2. Komisija podupire ažuriranje normi s obzirom na tehnološki razvoj i ponašanje primatelja dotičnih usluga. **Relevantne informacije o ažuriranju normi javno su i lako dostupne.**

Članak 35.
Kodeksi ponašanja

1. Komisija i Odbor potiču i olakšavaju izradu kodeksa ponašanja na razini Unije, u skladu s pravom Unije, osobito o tržišnom natjecanju i zaštiti osobnih podataka, kao potpore pravilnoj primjeni ove Uredbe, uzimajući prije svega u obzir specifične izazove suzbijanja različitih vrsta nezakonitog sadržaja i sistemskih rizika.
2. Ako se pojavi znatan sistemski rizik u smislu članka 26. stavka 1. koji se odnosi na nekoliko vrlo velikih internetskih platformi **ili vrlo velikih internetskih tražilica**, Komisija može pozvati dotične **pružatelje** vrlo velikih internetskih platformi **ili vrlo velikih internetskih tražilica**, druge **pružatelje** vrlo velikih internetskih platformi, [...] drugih internetskih platformi i [...] posredničkih usluga, prema potrebi, kao i organizacije civilnog društva i druge zainteresirane strane, da sudjeluju u izradi kodeksa ponašanja, među ostalim utvrđivanjem obveza poduzimanja posebnih mjera za ublažavanje rizika, kao i okvira za redovito izvješćivanje o svim poduzetim mjerama i njihovim učincima.
3. Pri provedbi stavaka 1. i 2. Komisija i Odbor **te, prema potrebi, druga tijela** nastoje osigurati da su u kodeksima ponašanja jasno utvrđeni njihovi ciljevi, da sadržavaju ključne pokazatelje uspješnosti za mjerenje ostvarenja tih ciljeva te da se u njima uzimaju u obzir potrebe i interesi svih zainteresiranih strana, uključujući građane, na razini Unije. Komisija i Odbor nastoje osigurati i da sudionici redovito izvješćuju Komisiju i svoje koordinate za digitalne usluge u državi poslovnog nastana o svim poduzetim mjerama i njihovim učincima, izraženima na temelju ključnih pokazatelja uspješnosti u kodeksima.
4. Komisija i Odbor procjenjuju ispunjavaju li kodeksi ponašanja ciljeve navedene u stavcima 1. i 3. te redovito prate i ocjenjuju ostvarivanje njihovih ciljeva. Svoje zaključke redovito objavljuju.
5. Odbor redovito prati i ocjenjuje ostvarivanje ciljeva kodeksa ponašanja, uzimajući u obzir ključne pokazatelje uspješnosti koje oni mogu sadržavati.

Članak 36.

Kodeksi ponašanja za internetsko oglašavanje

1. Komisija potiče i olakšava izradu kodeksa ponašanja na razini Unije za **pružatelje** internetskih platformi i druge relevantne pružatelje usluga, kao što su pružatelji posredničkih usluga internetskog oglašavanja, **drugi dionici uključeni u vrijednosni lanac programskog oglašavanja** ili organizacije koje zastupaju primatelje usluge i organizacije civilnog društva ili relevantna tijela, kako bi se transparentnost internetskog oglašavanja povećala tako da nadilazi zahtjeve iz članaka 24. i 30.
2. Komisija nastoji osigurati da su kodeksi ponašanja namijenjeni djelotvornom prijenosu informacija, uz puno poštovanje prava i interesa svih uključenih strana, te konkurentnom, transparentnom i pravednom okruženju u internetskom oglašavanju u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom, osobito o tržišnom natjecanju i zaštiti osobnih podataka. Komisija nastoji osigurati da se kodeksima ponašanja uredi barem sljedeće:
 - (a) prijenos informacija u posjedu posrednika u internetskom oglašavanju primateljima usluge s obzirom na zahtjeve iz članka 24. točaka (b) i (c);
 - (b) prijenos informacija u posjedu posrednika u internetskom oglašavanju repozitorijima u skladu s člankom 30.
3. Komisija potiče izradu kodeksa ponašanja u roku od jedne godine nakon datuma početka primjene ove Uredbe i početak njihove primjene najkasnije šest mjeseci nakon tog datuma.

Članak 37.
Krizni protokoli

1. Odbor može preporučiti Komisiji da, u skladu sa stavcima 2., 3. i 4., pokrene izradu protokola za postupanje u kriznim situacijama, koje su strogo ograničene na izvanredne okolnosti koje utječu na javnu sigurnost ili javno zdravlje.
2. Komisija potiče i olakšava sudjelovanje vrlo velikih internetskih platformi, **vrlo velikih internetskih tražilica** i, prema potrebi, drugih internetskih platformi **ili internetskih tražilica** [...], uz Komisiju, u izradi, testiranju i primjeni kriznih protokola koji uključuju jednu ili više sljedećih mjera:
 - (a) prikazivanje važnih informacija o kriznoj situaciji koje su dostavila tijela država članica ili su dobivene na razini Unije **ili su ih dostavila druga relevantna pouzdana tijela ovisno o kontekstu krize;**
 - (b) **osiguravanje da pružatelji posredničkih usluga imenuje posebnu kontaktnu točku odgovornu za upravljanje krizama; prema potrebi to može biti elektronička** kontaktna točka iz članka 10. [...] **ili, u slučaju pružatelja vrlo velikih internetskih platformi ili vrlo velikih internetskih tražilica, službenici za praćenje usklađenosti iz točke 32.;**
 - (c) prema potrebi, prilagođavanje sredstava namijenjenih usklađivanju s obvezama utvrđenima u člancima 14., 17., 19., 20. i 27. potrebama nastalima zbog krizne situacije.

3. Komisija, prema potrebi, u izradu, testiranje i nadzor primjene kriznih protokola [...] uključuje nadležna tijela država članica te **može uključiti i** tijela, urede i agencije Unije. Komisija može, ako je to nužno i primjereno, u izradu kriznih protokola uključiti i organizacije civilnog društva ili druge relevantne organizacije.
4. Komisija nastoji osigurati da se u kriznim protokolima jasno utvrdi sljedeće:
- (a) posebni parametri za određivanje toga što čini posebnu izvanrednu okolnost koja se nastoji riješiti kriznim protokolom i ciljevi koji se njime nastoje postići;
 - (b) uloga svakog sudionika i mjere koje trebaju uspostaviti kao pripremu te nakon aktivacije kriznog protokola;
 - (c) jasan postupak za određivanje toga kada treba aktivirati krizni protokol;
 - (d) jasan postupak za određivanje razdoblja tijekom kojeg se poduzimaju mjere koje treba poduzeti nakon aktivacije kriznog protokola, koji je strogo ograničen na ono što je nužno za rješavanje posebnih izvanrednih okolnosti o kojima je riječ;
 - (e) zaštitne mjere protiv svih nepovoljnih učinaka na ostvarivanje temeljnih prava sadržanih u Povelji, osobito slobode izražavanja i informiranja te prava na nediskriminaciju;
 - (f) postupak javnog izvješćivanja o svim poduzetim mjerama, njihovu trajanju i ishodima nakon prestanka krizne situacije.
5. Ako Komisija smatra da se kriznim protokolom djelotvorno ne rješava krizna situacija ili ne štiti ostvarivanje temeljnih prava iz stavka 4. točke (e), može od sudionika zatražiti da ga revidiraju, među ostalim i poduzimanjem dodatnih mjera.

Poglavlje IV.

Provedba, suradnja, sankcije i izvršenje

ODJELJAK 1.

NADLEŽNA TIJELA I NACIONALNI KOORDINATORI ZA DIGITALNE USLUGE

Članak 38.

Nadležna tijela i koordinatori za digitalne usluge

1. Države članice imenuju jedno nadležno tijelo ili više njih koji su odgovorni za [...] **nadzor** i izvršenje ove Uredbe („nadležna tijela”).
2. Države članice imenuju jedno od nadležnih tijela koordinatorom za digitalne usluge. Koordinator za digitalne usluge odgovoran je za sva pitanja povezana s [...] **nadzorom** i izvršenjem ove Uredbe u dotičnoj državi članici, osim ako je ta država članica određene posebne zadaće ili sektore dodijelila drugim nadležnim tijelima. Koordinator za digitalne usluge u svakom je slučaju odgovoran za osiguravanje koordinacije na nacionalnoj razini u vezi s tim pitanjima i za doprinos djelotvornom i dosljednom [...] **nadzoru** i izvršenju ove Uredbe u cijeloj Uniji.

U tu svrhu koordinatori za digitalne usluge surađuju međusobno, s drugim nacionalnim nadležnim tijelima, Odborom i Komisijom, ne dovodeći pritom u pitanje mogućnost država članica da osiguraju **mehanizme suradnje i** redovite razmjene **koordinatora za digitalne usluge** s drugim **nacionalnim** tijelima, kada je to relevantno za izvršavanje **njihovih** zadaća [...].

Ako država članica uz koordinatora za digitalne usluge imenuje **jedno** nadležno tijelo [...] **ili više njih** [...], ona osigurava da su zadaće tih tijela i koordinatora za digitalne usluge jasno utvrđene te da oni blisko i djelotvorno surađuju u izvršavanju svojih zadaća. Dotična država članica priopćuje Komisiji i Odboru imena i zadaće drugih nadležnih tijela.

3. Države članice imenuju koordinateure za digitalne usluge u roku od [...] **petnaest** mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe.

Države članice javno objavljuju te dostavljaju Komisiji i Odboru ime nadležnog tijela imenovanog koordinatorom za digitalne usluge i informacije o tome kako se s njime može kontaktirati.

4. **Odredbe** [...] primjenjive na koordinateure za digitalne usluge iz članaka 39., [...] **44.a** i 41. primjenjuju se i na sva druga nadležna tijela koja države članice imenuju na temelju stavka 1 **ovog članka**.

Članak 39.

Zahtjevi za koordinate za digitalne usluge

1. Države članice osiguravaju da njihovi koordinatori za digitalne usluge nepristrano, transparentno i pravodobno izvršavaju svoje zadaće na temelju ove Uredbe. Države članice osiguravaju da njihovi koordinatori za digitalne usluge raspolazu **svim potrebnim sredstvima za izvršavanje svojih zadaća, među ostalim dostatnim** [...] tehničkim, financijskim i ljudskim resursima za **prikladan nadzor svih pružatelja posredničkih usluga u svojoj nadležnosti. [...]** Svaka država članica osigurava da **njezin koordinator za digitalne usluge ima dostatnu autonomiju u upravljanju svojim proračunom u okviru općeg ograničenja proračuna, kako se ne bi utjecalo na neovisnost koordinatora za digitalne usluge.**
2. U izvršavanju svojih zadaća i ovlasti u skladu s ovom Uredbom koordinatori za digitalne usluge djeluju potpuno neovisno. Slobodni su od vanjskog utjecaja, bilo izravnog ili neizravnog, te ne traže niti primaju upute od bilo kojeg drugog javnog tijela ili bilo koje privatne strane.
3. Stavkom 2. **ovog članka** ne dovode se u pitanje zadaće koordinatora za digitalne usluge u okviru sustava za nadzor i izvršenje iz ove Uredbe ni suradnja s drugim nadležnim tijelima u skladu s člankom 38. stavkom 2. Stavkom 2. **ovog članka** ne sprečava se **izvršavanje sudskog preispitivanja te se njime ne dovode u pitanje razmjerni zahtjevi u pogledu odgovornosti u vezi s općim aktivnostima koordinatora za digitalne usluge, kao što su financijski rashodi ili izvješćivanje nacionalnim parlamentima. Izvršavanjem sudskog preispitivanja i razmjernim zahtjevima u pogledu odgovornosti ne ugrožava se ostvarivanje ciljeva ove Uredbe. [...]**

[Izmijenjeno i premješteno u članak 44.a]

┌[...]

Članak 41.

Ovlasti koordinatora za digitalne usluge

1. Ako je to potrebno za izvršavanje njihovih zadaća **na temelju ove Uredbe**, koordinatori za digitalne usluge imaju [...] barem sljedeće istražne ovlasti u pogledu postupanja pružatelja posredničkih usluga u [...] **nadležnosti** njihove države članice:
 - (a) ovlast da od tih pružatelja usluga, kao i od svih drugih osoba koje djeluju u svrhe povezane sa svojom trgovačkom, poslovnom, obrtničkom ili profesionalnom djelatnošću i za koje se može razumno pretpostaviti da su upoznate s informacijama o povredi ove Uredbe na koju se sumnja, uključujući organizacije koje provode revizije iz članka 28. i [...] članka **59.a stavka 2.**, zahtijevaju dostavu takvih informacija u razumnom roku;
 - (b) ovlast za provođenje inspekcija, **ili za upućivanje zahtjeva pravosudnom tijelu u svojoj državi članici da naloži** [...] inspekcije, svih prostora kojima se ti pružatelji usluga ili te osobe koriste u svrhe povezane sa svojom trgovačkom, poslovnom, obrtničkom ili profesionalnom djelatnošću ili za upućivanje zahtjeva drugim javim tijelima da to učine kako bi se ispitale, zaplijenile, uzele ili pribavile kopije informacija o povredi na koju se sumnja, bez obzira na medij na kojem su pohranjene;
 - (c) ovlast da od bilo kojeg člana osoblja ili predstavnika tih pružatelja usluga ili tih osoba zatraži iznošenje objašnjenja o svim informacijama povezanim s povredom na koju se sumnja te da zabilježe odgovore **uz njihov pristanak**.

2. Ako je to potrebno za izvršavanje njihovih zadaća **na temelju ove Uredbe**, koordinatori za digitalne usluge imaju [...] sljedeće izvršne ovlasti u odnosu na pružatelje posredničkih usluga u [...] **nadležnosti** njihove države članice:
- (a) ovlast za prihvaćanje obveza koje su ti pružatelji ponudili preuzeti u vezi s njihovom usklađenošću s ovom Uredbom te ovlast da te obveze učine obvezujućima;
 - (b) ovlast za nalažanje prestanka povreda i, prema potrebi, za uvođenje korektivnih mjera koje su razmjerne povredi i potrebne za njezino djelotvorno okončanje, **ili za upućivanje zahtjeva pravosudnom tijelu u svojoj državi članici da to učini**;
 - (c) ovlast za izricanje novčanih kazni, **ili za upućivanje zahtjeva pravosudnom tijelu u svojoj državi članici da to učini**, u skladu s člankom 42. zbog nepostupanja u skladu s ovom Uredbom, među ostalim zbog nepostupanja u skladu s **istražnim** nalogima izdanim na temelju stavka 1. **ovog članka**;
 - (d) ovlast za izricanje periodičnog penala, **ili za upućivanje zahtjeva pravosudnom tijelu u svojoj državi članici da to učini**, u skladu s člankom 42. kako bi se osiguralo okončanje povrede u skladu s nalogom izdanim na temelju točke (b) ovog **podstavka** ili zbog nepostupanja u skladu s **istražnim** nalogima izdanim na temelju stavka 1. **ovog članka**;
 - (e) ovlast za donošenje privremenih mjera radi izbjegavanja rizika od ozbiljne štete.

Kad je riječ o točkama (c) i (d) prvog podstavka, koordinatori za digitalne usluge imaju i izvršne ovlasti utvrđene tim točkama u odnosu na druge osobe iz stavka 1. zbog nepostupanja u skladu s nalogima koji su im izdani na temelju tog stavka. Oni izvršavaju navedene izvršne ovlasti nakon što su tim drugim osobama pravodobno dostavili sve relevantne informacije povezane s takvim nalogima, uključujući primjenjivi rok, novčane kazne ili periodična plaćanja koji se mogu izreći zbog neusklađenosti, kao i mogućnosti pravne zaštite.

3. Ako je to potrebno za izvršavanje njihovih zadaća **na temelju ove Uredbe**, a iscrpljene su sve druge ovlasti na temelju ovog članka za ostvarenje prestanka povrede, a povreda i dalje traje te nanosi ozbiljnu štetu koja se ne može izbjeći izvršavanjem drugih ovlasti dostupnih na temelju prava Unije ili nacionalnog prava, koordinatori za digitalne usluge imaju i ovlast za poduzimanje sljedećih mjera u odnosu na pružatelje posredničkih usluga u [...] **nadležnosti** njihove države članice:
- (a) zahtijevati od upravljačkog tijela **tih** pružatelja usluga da u razumnom roku ispita situaciju te donese i dostavi akcijski plan kojim se utvrđuju mjere potrebne za okončanje povrede te osigurati da pružatelj usluga poduzme te mjere i izvršiti o poduzetim mjerama;
 - (b) ako koordinator za digitalne usluge smatra da [...] pružatelj **posredničkih usluga** nije u dovoljnoj mjeri ispunio zahtjeve **iz točke (a)**, [...] da je povreda i dalje prisutna i da nanosi ozbiljnu štetu te podrazumijeva kazneno djelo koje uključuje prijetnju životu ili sigurnosti osobe, zahtijevati od nadležnoga pravosudnog tijela [...] **svoje** države članice da naloži privremeno ograničenje pristupa primateljima usluge na koje se povreda odnosi ili, isključivo ako to nije tehnički izvedivo, pristupa internetskom sučelju pružatelja posredničkih usluga na kojem je došlo do povrede.

Osim ako djeluje na zahtjev Komisije iz članka 65., koordinator za digitalne usluge prije podnošenja zahtjeva iz točke (b) prvog podstavka poziva zainteresirane strane da dostave pisana očitovanja u roku koji nije kraći od dva tjedna i pritom navodi opis mjera koje namjerava zatražiti i određuje predviđenog adresata ili više njih. Pružatelj **posredničkih usluga**, predviđen adresat ili više njih i bilo koja treća strana koja dokaže da ima legitiman interes ima pravo sudjelovati u postupku pred nadležnim pravosudnim tijelom. Svaka naložena mjera razmjerna je prirodi, težini, ponavljanju i trajanju povrede, a pritom se dotičnim primateljima usluge ne ograničava neopravdano pristup zakonitim informacijama.

Ograničenje **pristupa** primjenjuje se na razdoblje od četiri tjedna, uz mogućnost da nadležno pravosudno tijelo u svojem nalogu omogući koordinatoru za digitalne usluge produljenje tog razdoblja za daljnja razdoblja istog trajanja, do najvećeg broja produljenja koje odredi to pravosudno tijelo. Uzimajući u obzir prava i interese svih strana na koje utječe [...] **to** ograničenje i sve relevantne okolnosti, uključujući sve informacije koje mu eventualno dostave pružatelj **posredničkih usluga**, adresat ili adresati te druge treće strane koje su dokazale da imaju legitiman interes, koordinatorski za digitalne usluge produljuje to razdoblje isključivo ako smatra da su ispunjena oba sljedeća uvjeta:

- (a) pružatelj **posredničkih usluga** nije poduzeo mjere potrebne za okončanje povrede;
- (b) privremenim ograničenjem primateljima usluge ne ograničava se neopravdano pristup zakonitim informacijama, uzimajući u obzir broj primatelja na koje utječe povreda i postojanje prikladnih i lako dostupnih alternativnih rješenja.

Ako koordinatorski za digitalne usluge smatra da su [...] uvjeti **iz točaka (a) i (b) trećeg podstavka** ispunjeni, ali ne može dodatno produljiti rok na temelju trećeg podstavka, podnosi novi zahtjev nadležnom pravosudnom tijelu, kako je navedeno u točki (b) prvog podstavka.

- 4. Ovlaštima iz stavaka 1., 2. i 3. ne dovodi se u pitanje odjeljak 3.
- 5. Mjere koje poduzimaju koordinatori za digitalne usluge u izvršavanju svojih ovlasti iz stavaka 1., 2. i 3. učinkovite su, odvratajuće i proporcionalne, posebice uzimajući u obzir prirodu, težinu, ponavljanje i trajanje povrede ili povrede na koju se sumnja, a na koje se te mjere odnose te, prema potrebi, gospodarsku, tehničku i operativnu sposobnost dotičnog pružatelja posredničkih usluga.

6. Države članice **utvrđuju posebne uvjete i postupke za izvršavanje ovlasti na temelju stavaka 1., 2. i 3. i** osiguravaju da izvršavanje **tih** [...] ovlasti [...] podliježe odgovarajućim zaštitnim mjerama utvrđenima u primjenjivom nacionalnom pravu [...] **usklađenom** s Poveljom i općim načelima prava Unije. Te se mjere osobito poduzimaju isključivo u skladu s pravom na poštovanje privatnog života i pravom na obranu, uključujući pravo na saslušanje i uvid u spis te podložno pravu na djelotvoran pravni lijek svih uključenih strana.

Članak 42.

Sankcije

1. Države članice utvrđuju pravila o sankcijama primjenjiva na povrede ove Uredbe od strane pružatelja posredničkih usluga u njihovoj [...] **nadležnosti** i poduzimaju sve mjere potrebne kako bi se osigurala njihova provedba u skladu s člankom 41.
2. Sankcije su učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice obavješćuju Komisiju o tim pravilima i mjerama te je bez odgode obavješćuju o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.
3. [...] [...] **Države članice osiguravaju da je najviši iznos novčanih kazni koje se mogu izreći** zbog nepostupanja u skladu s **nekom od** obveza [...] iz ove Uredbe [...] 6 % godišnjeg [...] prihoda dotičnog pružatelja posredničkih usluga **u prethodnoj financijskoj godini**. [...] **Države članice osiguravaju da je najviši iznos novčanih kazni koje se mogu izreći** za dostavljanje netočnih, nepotpunih ili obmanjujućih informacija, izostanak odgovora ili ispravka netočnih, nepotpunih ili obmanjujućih informacija te **izostanak** pristanka na [...] inspekciju [...] 1 % godišnjeg dohotka ili prihoda dotičnog pružatelja **ili osobe u prethodnoj financijskoj godini**.
4. Države članice osiguravaju da najviši iznos periodičnog penala, računajući od datuma navedenog u dotičnoj odluci, [...] **iznosi** [...] 5 % prosječnog dnevnog prihoda **ili dohotka** pružatelja posredničkih usluga u prethodnoj financijskoj godini po danu.

Članak 43.

Pravo na podnošenje pritužbe

[...] Primatelj usluge **i njihove predstavničke organizacije kako su navedene u članku 68.** imaju pravo koordinatoru za digitalne usluge u državi članici u kojoj se primatelj [...] **nalazi** ili [...] ima poslovni nastan podnijeti pritužbu protiv pružatelja posredničkih usluga na osnovi navodne povrede ove Uredbe. Koordinator za digitalne usluge procjenjuje pritužbu i prema potrebi je proslijeđuje koordinatoru za digitalne usluge u državi poslovnog nastana **te joj prilaže mišljenje, ako se to smatra primjerenim.** Ako je za pritužbu odgovorno drugo nadležno tijelo u njegovoj državi članici, koordinator za digitalne usluge koji primi pritužbu proslijeđuje je tom tijelu.

Članak 44.

Izvješća o aktivnostima

1. Koordinator za digitalne usluge sastavlja godišnje izvješće o **svojim** [...] aktivnostima na temelju ove Uredbe, **uključujući broj pritužbi zaprimljenih na temelju članka 43. i pregled daljnjih djelovanja u vezi s njima. Ta izvješća prema potrebi uključuju informacije koje su dostavila nacionalna nadležna tijela. Koordinator za digitalne usluge** [...] javno objavljuje godišnja izvješća, **ne dovodeći u pitanje primjenjiva pravila o povjerljivosti informacija,** te ih dostavljaju Komisiji i Odboru.
2. Godišnje izvješće **ujedno** sadržava [...] i sljedeće informacije:
 - (a) broj i predmet naloga za djelovanje protiv nezakonitog sadržaja i za pružanje informacija koje su, u skladu s člancima 8. i 9., izdala nacionalna pravosudna ili upravna tijela države članice dotičnog koordinatora za digitalne usluge;
 - (b) učinke tih naloga, kako su priopćeni koordinatoru za digitalne usluge na temelju članka 8. i 9.

3. Ako je država članica imenovala nekoliko nadležnih tijela na temelju članka 38., ona osigurava da koordinator za digitalne usluge izradi jedinstveno izvješće o aktivnostima svih nadležnih tijela te da koordinator za digitalne usluge od drugih dotičnih nadležnih tijela primi sve relevantne informacije i potporu koje su potrebne u tu svrhu.

ODJELJAK 1.A

NADLEŽNOSTI, KOORDINIRANE ISTRAGE I MEHANIZMI DOSLJEDNOSTI

Članak 44.a

Nadležnost [ranije članak 40.]

1. Država članica u kojoj se nalazi glavni poslovni nastan pružatelja posredničkih usluga ima [...] **isključive ovlasti za nadzor i izvršenje obveza utvrđenih ovom Uredbom i primjenjivih na posredničke usluge od strane koordinatora za digitalne usluge, osim za nadzor i izvršenje u slučajevima predviđenima u stavcima 1.a, 1.b i 1.c.**
- 1.a **Komisija ima isključive ovlasti za nadzor i izvršenje obveza primjenjivih na vrlo velike internetske platforme ili vrlo velike internetske tražilice iz poglavlja III. odjeljka 4. ove Uredbe.**
- 1.b **Komisija ima ovlasti za nadzor i izvršenje obveza utvrđenih ovom Uredbom i primjenjivih na vrlo velike internetske platforme ili vrlo velike internetske tražilice, osim onih iz poglavlja III. odjeljka 4.**

1.c Ako Komisija nije pokrenula postupak u vezi s navodnom povredom iste obveze, države članice poslovnog nastana u kojima pružatelj vrlo velike internetske platforme ili vrlo velike internetske tražilice ima poslovni nastan imaju ovlasti za nadzor i izvršenje obveza utvrđenih ovom Uredbom i primjenjivih na vrlo velike internetske platforme ili vrlo velike internetske tražilice, osim onih iz poglavlja III. odjeljka 4.

Države članice i Komisija u bliskoj suradnji nadziru i izvršavaju obveze utvrđene u ovoj Uredbi.

2. **U skladu sa stavcima 1. i 1.c ovog članka** [...] smatra se da je pružatelj posredničkih usluga koji nema poslovni nastan u Uniji, ali nudi usluge u Uniji, u [...] **nadležnosti** države članice u kojoj njegov pravni zastupnik ima boravište ili poslovni nastan.

3. Ako pružatelj posredničkih usluga ne imenuje pravnog zastupnika u skladu s člankom 11., sve države članice [...] **i, prema potrebi, Komisija imaju ovlasti na temelju ovog članka.**
- [...] **Ako koordinator za digitalne usluge odluči izvršavati nadležnost na temelju ovog stavka, o tome obavješćuje sve druge koordinate za digitalne usluge i Komisiju te osigurava poštovanje primjenjivih zaštitnih mjera predviđenih Poveljom, posebice kako bi se izbjeglo da se isto postupanje sankcionira više puta zbog kršenja obveza utvrđenih ovom Uredbom. Po primitku obavijesti na temelju ovog stavka nadležna tijela drugih država članica ne pokreću postupak koji se odnosi na isto postupanje kao ono navedeno u obavijesti.**

Članak 44.b
Uzajamna pomoć

1. Koordinatori za digitalne usluge i Komisija blisko surađuju i uzajamno si pomažu kako bi se ova Uredba primjenjivala dosljedno i učinkovito. Uzajamna pomoć osobito uključuje razmjenu informacija u skladu s ovim člankom i dužnost koordinatora za digitalne usluge u državi poslovnog nastana da obavijesti sve koordinate za digitalne usluge u državi pružanja usluga, Odbor i Komisiju o pokretanju istrage i namjeri donošenja konačne odluke, među ostalim njezine procjene, u pogledu određenog pružatelja posredničkih usluga.
2. Za potrebe istrage, koordinator za digitalne usluge u državi poslovnog nastana može od drugih koordinatora za digitalne usluge zatražiti da dostave određene informacije koje posjeduju u vezi s određenim pružateljem posredničkih usluga ili da izvršavaju svoje istražne ovlasti iz članka 41. stavka 1. u pogledu određenih informacija koje se nalaze u njihovoj državi članici. Koordinator za digitalne usluge koji primi taj zahtjev može, prema potrebi, uključiti druga nadležna nacionalna tijela. Koordinator za digitalne usluge koji primi takav zahtjev odgovara na njega bez nepotrebne odgode i najkasnije dva mjeseca nakon njegova primitka.
4. Koordinator za digitalne usluge koji primi zahtjev na temelju stavka 2. postupuje u skladu s tim zahtjevom, osim ako:
 - (a) opseg predmeta zahtjeva nije dovoljno određen, opravdan ili razmjeran s obzirom na istražne svrhe; ili
 - (b) ni koordinator za digitalne usluge kojemu je upućen zahtjev ni drugo nacionalno nadležno tijelo u toj državi članici ne posjeduju tražene informacije niti su nadležni za to da ih zatraže; ili
 - (c) postupanjem u skladu sa zahtjevom prekršilo bi se pravo Unije ili nacionalno pravo kojem podliježe nadležno tijelo koje primi zahtjev.

U slučaju odbijanja zahtjeva koordinator za digitalne usluge koji primi zahtjev dostavlja utemeljeno obrazloženje koordinatoru za digitalne usluge koji je podnio zahtjev.

Članak 45.

Prekogranična suradnja koordinatora za digitalne usluge

[...]1. Ako koordinator za digitalne usluge **u državi pružanja usluga** ima razloga sumnjati da je pružatelj posredničke usluge [...] [...] prekršio ovu Uredbu, **čime je negativno utjecao na kolektivne interese primatelje usluge ili je to imalo negativan društveni učinak u njegovoj državi članici**, on **može** od koordinatora za digitalne usluge u državi poslovnog nastana [...] zatražiti da procijeni to pitanje i poduzme potrebne istražne i izvršne mjere radi osiguravanja usklađenosti s ovom Uredbom, **osim ako Komisija nije pokrenila istragu o istoj navodnoj povredi**.

1.a Na zahtjev najmanje triju koordinatora za digitalne usluge u državi pružanja usluga na temelju članka 48. stavka 3. u kojem se navodi osnovana sumnja da se povredom od strane određenog pružatelja posredničkih usluga utječe na primatelje usluge u njihovoj državi članici, Odbor [...] može preporučiti koordinatoru za digitalne usluge u državi poslovnog nastana da procijeni to pitanje i poduzme potrebne istražne i izvršne mjere radi osiguravanja usklađenosti s ovom Uredbom, osim ako Komisija nije pokrenila istragu o istoj navodnoj povredi.

2. Zahtjev ili preporuka na temelju stavka 1. **ili 1.a propisno se obrazlažu i u njima se** navodi barem sljedeće:

- (a) **elektronička** kontaktna točka dotičnog pružatelja posredničkih usluga kako je predviđeno u članku 10.;

(b) opis relevantnih činjenica, dotične odredbe ove Uredbe i razlozi zašto koordinator za digitalne usluge koji je uputio zahtjev ili Odbor sumnjaju da je pružatelj prekršio ovu Uredbu, **uključujući opis negativnih učinaka navodne povrede u skladu sa stavkom 1.**

(c) sve druge informacije koje koordinator za digitalne usluge koji je uputio zahtjev ili Odbor smatraju relevantnima, uključujući, prema potrebi, informacije prikupljene na vlastitu inicijativu ili prijedloge za određene istražne ili izvršne mjere koje treba poduzeti, uključujući privremene mjere.

3. Koordinator za digitalne usluge u državi poslovnog nastana u najvećoj mogućoj mjeri uzima u obzir zahtjev ili preporuku na temelju stavka 1. **ovog članka**. Ako smatra da nema dovoljno informacija za djelovanje na temelju zahtjeva ili preporuke i ima razloga smatrati da bi koordinator za digitalne usluge koji je uputio zahtjev ili Odbor mogli pružiti dodatne informacije, on može zahtijevati takve informacije **u skladu s člankom 44.b ili može pokrenuti zajedničku istragu na temelju članka 46. stavka 1. koja uključuje barem koordinatora za digitalne usluge koji je podnio zahtjev.** Rok utvrđen u stavku 4. **ovog članka** suspendira se do dostave navedenih dodatnih informacija **ili do odbijanja poziva za sudjelovanje u zajedničkoj istrazi.**

4. Koordinator za digitalne usluge u državi poslovnog nastana bez nepotrebne odgode, a u svakom slučaju najkasnije [...] **dva mjeseca** [...] nakon primitka zahtjeva ili preporuke **na temelju stavaka 1. i 1.a**, koordinatoru za digitalne usluge koji je uputio zahtjev [...] i Odboru [...] dostavlja procjenu povrede na koju se sumnja [...] i objašnjenje svih istražnih ili izvršnih mjera koje su poduzete ili predviđene u vezi s time radi osiguravanja usklađenosti s ovom Uredbom.

[ranije članak 45. stavak 5.]

Članak 45.a

Upućivanje Komisiji

- 1. [...] Ako izostane odgovor u roku utvrđenom u članku 45. stavku 4., ili u slučaju neslaganja s procjenom ili mjerama koje su poduzete ili predviđene u vezi s time, ili u slučajevima iz članka 46. stavka 3., Odbor može uputiti predmet Komisiji** i pritom joj dostavlja sve relevantne informacije. Te informacije uključuju barem zahtjev ili preporuku upućene koordinatoru za digitalne usluge u državi poslovnog nastana, procjenu **tog** koordinatora za digitalne usluge, razloge **na kojima se temelji neslaganje i** sve dodatne informacije [...] **kojima se podupire upućivanje**.
- [...] **2.** Komisija to pitanje procjenjuje u roku od [...] **dva** mjeseca od njegova upućivanja na temelju stavka [...] **1.**, nakon savjetovanja s koordinатором za digitalne usluge u državi poslovnog nastana[...].

[...]3. Ako na temelju stavka [...] 2. Komisija [...] **smatra** da istražne ili izvršne mjere poduzete ili predviđene na temelju [...] **članka 45. stavka 4.** nisu u skladu s ovom Uredbom **ili nisu dovoljne za osiguravanje njezina djelotvornog izvršenja, svoje ozbiljne sumnje priopćuje koordinatoru za digitalne usluge u državi poslovnog nastana i Odboru te** zahtijeva od koordinatora za digitalne usluge u državi poslovnog nastana da [...] **preispita** to pitanje.

Koordinator za digitalne usluge u državi poslovnog nastana [...] poduzima potrebne istražne ili izvršne mjere kako bi osigurao usklađenost s ovom Uredbom, **uzimajući pritom u obzir u najvećoj mogućoj mjeri Komisijine ozbiljne sumnje i zahtjev za preispitivanje te** je [...] obavješćuje o navedenim poduzetim mjerama u roku od dva mjeseca od tog zahtjeva.

Članak 46.
Zajedničke istrage [...]

1. Koordinator za digitalne usluge u državi poslovnog nastana može pokrenuti i voditi zajedničke istrage:

- (a) na vlastitu inicijativu, kako bi istražio navodnu povredu ove Uredbe od strane određenog pružatelja posredničkih usluga u nekoliko država članica, uz sudjelovanje dotičnih koordinatora za digitalne usluge; ili**
- (b) na preporuku Odbora, djelujući na zahtjev najmanje triju koordinatora za digitalne usluge na temelju članka 48. stavka 3. u kojem se navodi osnovana sumnja da se povredom od strane određenog pružatelja posredničkih usluga utječe na primatelje usluge u njihovim državama članicama, uz sudjelovanje dotičnih koordinatora za digitalne usluge.**

2. Svaki koordinator za digitalne usluge koji dokaže da ima legitiman interes za sudjelovanje u zajedničkoj istrazi na temelju stavka 1. može zatražiti da to učini. Rok za zaključenje zajedničke istrage nije dulji od tri mjeseca, osim ako se sudionici dogovore drukčije.

Koordinator za digitalne usluge u državi poslovnog nastana svoje preliminarno stajalište priopćuje svim koordinatorima za digitalne usluge, Komisiji i Odboru najkasnije mjesec dana nakon dogovorenog roka. U preliminarnom stajalištu u obzir se uzimaju stajališta svih drugih koordinatora za digitalne usluge koji sudjeluju u zajedničkoj istrazi. U tom preliminarnom stajalištu prema potrebi utvrđuju se i izvršne mjere koje se trebaju donijeti.

3. Odbor može na temelju članka 45.a uputiti predmet Komisiji ako:

- (a) preliminarno stajalište nije doneseno u roku utvrđenom u stavku 2.;**
- (b) postoji znatno neslaganje s preliminarnim stajalištem koordinatora za digitalne usluge u državi poslovnog nastana; ili**
- (c) koordinator za digitalne usluge u državi poslovnog nastana ne pokreće zajedničku istragu na osnovi preporuke Odbora na temelju stavka 1. točke (b).**

4. U provođenju zajedničke istrage sudionici surađuju blisko i u dobroj vjeri, uzimajući u obzir, prema potrebi, navode koordinatora za digitalne usluge u državi poslovnog nastana i preporuku Odbora. Ne dovodeći u pitanje ovlasti koordinatora za digitalne usluge u državi poslovnog nastana te nakon savjetovanja s njim, koordinatori za digitalne usluge u državi pružanja usluga koji sudjeluju u zajedničkoj istrazi imaju pravo izvršavati svoje istražne ovlasti iz članka 41. stavka 1. u odnosu na pružatelje posredničkih usluga na koje se odnosi navodna povreda u pogledu informacija i prostora koji se nalaze na njihovu državnom području.

[...]

ODJELJAK 2.

EUROPSKI ODBOR ZA DIGITALNE USLUGE

Članak 47.

Europski odbor za digitalne usluge

1. Osniva se neovisna savjetodavna skupina koordinatora za digitalne usluge za pitanje nadzora pružatelja posredničkih usluga pod nazivom „Europski odbor za digitalne usluge” („Odbor”).
2. Odbor savjetuje koordinateure za digitalne usluge i Komisiju u skladu s ovom Uredbom radi postizanja sljedećih ciljeva:
 - (a) doprinosa dosljednoj primjeni ove Uredbe i djelotvornoj suradnji koordinatora za digitalne usluge i Komisije u pogledu pitanja obuhvaćenih ovom Uredbom;
 - (b) koordinacije smjernica i analiza Komisije i koordinatora za digitalne usluge te drugih nadležnih tijela koje su povezane s novonastalim izazovnim pojavama na unutarnjem tržištu u pogledu pitanja obuhvaćenih ovom Uredbom te doprinosa tim smjernicama i analizama;
 - (c) pomaganja koordinatorima za digitalne usluge i Komisiji u nadzoru vrlo velikih internetskih platformi.

Članak 48.
Struktura Odbora

1. Odbor se sastoji od koordinatora za digitalne usluge, koje zastupaju visoki službenici. Ako je tako predviđeno nacionalnim pravom, uz koordinate za digitalne usluge u Odboru sudjeluju i druga nadležna tijela kojima su povjerene posebne operativne odgovornosti za primjenu i izvršenje ove Uredbe. Na sastanke se mogu pozivati druga nacionalna tijela ako se raspravlja o pitanjima koja su relevantna za njih.
2. Svaka država članica ima jedan glas. Komisija nema pravo glasa.

Odbor donosi svoje akte običnom većinom.
3. Odborom predsjedava Komisija. Komisija saziva sastanke i priprema dnevni red u skladu sa zadaćama Odbora na temelju ove Uredbe i u skladu s njegovim poslovnikom. **Ako se od Odbora zatraži da donese preporuku na temelju ove Uredbe, ta se informacija odmah stavlja na raspolaganje drugim koordinatorima za digitalne usluge putem sustava za razmjenu informacija utvrđenog u članku 67.**
4. Komisija pruža administrativnu i analitičku potporu aktivnostima Odbora na temelju ove Uredbe.
5. Odbor na sastanke može pozivati stručnjake i promatrače te, prema potrebi, može surađivati s drugim tijelima, uredima, agencijama i savjetodavnim skupinama Unije, kao i s vanjskim stručnjacima. Odbor javno objavljuje rezultate te suradnje.
6. Odbor donosi poslovnik slijedom suglasnosti Komisije.

Članak 49.
Zadaće Odbora

1. Ako je to potrebno za postizanje ciljeva utvrđenih u članku 47. stavku 2., Odbor posebice:
 - (a) podupire koordinaciju zajedničkih istraga;
 - (b) podupire nadležna tijela u analizi izvješća i rezultata revizija vrlo velikih internetskih platformi **ili vrlo velikih internetskih tražilica** koji se šalju na temelju ove Uredbe;
 - (c) daje mišljenja, preporuke ili savjete koordinatorima za digitalne usluge u skladu s ovom Uredbom;
 - (d) savjetuje Komisiju o poduzimanju mjera iz članka 51. i [...] donosi mišljenja [...] o vrlo velikim internetskim platformama **ili vrlo velikim internetskim tražilicama** u skladu s ovom Uredbom;
 - (e) podupire i promiče razvoj i provedbu europskih standarda, smjernica, zaključaka izvješća, predložaka i kodeksa ponašanja predviđenih ovom Uredbom, kao i utvrđivanje novonastalih problematičnih pojava u pogledu pitanjima obuhvaćenih ovom Uredbom.
2. Koordinator za digitalne usluge i [...], **prema potrebi**, [...] druga nadležna tijela koja ne postupaju u skladu s mišljenjima, zahtjevima ili preporukama koje Odbor donese i uputi im iznose razloge za taj odabir pri izvješćivanju na temelju ove Uredbe ili, prema potrebi, pri donošenju relevantnih odluka.

ODJELJAK 3.

NADZOR, ISTRAGA, IZVRŠENJE I PRAĆENJE U VEZI S VRLO VELIKIM INTERNETSKIM PLATFORMAMA ILI VRLO VELIKIM INTERNETSKIH TRAŽILICAMA

Članak 49.a

Razvoj stručnog znanja i sposobnosti

Komisija u suradnji s koordinatorima za digitalne usluge i Odborom razvija stručno znanje i sposobnosti Unije te koordinira procjenu sustavnih i novonastalih izazovnih pojava diljem Unije u vezi s vrlo velikim internetskim platformama ili vrlo velikim internetskim tražilicama u pogledu pitanja obuhvaćenih ovom Uredbom. Komisija na temelju ove Uredbe može zatražiti od koordinatora za digitalne usluge da podupru svoju procjenu sustavnih i novonastalih izazovnih pojava diljem Unije. Države članice putem svojih koordinatora za digitalne usluge i, prema potrebi, drugih nadležnih tijela, olakšavaju suradnju s Komisijom, među ostalim stavljanjem na raspolaganje svojeg stručnog znanja i sposobnosti.

Članak 50. [...]

Izvršenje obveza vrlo velikih internetskih platformi i vrlo velikih internetskih tražilica

1. **Komisija za potrebe istrage usklađenosti pružatelja vrlo velikih internetskih platformi i vrlo velikih internetskih tražilica s obvezama utvrđenima u ovoj Uredbi može izvršavati istražne ovlasti utvrđene u ovom odjeljku čak i prije pokretanja postupka na temelju članka 51. stavka 2. Te ovlasti može izvršavati na vlastitu inicijativu ili slijedom zahtjeva na temelju stavka 2. [...] ovog članka.**
2. **Ako koordinator za digitalne usluge ima razloga sumnjati da je pružatelj vrlo velike internetske platforme ili vrlo velike internetske tražilice prekršio odredbe poglavlja III. odjeljka 4. ili sustavno kršio bilo koju odredbu ove Uredbe, čime je ozbiljno utjecao na primatelje u [...] njegovoj državi članici, može, putem sustava za razmjenu informacija utvrđenog u članku 67., Komisiji podnijeti propisno obrazložen zahtjev za procjenu tog pitanja.**
3. **Zahtjev na temelju stavka 2. propisno se obrazlaže i u njemu se navodi barem sljedeće:**
 - (a) **elektronička kontaktna točka dotičnog pružatelja posredničkih usluga kako je predviđeno u članku 10.;**
 - (b) **opis relevantnih činjenica, dotične odredbe ove Uredbe i razlozi zašto koordinator za digitalne usluge koji je uputio zahtjev sumnja da je pružatelj prekršio ovu Uredbu, uključujući [...] opis činjenica koje ukazuju na sustavnu prirodu povrede;**
 - (c) **sve ostale informacije koje koordinator za digitalne usluge koji je uputio zahtjev smatra relevantnima, uključujući, prema potrebi, informacije prikupljene na vlastitu inicijativu.**

[...]

[...]

Članak 51. [...]

Komisijino pokretanje postupka i suradnja u istrazi

1. Komisija [...] može pokrenuti postupak s ciljem mogućeg donošenja odluka na temelju članaka 58. i 59. u pogledu relevantnog postupanja **pružatelja** vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice** za kojeg [...] **Komisija sumnja da je prekršio neku od odredaba utvrđenih u ovoj Uredbi.**

[...]

2. Ako Komisija odluči pokrenuti postupak na temelju stavka 1., o tome **putem sustava za razmjenu informacija** obavješćuje sve koordinate za digitalne usluge [...] **te** Odbor [...], **kao i dotičnog pružatelja** vrlo velike internetske platforme **ili velike internetske tražilice.**

Nakon što su obaviješteni o pokretanju postupka, koordinatori za digitalne usluge bez nepotrebne odgode Komisiji dostavljaju informacije koje imaju u vezi s povredom o kojoj je riječ.

Komisijinim pokretanjem postupka na temelju stavka 1. koordinator za digitalne usluge ili, prema potrebi, bilo koje nadležno tijelo liše se njihove nadležnosti za nadzor i izvršavanje obveza utvrđenih u ovoj Uredbi na temelju članka 44.a stavka 1.c.

3. U izvršavanju svojih istražnih ovlasti Komisija može zatražiti pojedinačnu ili zajedničku potporu koordinatora za digitalne usluge na koje se odnosi navodna povreda, među ostalim koordinatora za digitalne usluge u državi poslovnog nastana, koji pravodobno i lojalno surađuju s Komisijom i u skladu s time ovlašteni su izvršavati svoje istražne ovlasti iz članka 41. stavka 1. u pogledu vrlo velike internetske platforme ili vrlo velike internetske tražilice o kojima je riječ, u pogledu informacija i prostora koji se nalaze u njihovoj državi članici i u skladu sa zahtjevom Komisije.
4. Komisija koordinatoru za digitalne usluge u državi poslovnog nastana i Odboru pruža sve relevantne informacije o izvršavanju ovlasti iz članaka od 52. do 57. te dostavlja svoje preliminarne nalaze na temelju članka 63. stavka 1. Odbor priopćuje svoja stajališta o preliminarnim nalazima Komisije u razumnom roku utvrđenom na temelju članka 63. stavka 2. Komisija u svojoj konačnoj odluci u najvećoj mogućoj mjeri uzima u obzir stajališta Odbora.

[...]

Članak 52.
Zahtjevi za informacije

1. Kako bi izvršila zadaće koje su joj dodijeljene na temelju ovog odjeljka, Komisija može, jednostavnim zahtjevom ili odlukom, od dotičnog **pružatelja** vrlo velike internetske platforme [...] **ili vrlo velike internetske tražilice**, kao i od svih drugih **fizičkih ili pravnih** osoba [...] koje djeluju u svrhe povezane sa svojom trgovačkom, poslovnom, obrtničkom ili profesionalnom djelatnošću i za koje se može razumno [...] pretpostaviti da su upoznate s informacijama o povredi na koju se sumnja ili povredi, ovisno o slučaju, uključujući organizacije koje provode revizije iz članka 28. i [članka 50. [...] stavka **2.**], zatražiti da takve informacije dostave u razumnom roku.
2. Pri slanju jednostavnog zahtjeva za informacije dotičnom **pružatelju** vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice** ili drugoj osobi iz **stavka 1. [...] ovog članka** [...] Komisija navodi pravnu osnovu i svrhu zahtjeva, precizira tražene informacije i određuje rok u kojem se trebaju dostaviti, kao i [...] **novčane kazne** predviđene u članku 59. za dostavljanje netočnih ili obmanjujućih informacija.
3. Kada odlukom zatraži od dotičnog **pružatelja** vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice** ili druge osobe iz **stavka 1. [...] ovog članka** [...] da dostave informacije, Komisija navodi pravnu osnovu i svrhu zahtjeva, precizira tražene informacije i određuje rok u kojem se dotične informacije trebaju dostaviti. Navodi i [...] **novčane kazne** predviđene u članku 59. te navodi ili izriče periodične penale predviđene u članku 60. Nadalje upućuje na pravo na preispitivanje te odluke pred Sudom Europske unije.

4. Vlasnici dotične vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice** ili druga osoba iz [...] **stavka** 1. [...] ili njihovi zastupnici i, u slučaju pravnih osoba, trgovačka društva, ili ako nemaju pravnu osobnost, osobe koje su ih na temelju zakona ili njihova statuta ovlaštene zastupati, dostavljaju zatražene informacije u ime dotičnog **pružatelja** vrlo velike internetske platforme ili **vrlo velike internetske tražilice** ili druge osobe iz [...] **stavka** 1.[...]
Propisno ovlašteni odvjetnici mogu dostavljati informacije u ime svojih klijenata. Potonji snose punu odgovornost ako su dostavljene informacije nepotpune, netočne ili obmanjujuće.
5. Na zahtjev Komisije, koordinatori za digitalne usluge i druga nadležna tijela Komisiji dostavljaju sve informacije potrebne za izvršavanje zadaća koje su joj dodijeljene na temelju ovog odjeljka.

5.a Komisija presliku jednostavnog zahtjeva za informacije ili presliku odluke kojom se zahtijevaju informacije bez odgode prosljeđuje koordinatorima za digitalne usluge.

Članak 53.

Ovlast za provođenje ispitivanja i uzimanje izjava

- 1.** Kako bi izvršila zadaće koje su joj dodijeljene na temelju ovog odjeljka, Komisija može ispitati bilo koju fizičku ili pravnu osobu koja pristane na ispitivanje u svrhu prikupljanja informacija koje se odnose na predmet istrage, u vezi s povredom na koju se sumnja ili povredom, ovisno o slučaju. **Komisija ima pravo takvo ispitivanje zabilježiti bilo kojim primjerenim tehničkim sredstvom.**
- 2.** **Ako se ispitivanje na temelju stavka 1. provodi u prostorima poduzeća, Komisija obavješćuje koordinatora za digitalne usluge države članice na čijem se državnom području održava ispitivanje. Ako tako zatraži dotični koordinator za digitalne usluge, njegovi službenici mogu pružiti pomoć službenicima i drugim osobama u njihovoj pratnji koje je Komisija ovlastila za provođenje ispitivanja.**

Članak 54.

Ovlast za provođenje [...] inspekcija

1. Kako bi izvršila zadaće koje su joj dodijeljene na temelju ovog odjeljka, Komisija može provoditi **sve potrebne** [...] inspekcije u prostorima dotičnog **pružatelja** vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice** ili druge osobe iz članka 52. stavka 1.

1.a Službenici i druge osobe u njihovoj pratnji koje je Komisija ovlastila za provođenje inspekcije imaju pravo:

- (a) ući u sve prostore, zemljišta i prijevozna sredstva poduzeća i udruženja poduzeća;**
- (b) izvršiti uvid u poslovne knjige i drugu poslovnu dokumentaciju, bez obzira na medij na kojem su pohranjene;**
- (c) uzeti ili zahtijevati, u bilo kojem obliku, preslike ili izvatke iz navedenih poslovnih knjiga ili poslovne dokumentacije;**
- (d) zahtijevati od poduzeća ili udruženja poduzeća da osiguraju pristup svojoj organizaciji, funkcioniranju, IT sustavu, algoritmima, postupanju s podacima i poslovnim praksama te da pruže objašnjenja u vezi s njima, kao i zabilježiti ili dokumentirati dana objašnjenja;**
- (e) zapečatiti svaki poslovni prostor, poslovne knjige ili poslovnu dokumentaciju za vrijeme trajanja inspekcije i u opsegu koji je potreban za njezino provođenje;**
- (f) zatražiti od bilo kojeg predstavnika ili člana osoblja poduzeća ili udruženja poduzeća objašnjenja u vezi s činjenicama ili dokumentacijom koje se odnose na predmet i svrhu inspekcije te zabilježiti odgovore;**
- (g) uputiti pitanja bilo kojem predstavniku ili članu osoblja u vezi s predmetom i svrhom inspekcije te zabilježiti odgovore.**

2. [...] **Inspekcije se mogu provoditi i uz pomoć revizora ili stručnjaka koje imenuje Komisija na temelju članka 57. stavka 2., kao i s koordinatorom za digitalne usluge ili nadležnim nacionalnim tijelima države članice na čijem se državnom području treba provesti inspekcija.**

2.a Službenici i druge osobe u njihovoj pratnji koje je Komisija ovlastila za provođenje inspekcije izvršavaju svoje ovlasti uz predočanje pisanog ovlaštenja u kojem se navodi predmet i svrha inspekcije te sankcije predviđene u člancima 59. i 60. ako su predočene tražene poslovne knjige ili druga poslovna dokumentacija nepotpune ili ako su odgovori na pitanja upućena na temelju stavka 2. ovog članka netočni ili obmanjujući. Komisija o planiranoj inspekciji pravodobno prije njezina početka obavješćuje koordinatora za digitalne usluge u državi članici na čijem se državnom području treba provesti inspekcija.

3. Tijekom [...] inspekcija Komisija, [...] revizori i [...] stručnjaci koje je imenovala Komisija [...] te nadležna nacionalna **tijela** [...] države članice [...] na **čijem** se državnom području treba provesti inspekcija mogu od dotičnog pružatelja vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice** ili druge osobe iz članka 52. stavka 1. zatražiti da im pruže objašnjenja u vezi s njihovom organizacijom, funkcioniranjem, IT sustavom, algoritmima, postupanju s podacima i poslovnim praksama. Komisija i revizori ili stručnjaci koje je imenovala Komisija mogu uputiti pitanja ključnom osoblju dotičnog pružatelja vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice** ili drugoj osobi iz članka 52. stavka 1.
4. Dotični **pružatelj** vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice** ili druga **fizička ili pravna** osoba iz članka 52. stavka 1. dužni su pristati na [...] inspekciju naloženu odlukom Komisije. U odluci se navode predmet, svrha i datum početka obilaska te sankcije predviđene u člancima 59. i 60., kao i pravo na preispitivanje odluke pred Sudom Europske unije. **Komisija donosi takve odluke nakon savjetovanja s koordinatorom za digitalne usluge u državi poslovnog nastana u državi članici u kojoj se treba provesti inspekcija.**
5. **Službenici koordinatora za digitalne usluge u državi članici u kojoj se treba provesti inspekcija i osobe koje je on ovlastio ili imenovao, na zahtjev tog tijela ili Komisije, aktivno pomažu službenicima i drugim osobama u njihovoj pratnji koje je ovlastila Komisija. Oni u tu svrhu imaju ovlasti navedene u stavku 1.a.**

- 6. Ako službenici i druge osobe u njihovoj pratnji koje je ovlastila Komisija ustanove da se poduzeće opire inspekciji naloženoj na temelju ovog članka, dotična država članica, na zahtjev službenika ili drugih osoba u njihovoj pratnji i u skladu s nacionalnim pravom, pruža im potrebnu pomoć te, na njihov zahtjev i prema potrebi, pomoć tijela za izvršavanje zakonodavstva kako bi im se omogućilo provođenje inspekcije.**
- 7. Ako je za pomoć predviđenu u stavku 6. prema nacionalnim pravilima potrebno odobrenje pravosudnog tijela, zahtjev za takvo odobrenje podnosi koordinator za digitalne usluge u državi članici na čijem se državnom području na zahtjev Komisije treba provesti inspekcija. Takvo odobrenje može se zatražiti i kao mjera predostrožnosti.**
- 8. Ako se podnese zahtjev za odobrenje iz stavka 7., nacionalno pravosudno tijelo provjerava vjerodostojnost odluke Komisije te jesu li predviđene prisilne mjere proizvoljne ili prekomjerne u odnosu na predmet inspekcije. U okviru takve provjere nacionalno pravosudno tijelo može od Komisije, izravno ili putem koordinatora za digitalne usluge, zatražiti detaljna objašnjenja, posebice u vezi s osnovanošću Komisijine sumnje da je došlo do povrede ove Uredbe, kao i u vezi s ozbiljnošću povrede na koju se sumnja i načinom na koji je uključeno dotično poduzeće. Međutim, nacionalno pravosudno tijelo ne može dovesti u pitanje nužnost inspekcije niti zahtijevati informacije iz spisa predmeta Komisije. Zakonitost odluke Komisije preispituje samo Sud Europske unije.**

Članak 55.

Privremene mjere

1. U okviru postupka koji može dovesti do donošenja odluke o neusklađenosti na temelju članka 58. stavka 1., a slučaj je hitan zbog rizika od ozbiljne štete za primatelje usluge, Komisija može odlukom odrediti privremene mjere protiv dotičnog **pružatelja** vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice** na temelju *prima facie* zaključka o povredi.
2. Odluka na temelju stavka 1. primjenjuje se na određeno vrijeme i može se produljivati ako je to nužno i primjereno.

Članak 56.

Obveze

1. Ako za vrijeme postupka na temelju ovog odjeljka dotični **pružatelj** vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice** ponudi da će preuzeti obveze kako bi osigurao da postupka u skladu s relevantnim odredbama ove Uredbe, Komisija može odlukom odrediti da će te obveze postati obvezujuće za dotičnog **pružatelja** vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice** i izjaviti da nema druge osnove za djelovanje.
2. Komisija može na, zahtjev ili na vlastitu inicijativu, [...] **ponovno pokrenuti** postupak:
 - (a) ako se činjenično stanje na kojem se temeljila odluka bitno promijenilo;
 - (b) ako dotični **pružatelj** vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice** postupka protivno svojim obvezama; ili
 - (c) ako se odluka temeljila na nepotpunim, netočnim ili obmanjujućim informacijama koje su dostavili dotični **pružatelj** vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice** ili druga osoba iz članka 52. stavka 1.

3. Ako Komisija smatra da se obvezama koje je dotični **pružatelj** vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice** ponudio preuzeti ne može osigurati djelotvorna usklađenost s relevantnim odredbama ove Uredbe, ona odbija navedene obveze u obrazloženoj odluci pri zaključivanju postupka.

Članak 57.

Djelovanja u vezi s praćenjem

1. Za potrebe izvršavanja zadaća koje su joj dodijeljene na temelju ovog odjeljka Komisija može poduzimati djelovanja potrebna za praćenje djelotvorne provedbe i usklađenosti s ovom Uredbom od strane dotičnog **pružatelja** vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice**. Komisija ujedno može naložiti [...] **pružatelju** da joj pruži pristup svojim bazama podataka i algoritmima te objašnjenjima u vezi s njima. **Ta djelovanja mogu posebice obuhvaćati uvođenje obveze za pružatelja vrlo velike internetske platforme ili vrlo velike internetske tražilice da sačuva sve dokumente koji se smatraju potrebnima za procjenu njegove provedbe tih obveza i odluka, kao i njegove usklađenosti s njima.**
2. Djelovanja na temelju stavka 1. mogu obuhvaćati imenovanje neovisnih vanjskih stručnjaka i revizora, **među ostalim onih iz nadležnih nacionalnih tijela**, koji će pomoći Komisiji u praćenju usklađenosti s relevantnim odredbama ove Uredbe i te joj pružiti određenu stručnost ili znanje.

Članak 58.
Neusklađenost

1. Komisija donosi odluku o neusklađenosti ako utvrdi da dotični **pružatelj** vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice** ne postupa u skladu s najmanje jednim od sljedećeg:
 - (a) relevantnim odredbama ove Uredbe;
 - (b) privremenim mjerama uvedenima na temelju članka 55.;
 - (c) obvezama koje su određene kao obvezujuće na temelju članka 56.₂[...]
2. Prije donošenja odluke na temelju stavka 1. Komisija obavješćuje dotičnog **pružatelja** vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice** o svojim preliminarnim nalazima. U preliminarnim nalazima Komisija objašnjava mjere koje razmatra poduzeti ili za koje smatra da bi ih dotični **pružatelj** vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice** trebao poduzeti kako bi se djelotvorno odgovorilo na preliminarne nalaze.
3. U odluci donesenoj na temelju stavka 1. Komisija nalaže dotičnom **pružatelju** vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice** da u razumnom roku poduzme potrebne mjere kako bi osigurao usklađenost s odlukom na temelju stavka 1. i da dostavi informacije o mjerama koje [...] namjerava poduzeti kako bi postupao u skladu s tom odlukom.
4. Dotični **pružatelj** vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice** Komisiji dostavlja opis mjera koje je poduzeo kako bi osigurao da postupa u skladu s odlukom na temelju stavka 1. nakon njihove provedbe.
5. Ako utvrdi da uvjeti iz stavka 1. nisu ispunjeni, Komisija odlukom zaključuje istragu.

Članak 59.
Novčane kazne

1. U odluci na temelju članka 58. Komisija može dotičnom **pružatelju** vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice** izreći novčane kazne koje ne premašuju 6 % njegova ukupnog **svjetskog** prihoda u prethodnoj financijskoj godini ako utvrdi da taj [...] **pružatelj** namjerno ili iz nepažnje:
 - (a) krši relevantne odredbe ove Uredbe;
 - (b) ne postupi u skladu s odlukom kojom se nalažu privremene mjere na temelju članka 55.; [...]
 - (c) ne postupi u skladu s [...] **obvezom** koja je postala obvezujuća odlukom na temelju članka 56.[...]

[...]

[premješteno u stavak 2.]

2. Komisija može dotičnom **pružatelju** vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice** ili drugoj **fizičkoj ili pravnoj** osobi iz članka 52. stavka 1. odlukom izreći novčane kazne koje ne premašuju 1 % ukupnog **godišnjeg dohotka ili** prihoda u prethodnoj financijskoj godini u slučaju da namjerno ili iz nepažnje:

(a) dostavili su netočne, nepotpune ili obmanjujuće informacije kao odgovor na **jednostavan** zahtjev **ili zahtjev izrečen putem odluke** na temelju članka 52.; [...]

(aa) [...] nisu u zadanom roku odgovorili na zahtjev **za informacije izrečen putem odluke**;

(b) nisu u roku koji je odredila Komisija ispravili netočne, nepotpune ili obmanjujuće informacije koje je dao član osoblja ili nisu pružili ili su odbili pružiti potpune informacije;

(c) nisu pristali na [...] inspekciju na temelju članka 54.;

(d) **ne postupaju u skladu s mjerama koje je Komisija donijela na temelju članka 57.;**
ili [premješteno iz stavka 1.]

(e) **ne ispunjavaju uvjete za uvid u spis Komisije na temelju članka 63. stavka 4.**
[premješteno iz stavka 1.]

3. Prije donošenja odluke na temelju stavka 2. **ovog članka** Komisija obavještuje dotičnog **pružatelja** vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice** ili drugu osobu iz članka 52. stavka 1. o svojim preliminarnim nalazima.

4. Pri određivanju iznosa novčane kazne Komisija uzima u obzir prirodu, težinu, trajanje i ponavljanje povrede te, u slučaju novčanih kazni izrečenih na temelju stavka 2., prouzročeno kašnjenje postupka.

Članak 59.a

Pojačan nadzor nad korektivnim mjerama za suzbijanje povreda obveza utvrđenih u poglavlju III. odjeljku 4.

1. Ako je Komisija donijela odluku na temelju članka 58. i 59. u vezi s povredom bilo koje odredbe iz poglavlja III. odjeljka 4. od strane pružatelja vrlo velike internetske platforme ili vrlo velike internetske tražilice, ona se koristi sustavom pojačanog nadzora utvrđenim u ovom članku. U najvećoj mogućoj mjeri uzima u obzir sva mišljenja Odbora na temelju ovog članka.
2. Pri priopćavanju odluke iz stavka 1. ovog članka dotičnom pružatelju velike internetske platforme ili velike internetske tražilice Komisija ujedno zahtijeva od pružatelja da, u roku u kojem je ona odredila, izradi akcijski plan za okončanje ili ispravljanje povrede te da ga dostavi koordinatorima za digitalne usluge, Komisiji i Odboru. Mjere iz akcijskog plana uključuju obvezu dovršetka neovisne revizije u skladu s člankom 28. stavcima 2. i 3. o provedbi predloženih mjera, a u navedenom akcijskom planu navode se i identitet predloženih revizora te metodologija i vremenski okvir revizije i daljnje postupanje u vezi s njom. Mjere također mogu uključivati, prema potrebi, obvezu sudjelovanja u relevantnom kodeksu ponašanja kako je predviđeno u članku 35.

- 3. U roku od mjesec dana od primitka akcijskog plana Odbor Komisiji dostavlja svoje mišljenje o tom planu. Komisija u roku od mjesec dana od primitka tog mišljenja odlučuje o tome je li akcijski plan primjeren za okončanje ili ispravljanje povrede i utvrđuje rok za njegovu provedbu. U toj se odluci u obzir uzima moguća obveza pridržavanja relevantnih kodeksa ponašanja.**
- 4. Komisija može poduzeti potrebne mjere u skladu s ovom Uredbom, posebno s člankom 60. stavkom 1. točkom (e) i člankom 65. stavkom 1., ako:**
- a) dotični pružatelj vrlo velike internetske platforme ili vrlo velike internetske tražilice nije dostavio nikakav akcijski plan; ili**
 - (b) Komisija odbija predloženi akcijski plan ili**
 - (c) Komisija smatra da pružatelj nakon provedbe akcijskog plana nije ispravio povredu.**

Članak 60.
Periodični penali

1. Komisija može dotičnom **pružatelju** vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice** ili drugoj osobi iz članka 52. stavka 1., ovisno o slučaju, odlukom izreći periodične penale, računajući od datuma određenog u toj odluci, koji ne premašuju 5 % prosječnog dnevnog **dohotka ili svjetskog** prihoda u prethodnoj financijskoj godini po danu kako bi ih se primoralo da:
 - (a) dostave točne i potpune informacije kao odgovor na odluku kojom se zahtijevaju informacije na temelju članka 52.;
 - (b) pristanu na [...] inspekciju naloženu odlukom na temelju članka 54.;
 - (c) postupe u skladu s odlukom kojom se nalažu privremene mjere na temelju članka 55. stavka 1.;
 - (d) ispune obveze koje su postale pravno obvezujuće odlukom na temelju članka 56. stavka 1.;
 - (e) postupe u skladu s odlukom na temelju članka 58. stavka 1.
2. Ako dotični **pružatelj** vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice** ili druga osoba iz članka 52. stavka 1. ispune obvezu čijem je izvršenju bilo namijenjen periodični penal, Komisija može odrediti konačni iznos periodičnog penala koji je niži od iznosa koji bi bio određen na temelju prvotne odluke.

Članak 61.

Rok zastare za izricanje sankcija

1. Na ovlasti dodijeljene Komisiji na temelju članka 59. i 60. primjenjuje se rok zastare od:
 - (a) **tri godine u slučaju povreda odredaba koje se odnose na zahtjeve za informacije na temelju članka 52., ovlasti za provođenje ispitivanja i uzimanje izjava na temelju članka 53. ili za provođenje inspekcija na temelju članka 54.;**
 - (b) **pet godina u slučaju svih ostalih povreda iz članka 59. i 60.**
2. Rok počinje teći na dan počinjenja povrede. No u slučaju kontinuiranih ili ponavljanih povreda, rok počinje teći na dan prestanka povrede.
3. Svakim djelovanjem koje poduzme Komisija ili koordinator za digitalne usluge za potrebe istrage ili postupka u vezi s povredom, prekida se rok zastare za izricanje novčanih kazni ili periodičnih penala. Djelovanja kojima se prekida rok zastare prvenstveno uključuju sljedeće:
 - (a) zahtjeve za informacije koje uputi Komisija ili koordinator za digitalne usluge;
 - (b) [...] inspekciju;
 - (c) Komisijino [...] **pokretanje** postupka na temelju članka 51. [...] stavka 1.

4. Nakon svakog prekida rok počinje teći iznova. Međutim, rok zastare za izricanje novčanih kazni ili periodičnih penala istječe najkasnije na dan kad protekne razdoblje jednako dvostrukom roku zastare u kojem Komisija nije izrekla novčanu kaznu ili periodični penal. Taj se rok produljuje za vrijeme tijekom kojeg je rok zastare bio obustavljen na temelju stavka 5.
5. Rok zastare za izricanje novčanih kazni ili periodičnih penala obustavlja se dok se o odluci Komisije vodi postupak pred Sudom Europske unije.

Članak 62.

Rok zastare za izvršenje sankcija

1. Na ovlast Komisije za izvršenje odluka donesenih na temelju članka 59. i 60. primjenjuje se rok zastare od pet godina.
2. Rok počinje teći od dana pravomoćnosti odluke.
3. Rok zastare za izvršenje sankcija prekida se:
 - (a) obaviješću o odluci o izmjeni prvobitno utvrđenog iznosa novčane kazne ili periodičnog penala ili o odbijanju zahtjeva za izmjenju;
 - (b) svakim djelovanjem Komisije ili države članice na zahtjev Komisije u cilju izvršenja plaćanja novčane kazne ili periodičnog penala.
4. Nakon svakog prekida rok počinje teći iznova.
5. Rok zastare za izvršenje sankcija obustavlja se tijekom:
 - (a) trajanja roka za plaćanje;
 - (b) obustave izvršenja plaćanja na temelju odluke Suda Europske unije **ili odluke nacionalnog suda.**

Članak 63.

Pravo na saslušanje i pravo na uvid u spis

1. Prije donošenja odluke na temelju članka 58. stavka 1., članka 59. ili članka 60. Komisija daje dotičnom **pružatelju** vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice** ili drugoj osobi iz članka 52. stavka 1. mogućnost da budu saslušani o:
 - (a) preliminarnim nalazima Komisije, među ostalim o svim pitanjima o kojima je Komisija iznijela prigovore; i
 - (b) mjerama koje Komisija namjerava poduzeti s obzirom na preliminarne nalaze iz točke (a).
2. Dotični **pružatelj** vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice** ili druga osoba iz članka 52. stavka 1. **i svaka fizička ili pravna osoba koja zatraži da bude saslušana i dokaže legitiman interes** mogu se očitovati o preliminarnim nalazima Komisije u razumnom roku koji je Komisija odredila u svojim preliminarnim nalazima i koji ne smije biti kraći od 14 dana.
3. Komisija svoje odluke temelji isključivo na prigovorima o kojima su se dotične stranke mogle očitovati.

4. U postupcima se u potpunosti poštuje pravo dotičnih stranaka na obranu. Stranke imaju pravo na uvid u spis Komisije u skladu s uvjetima dogovorenog otkrivanja, podložno legitimnom interesu dotičnog **pružatelja** vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice** ili druge osobe iz članka 52. stavka 1. u pogledu zaštite njihovih poslovnih tajni. **U slučaju neslaganja između stranaka Komisija je ovlaštena za donošenje odluka kojima se utvrđuju ti uvjeti otkrivanja informacija.** Pravo na uvid u spis **Komisije** ne odnosi se na povjerljive informacije i interne dokumente Komisije ili tijela država članica. Pravo na uvid posebno se ne odnosi na korespondenciju između Komisije i tih tijela. Odredbe ovog stavka ni na koji način ne sprečavaju Komisiju da otkrije i upotrijebi informacije koje su neophodne kako bi dokazala povredu.
5. Informacije prikupljene na temelju članaka 52., 53. i 54. upotrebljavaju se isključivo za potrebe ove Uredbe.

[...]/**Premješteno u članak 66.a/**

Članak 64.
Objava odluka

1. Komisija objavljuje odluke koje donese na temelju članka 55. stavka 1., članka 56. stavka 1. i članaka 58., 59. i 60. U toj objavi navode se nazivi stranaka i glavni sadržaj odluke, uključujući sve izrečene sankcije.
2. U objavi se vodi računa o legitimnom interesu dotičnog **pružatelja** vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice**, bilo koje druge osobe iz članka 52. stavka 1. i svih trećih strana u pogledu zaštite njihovih povjerljivih informacija.

Članak 64.a
Postupak preispitivanja Suda Europske unije

U skladu s člankom 261. Ugovora o funkcioniranju Europske unije Sud Europske unije ima neograničenu nadležnost za preispitivanje odluka kojima je Komisija izrekla novčane kazne ili periodične penale. Sud može ukinuti, smanjiti ili povećati izrečenu novčanu kaznu ili periodični penal.

Članak 65.

Zahtjevi za ograničenje pristupa i suradnja s nacionalnim sudovima

1. Ako su iscrpljene sve ovlasti za ostvarenje prestanka povrede ove Uredbe na temelju ovog [...] **odjeljka**, a povreda i dalje traje te nanosi ozbiljnu štetu koja se ne može izbjeći izvršavanjem drugih ovlasti dostupnih na temelju prava Unije ili nacionalnog prava, Komisija može zatražiti od koordinatora za digitalne usluge u državi poslovnog nastana ili dotičnog **pružatelja** vrlo velike internetske platforme **ili vrlo velike internetske tražilice** da postupe u skladu s člankom 41. stavkom 3.

Prije upućivanja takvog zahtjeva koordinatoru za digitalne usluge Komisija poziva zainteresirane strane da dostave pisana očitovanja u roku koji ne smije biti kraći od dva tjedna i pritom opisuje mjere koje namjerava zatražiti i određuje predviđenog adresata ili više njih na koje će se one primjenjivati.

2. Ako to iziskuje dosljedna primjena ove Uredbe, Komisija može na vlastitu inicijativu podnijeti pisana očitovanja nadležnom pravosudnom tijelu iz članka 41. stavka 3. Uz dopuštenje dotičnog pravosudnog tijela također može dati i usmena očitovanja.

Isključivo u svrhu pripreme svojih očitovanja Komisija može od pravosudnog tijela zatražiti da joj dostavi ili osigura dostavu svih dokumenata potrebnih za razmatranje predmeta.

3. **Kada nacionalni sudovi odlučuju o pitanju koje je već predmet odluke Komisije, oni ne smiju donositi odluke koje su u suprotnosti s odlukom koju je Komisija donijela na temelju ove Uredbe. Također izbjegavaju donošenje odluka koje bi bile protivne odluci koju Komisija razmatra u postupku koji je pokrenula na temelju ove Uredbe. U tu svrhu, nacionalni sud može procijeniti je li nužno da zastane s postupkom. Time se ne dovodi u pitanje stavak 267. Ugovora.**

Članak 66.

Provedbeni akti koji se odnose na intervenciju Komisije

1. U vezi s intervencijom Komisije obuhvaćenom ovim odjeljkom, Komisija može donijeti provedbene akte koji se odnose na praktične aranžmane za:
 - (a[...]) postupke na temelju članaka 54. i 57.;
 - (b[...]) saslušanja predviđena u članku 63.;
 - (c[...]) dogovoreno otkrivanje informacija predviđeno u članku 63.
2. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 70. Prije donošenja bilo kakvih mjera na temelju stavka 1. Komisija objavljuje njihov nacrt te poziva sve zainteresirane strane da dostave primjedbe u roku koji je u njemu utvrđen, a koji ne smije biti kraći od mjesec dana.

ODJELJAK 4.

ZAJEDNIČKE ODREDBE O IZVRŠENJU

Članak 66.a

Čuvanje poslovne tajne [premješteno iz članka 63. stavka 6.]

Ne dovodeći u pitanje razmjenu i upotrebu informacija iz **ovog poglavlja** [...], Komisija, Odbor, **nadležna** tijela država članica i njihovi službenici, zaposlenici i ostale osobe koje rade pod njihovim nadzorom te sve druge uključene fizičke ili pravne osobe, uključujući revizore i stručnjake imenovane na temelju članka 57. stavka 2., ne smiju otkrivati informacije koje su stekli ili razmijenili na temelju ove [...] **Uredbe** i koje su obuhvaćene obvezom čuvanja poslovne tajne.

Članak 67.

Sustav za razmjenu informacija

1. Komisija uspostavlja i održava pouzdan i siguran sustav za razmjenu informacija koji omogućuje komunikaciju između koordinatora za digitalne usluge, Komisije i Odbora.
Drugim nadležnim tijelima može se odobriti pristup tom sustavu, ako je to primjereno za izvršavanje zadaća koje su im dodijeljene u skladu s ovom Uredbom.
2. Koordinator za digitalne usluge, Komisija i Odbor koriste se sustavom za razmjenu informacija za svu komunikaciju na temelju ove Uredbe.
3. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju praktični i operativni aranžmani za funkcioniranje sustava za razmjenu informacija i njegovu interoperabilnost s drugim relevantnim sustavima. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 70.

Članak 68.

Zastupanje

Ne dovodeći u pitanje Direktivu (EU) 2020/**1828** [...] /EU[...] ili bilo koju drugu vrstu zastupanja **na temelju nacionalnog prava** primatelji posredničkih usluga **barem** imaju pravo ovlastiti tijelo, organizaciju ili udruženje za ostvarivanje prava **dodijeljenih ovom Uredbom** [...] u njihovo ime, pod uvjetom da to tijelo, organizacija ili udruženje ispunjavaju sve sljedeće uvjete:

- (a) posluju na neprofitnoj osnovi;
- (b) zakonito su osnovani u skladu s pravom države članice;
- (c) njihovi statutarne ciljevi uključuju legitiman interes za osiguravanje usklađenosti s ovom Uredbom.

ODJELJAK 5.

DELEGIRANI AKTI

Članak 69.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Delegiranje ovlasti iz članaka 23., 25. i 31. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme počevši od [datum očekivanog stupanja na snagu ove Uredbe].
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članaka 23., 25. i 31. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji datum određen u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
5. Delegirani akt donesen na temelju članaka 23., 25. i 31. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od tri mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za tri mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 70.

Odbor

1. Komisiji pomaže Odbor za digitalne usluge. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj članak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Poglavlje V.
Završne odredbe

Članak 71.

*[...] **Izmjena** Direktive 2000/31/EZ*

1. Članci 12. i 15. Direktive 2000/31/EZ [...] brišu **se**.
2. Upućivanja na članke od 12. do 15. Direktive 2000/31/EZ smatraju se upućivanjima na članke 3., 4., 5. i 7. ove Uredbe.

Članak 72.

*Izmjena [...] Direktive **(EU)** 2020/**1828**[...]*

[...] [...] **U** Prilogu I. **Direktivi (EU) 2020/1828 dodaje se sljedeća točka:**

„**67.** [...] Uredba **(EU) .../...** Europskog parlamenta i Vijeća **od ...** o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga (Akt o digitalnim uslugama) i izmjeni Direktive 2000/31/EZ (**SL L ..., ...**)^{*}”.

^{*} SL: molimo umetnuti u tekst broj, datum i upućivanje na SL za ovu Uredbu.

Članak 73.

Evaluacija

1. Do ... [pet godina nakon **datuma** stupanja na snagu ove Uredbe] [...] i svakih pet godina nakon toga Komisija provodi evaluaciju ove Uredbe, **a posebice opsega obveza za mala poduzeća i mikropoduzeća, djelotvornosti mehanizama nadzora i izvršenja, učinka na poštovanje prava na slobodu izražavanja i informiranja**, te podnosi izvješće Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru. **Na temelju nalaza tom se izvješću, prema potrebi, prilaže prijedlog izmjene ove Uredbe.**
2. Za potrebe stavka 1. države članice i Odbor šalju informacije na zahtjev Komisije.
3. Pri provedbi evaluacija iz stavka 1. Komisija uzima u obzir stajališta i nalaze Europskog parlamenta, Vijeća te drugih relevantnih tijela ili izvora.
4. Najkasnije tri godine od datuma početka primjene ove Uredbe Komisija, nakon savjetovanja s Odborom, provodi procjenu funkcioniranja Odbora i o tome izvješćuje Europski parlament, Vijeće te Europski gospodarski i socijalni odbor, uzimajući u obzir prve godine primjene Uredbe. Na temelju nalaza i uzimajući u obzir u najvećoj mogućoj mjeri mišljenje Odbora, tom se izvješću, prema potrebi, prilaže prijedlog izmjene ove Uredbe u pogledu strukture Odbora.

Članak 74.

Stupanje na snagu i primjena

1. Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
2. Primjenjuje se od [...] ... [[...]osamnaest mjeseci nakon datuma [...] stupanja na snagu ove Uredbe.
3. Članak 23. stavak 2. primjenjuje se od ... [dvanaest mjeseci nakon datuma stupanja na snagu ove Uredbe].

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik
